

©

കേരള നിയമസഭാ സെക്രട്ടേറിയറ്റ്

2022

കേരള നിയമസഭാ പ്രിന്റിംഗ് പ്രസ്സ്.

പതിനാലാം കേരളനിയമസഭ

**പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളെ
സംബന്ധിച്ച സമിതി
(2019-2021)**

**ആറ്റി ഇരുപതാമത് റിപ്പോർട്ട്
(18-1-2021-ന് സഭയിൽ സമർപ്പിച്ചത്)**

കേരള നിയമസഭാ സെക്രട്ടേറിയറ്റ്
തിരുവനന്തപുരം
2021

പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ

**പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളെ
സംബന്ധിച്ച സമിതി
(2019-2021)**

നൂറ്റി ഇരുപതാമത് റിപ്പോർട്ട്

**കേരള സംസ്ഥാന വൈദ്യുതി ബോർഡ് ലിമിറ്റഡിനെ സംബന്ധിച്ചത്
(കമ്പ്ലോളർ ആന്റ് ഓഡിറ്റർ ജനറൽ ഓഫ് ഇന്ത്യയുടെ 2015 മാർച്ച് 31-ന്
അവസാനിച്ച വർഷത്തെ പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച
റിപ്പോർട്ടിനെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയുള്ളത്)**

ഉള്ളടക്കം

	പേജ്
സമിതിയുടെ ഘടന ..	v
ആമുഖം ..	vii
റിപ്പോർട്ട് ..	1
അനുബന്ധം I :	
സമിതിയുടെ നിഗമനങ്ങളും ശിപാർശകളും ..	58
അനുബന്ധം II :	
ഓഡിറ്റ് ഖണ്ഡികയിന്മേൽ സർക്കാരിൽനിന്നും ലഭിച്ച മറുപടി ..	67

സമിതിയുടെ ഘടന
(2019-2021)

അധ്യക്ഷൻ :

ശ്രീ. സി. ദിവാകരൻ

അംഗങ്ങൾ :

ശ്രീ. കെ. ബി. ഗണേഷ് കുമാർ

ശ്രീ. സി. കൃഷ്ണൻ

ശ്രീ. തിരുവഞ്ചൂർ രാധാകൃഷ്ണൻ

ശ്രീ. പി. ടി. എ. റഹീം

ശ്രീ.എസ്. രാജേന്ദ്രൻ

ശ്രീ. രാജു എബ്രഹാം

ശ്രീ. സണ്ണി ജോസഫ്

ശ്രീ. എം. ഉമ്മർ

ശ്രീ. പി. ഉണ്ണി.

നിയമസഭാ സെക്രട്ടേറിയറ്റ് :

ശ്രീ. എസ്. വി. ഉണ്ണികൃഷ്ണൻ നായർ, സെക്രട്ടറി

ശ്രീ. ബി. ദൈജി, ജോയിന്റ് സെക്രട്ടറി

ശ്രീ. എ. ജാഫർഖാൻ, ഡെപ്യൂട്ടി സെക്രട്ടറി

ശ്രീമതി രജി ഡി.ഒ., അണ്ടർ സെക്രട്ടറി.

ആമുഖം

പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച സമിതി (2019-2021)യുടെ അദ്ധ്യക്ഷനായ ഞാൻ, കേരള സംസ്ഥാന വൈദ്യുതി ബോർഡ് ലിമിറ്റഡ് (കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.) എന്ന പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനത്തെ സംബന്ധിച്ച് ഇന്ത്യയുടെ കമ്പ്ട്രോളർ ആന്റ് ഓഡിറ്റർ ജനറലിന്റെ 2015 മാർച്ച് 31-ന് അവസാനിച്ച വർഷത്തെ ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടിലെ ഖണ്ഡിക 2.2-ന്മേൽ തയ്യാറാക്കിയ 120-ാമത് റിപ്പോർട്ട് സഭയിൽ സമർപ്പിക്കുന്നു.

ഇന്ത്യയുടെ കമ്പ്ട്രോളർ ആന്റ് ഓഡിറ്റർ ജനറലിന്റെ 2015 മാർച്ച് 31-ന് അവസാനിച്ച വർഷത്തെ ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് 28-6-2016-ന് സഭയിൽ സമർപ്പിച്ചു. പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച സമിതി (2016-2019)-ന്റെ 31-10-2018, 24-10-2018 എന്നീ തീയതികളിൽ കൂടിയ സമിതിയോഗം ഈ റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്ന ഓഡിറ്റ് ഖണ്ഡികയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഊർജ്ജ വകുപ്പ് ഉദ്യോഗസ്ഥരിൽനിന്നും തെളിവെടുപ്പ് നടത്തി.

സമിതി (2019-2021) -ന്റെ 11-01-2021-ലെ യോഗം പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ട് പരിഗണിക്കുകയും അംഗീകരിക്കുകയും ചെയ്തു.

ഓഡിറ്റ് ഖണ്ഡിക പരിഗണനാ വേളയിൽ സമിതിക്ക് ആവശ്യമായ സഹായ സഹകരണങ്ങൾ നൽകിയ അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ (ഓഡിറ്റ്), കേരളയ്ക്കും തെളിവെടുപ്പിന് ഹാജരായി സമിതി ആവശ്യപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ നൽകിയ ഊർജ്ജ വകുപ്പിലെയും കേരള സംസ്ഥാന വൈദ്യുതി ബോർഡ് ലിമിറ്റഡിലെയും ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കും സമിതി നന്ദി അറിയിക്കുന്നു.

തിരുവനന്തപുരം,
2021 ജനുവരി 11.

സി.ദിവാകരൻ,
അദ്ധ്യക്ഷൻ,
പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളെ
സംബന്ധിച്ച സമിതി.

റിപ്പോർട്ട്

കേരള സംസ്ഥാന വൈദ്യുതി ബോർഡ് ലിമിറ്റഡിനെ സംബന്ധിച്ചത്

ഓഡിറ്റ് ഖണ്ഡിക 2.2 (2014-2015)

2.2 കേരള സംസ്ഥാന വൈദ്യുതി ബോർഡ് ലിമിറ്റഡിന്റെ സാമഗ്രികളുടെ മാനേജ്മെന്റ്

മുഖ്യസാരം

ആമുഖം

കേരള സംസ്ഥാന വൈദ്യുതി ബോർഡ് ലിമിറ്റഡ് (കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.) സംസ്ഥാനത്തെ വൈദ്യുതി ഉൽപാദനം, പ്രസരണം, വിതരണം എന്നിവയിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. 2010-2015 കാലയളവിൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. ₹ 1,741.33 കോടിയുടെ 610 പർച്ചേസ് ഓർഡറുകൾ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണം മിതമായും ഫലപ്രദമായും ആണോ എന്ന് പരിശോധിക്കാൻ ഓഡിറ്റ് 152 പർച്ചേസ് ഓർഡറുകൾ (₹664.99 കോടി) പരിശോധിച്ചു.

സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിലെ ആസൂത്രണം

കോർപറേറ്റ് പ്ലാനിംഗ് വിംഗിന്റെ വാർഷിക പദ്ധതി (എ.പി.) തയ്യാറാക്കുന്നത് മുതൽ സംഭരണ പ്രക്രിയ തുടങ്ങുന്നു. തുടർന്ന് സി.ഇ.എസ്.സി.എം. പർച്ചേസ് പദ്ധതി (പി.പി.) തയ്യാറാക്കുന്നു. എ.പി.യുടേയും പി.പി.യുടേയും തയ്യാറാക്കലിനും അന്തിമരൂപം വരുത്തുന്നതിനും സമയപരിധി നിജപ്പെടുത്താത്തതിനാൽ അവയ്ക്ക് കാലതാമസം വന്നു.

സംഭരണ പ്രക്രിയയിലെ ഏകോപനമില്ലായ്മ

കോർപറേറ്റ് പ്ലാനിംഗ് വിംഗിന്റെയും സി.ഇ.എസ്.സി.എം.-ന്റെയും ഏകോപനം സാമഗ്രികളുടെ മതിയായ സംഭരണത്തിന് ആവശ്യമാണ്. എന്നാൽ ആസൂത്രണമില്ലായ്മയും എന്റർജി മീറ്ററുകളുടെ സംഭരണത്തിൽ കുറവും കാലതാമസവും ഉണ്ടായി.

ദർഘാസ് പ്രക്രിയ

ദർഘാസ് പ്രക്രിയയിലെ ഒരു ഘട്ടത്തിനും സമയപരിധി നിശ്ചയിച്ചിട്ടില്ല. 113 ദർഘാസുകളിൽ 48 എണ്ണം 31 മുതൽ 269 ദിവസം വരെ താമസമുള്ളതായിരുന്നു. അതുപോലെ 36 ദർഘാസുകളിൽ ബിഡ് കാലാവധിക്കുള്ളിൽ സംഭരണപ്രക്രിയ പൂർത്തിയാക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല.

സാമഗ്രികളുടെ ദൗർലഭ്യതമൂലം വർക്ക് ചെയ്യാനുള്ള തടസ്സം

ലഭ്യമായ സ്റ്റോക്കും ശരാശരി ഉപഭോഗവും ആവശ്യവും വിശകലനം ചെയ്യാത്തതുമൂലം ഒൻപത് മാസം വരെ സാമഗ്രികളുടെ ദൗർലഭ്യതമൂലം വർക്ക് തടസ്സപ്പെട്ടു.

ദർഘാസ് പ്രക്രിയയിലെ കാലതാമസം കാരണമുള്ള അധികച്ചെലവ്

ദർഘാസ് പ്രക്രിയയിലെ താമസവും തുടർന്നുള്ള റട്ടാക്കലും പുനർദർഘാസും ₹ 16.32 കോടിയുടെ അധികച്ചെലവിലുള്ള സിംഗിൾ ഫേസ് മീറ്ററുകളുടെ കൂടിയ നിരക്കിലുള്ള സംഭരണത്തിന് കാരണമായി.

സ്ഥിരവിതരണക്കാരിൽനിന്ന് അധിക അളവിലുള്ള സംഭരണം

പുതിയ ദർഘാസുകളുടെ ക്ഷണത്തിലും പൂർത്തിയാക്കലിലും ഉള്ള താമസം കാരണം കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന് വില പുനർനിർണയ ഉപാധി പ്രാവർത്തികമാക്കുവാൻ സാധിക്കാത്തതുമൂലം ₹ 2.87 കോടി അധികച്ചെലവ് വന്നു.

നിരീക്ഷണത്തിന്റെ അഭാവം

ഒരു പർച്ചേസ് ഓർഡറിലെ സമഗ്രമായ പേയ്മെന്റ് നിരീക്ഷിക്കുവാനുള്ള വ്യവസ്ഥ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. തയ്യാറാക്കിയിട്ടില്ല. മാനേജ്മെന്റ് ഇൻഫർമേഷൻ സിസ്റ്റത്തിന്റെ അഭാവമൂലം സി.ഇ.എസ്.സി.എം. വഴി സംഭരിച്ച സാമഗ്രികളുടെ വിനിയോഗം നിരീക്ഷിക്കുവാൻ സാധിച്ചില്ല. അന്തിമ ഉപയോക്താവായ സെക്ഷനിലേക്ക് കൈമാറിയ സാമഗ്രികൾ പർച്ചേസ് ഓർഡർ അടിസ്ഥാനമാക്കി ബന്ധിപ്പിക്കുവാൻ സാധിച്ചില്ല.

ആമുഖം

2.2.1 കേരള സംസ്ഥാന വൈദ്യുതി ബോർഡ് ക്ലിപ്തം (കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.) കമ്പനി നിയമം 1956 പ്രകാരം 14 ജനുവരി 2011-ൽ നിലവിൽവന്നു. കേരള സർക്കാർ കെ.എസ്.ഇ.ബി. എന്ന സ്റ്റാറ്റൂട്ടറി കോർപ്പറേഷന്റെ ആസ്തികളും ബാധ്യതകളും പ്രസ്തുത കമ്പനിയിലേയ്ക്ക് കൈമാറ്റം ചെയ്തതോടെ 31 ഒക്ടോബർ 2013 മുതൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. സ്വതന്ത്രമായി പ്രവർത്തനം ആരംഭിച്ചു. കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. സംസ്ഥാനത്തെ വൈദ്യുതി ഉത്പാദനം, പ്രസരണം, വിതരണം എന്നീ മേഖലകളിൽ ഏർപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. അതിന്റെ പ്രവർത്തനത്തിനായി പലതരം സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണം നടത്തുന്നു. കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. അതിന്റെ സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണം പൊതുവെ താഴെ പറയുന്ന വിഭാഗങ്ങളായി തരംതിരിച്ചിരിക്കുന്നു:

പട്ടിക 2.16 : വിഭാഗം തിരിച്ചുള്ള സംഭരണ രീതി

ക്രമ നമ്പർ	സാമഗ്രികളുടെ വിഭാഗം	സംഭരണ രീതി
1	പുതിയ ട്രാൻസ്‌മിഷൻ ലൈനുകളുടെയും സബ്‌സ്റ്റേഷനുകളുടെയും നിർമ്മാണത്തിനുള്ള സ്റ്റീൽ ഘടനകൾ, കേബിളുകൾ, കണ്ടക്ടറുകൾ	കേന്ദ്രീകൃത സംഭരണം
2	വിതരണ ലൈനുകൾക്കും സബ്‌സ്റ്റേഷനുകൾക്കും പ്രവർത്തനത്തിനും പരിപാലനത്തിനും ആവശ്യമുള്ള സാമഗ്രികൾ	കേന്ദ്രീകൃതവും വികേന്ദ്രീകൃതവുമായ സംഭരണം

പ്രസരണ വിതരണ പ്രവൃത്തികൾക്ക് ആവശ്യമുള്ള സാമഗ്രികളുടെ കേന്ദ്രീകൃത സംഭരണം ചീഫ് എഞ്ചിനീയർ സപ്ലൈ ചെയിൻ മാനേജ്മെന്റ്⁵⁷(സി.ഇ.എസ്. സി.എം.)-ന്റെ ഉത്തരവാദിത്വമാണ്. വിതരണമേഖലയിലെ 48 ഇനങ്ങളുടെ വികേന്ദ്രീകൃത സംഭരണം 2004 മുതൽ പ്രാബല്യത്തിൽവന്നതും സൗത്ത്, സെൻട്രൽ, നോർത്ത് വിതരണപ്രദേശങ്ങളിൽ സംഭരണ ചുമതല ബന്ധപ്പെട്ട ചീഫ് എഞ്ചിനീയർമാരിൽ നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്നതുമാണ്. അതിനു പുറമെ, ഡെപ്യൂട്ടി ചീഫ് എഞ്ചിനീയർമാർക്ക് (വിതരണം) ₹1 കോടി പരമാവധി വാർഷിക പരിധിക്ക് വിധേയമായി ഒരു സമയം ₹10 ലക്ഷത്തിന്റെ പ്രാദേശിക വാങ്ങലുകൾ നടത്താൻ അനുമതിയുണ്ട്. 2010-11 മുതൽ 2014-15 വരെ കാലയളവിൽ സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണവിവരങ്ങൾ പട്ടിക 2.17-ൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

57 മുൻപ് ടെക്നിക്കൽ കോൺട്രാക്ട് ആന്റ് മെറ്റീരിയൽസ്

പട്ടിക 2.17 : കേന്ദ്രീകൃത വികേന്ദ്രീകൃത സംഭരണത്തിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ

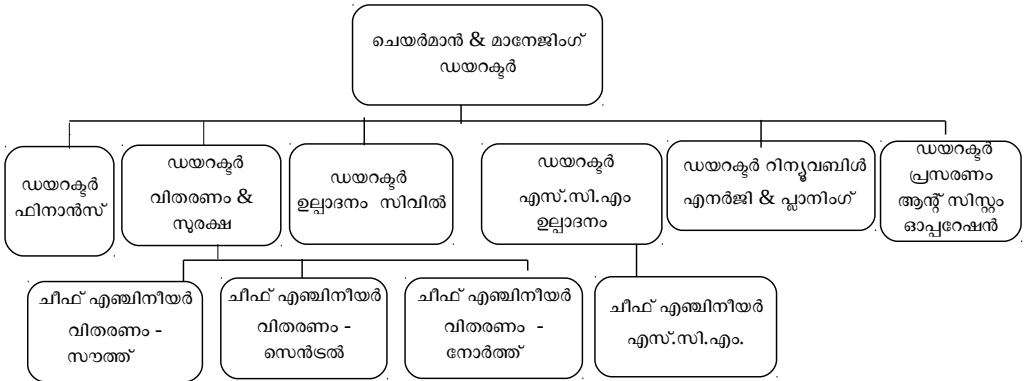
(₹ കോടിയിൽ)

വർഷം	വിതരണ സാമഗ്രികൾ			പ്രസരണ സാമഗ്രികൾ	ആകെ തുക
	കേന്ദ്രീകൃതം	വികേന്ദ്രീകൃതം	ആകെ	കേന്ദ്രീകൃതം	
2010-11	252.57	213.36	465.93	97.48	563.41
2011-12	220.25	21.56	241.81	106.75	348.56
2012-13	267.61	18.03	285.64	30.09	315.73
2013-14	279.43	20.82	300.25	38.86	339.11
2014-15	315.04	12.94	327.98	65.28	393.26

സംഘടനാപരമായ ചട്ടക്കൂട്

2.2.2 ചെയർമാൻ ആൻഡ് മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ, ഡയറക്ടർ (ഫിനാൻസ്), ഡയറക്ടർ (വിതരണവും സുരക്ഷയും), ഡയറക്ടർ (എസ്.സി.എം. ആൻഡ് ജനറേഷൻ ഇലക്ട്രിക്കൽ), ഡയറക്ടർ (ജനറേഷൻ, സിവിൽ), ഡയറക്ടർ (റിന്യൂവബിൾ എനർജി ആൻഡ് പ്ലാനിങ്), ഡയറക്ടർ (ട്രാൻസ്മിഷൻ ആൻഡ് സിസ്റ്റം ഓപ്പറേഷൻ) എന്നിവർ അടങ്ങുന്ന ബോർഡിലാണ് കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന്റെ ഭരണം നിക്ഷിപ്തമായിരിക്കുന്നത്.

ചാർട്ട് നമ്പർ : 2.2 സംഘടനാപരമായ ചട്ടക്കൂട്ടിന്റെ ചാർട്ട്

ഓഡിറ്റിന്റെ വ്യാപ്തി

2.2.3 പ്രസ്തുത പ്രവർത്തനക്ഷമതാ ഓഡിറ്റിൽ 2010-11 മുതൽ 2014-15 വരെയുള്ള അഞ്ച് വർഷത്തിനിടയിൽ പ്രസരണ വിതരണ മേഖലയിലെ സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണവും വിനിയോഗവും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നു. മുൻവർഷത്തെ ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടിന്മേലുള്ള പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച സമിതിയുടെ (കോപ്പ) ശുപാർശകളുടെ പാലനത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അവലോകനവും നടത്തി.

ഓഡിറ്റിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ

2.2.4 താഴെ പറയുന്നവ തിട്ടപ്പെടുത്തുക എന്നതായിരുന്നു പ്രവർത്തന ക്ഷമതാ ഓഡിറ്റിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ:

- സ്റ്റോറിൽ ലഭ്യമായതും സപ്ലൈ ചെയ്തിനിലുള്ളതുമായ സാമഗ്രികൾ കണക്കിലെടുത്താണോ അവശ്യവസ്തുക്കളുടെ സംഭരണത്തിന്റെ രീതി ആസൂത്രണം ചെയ്യുന്നത്.
- കോർപ്പറേറ്റ് പ്ലാനിംഗ് വിംഗും സി.ഇ.എസ്.സി.എം.-ഉം തമ്മിലുള്ള ഏകോപനം മതിയായതും ഗുണമേന്മയാർന്നതുമായ സാമഗ്രികളുടെ മിതമായതും സമയക്രമമുള്ളതുമായ സംഭരണത്തിന് ഉതകുന്നതാണോ എന്നും.
- സംഭരിക്കുന്ന സാമഗ്രികൾ സമയബന്ധിതമായി വിനിയോഗം ചെയ്തോ എന്നും പരിശോധിക്കുക.

ഓഡിറ്റിന്റെ മാനദണ്ഡവും രീതിയും വ്യാപ്തിയും

2.2.5 ഓഡിറ്റ് മാനദണ്ഡങ്ങൾ ആധാരമാക്കിയിരിക്കുന്നത് :

- കേരള സർക്കാരിന്റെ സ്റ്റോർസ് പർച്ചേസ് മാനുവലും കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന്റെ മാനുവൽ ഓൺ കൊമേർഷ്യൽ അക്കൗണ്ടിംഗ് സിസ്റ്റവും
- പൊതു സംഭരണത്തിലെ സുതാര്യത വർദ്ധിപ്പിക്കാൻ കേന്ദ്ര വിജിലൻസ് കമ്മീഷൻ (സി.വി.സി.) പുറപ്പെടുവിച്ച മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങളും സർക്കുലറുകളും.
- കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ഉം കേരള സർക്കാറും പുറപ്പെടുവിച്ച ഉത്തരവുകളും സർക്കുലറുകളും.

ഓഡിറ്റ് മാനദണ്ഡങ്ങൾക്കനുസരിച്ച് ഓഡിറ്റ് ലക്ഷ്യങ്ങൾ പൂർത്തീകരിക്കാൻ പ്രവർത്തനക്ഷമതാ ഓഡിറ്റിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങൾ, വ്യാപ്തി, സമീപനം എന്നിവ കമ്പനിയുമായും

കേരള സർക്കാരുമായും 8 ഏപ്രിൽ 2015-ന് കൂടിയ എൻടി കോൺഫറൻസിൽ വിശദീകരിച്ച് കൊടുക്കുകയുണ്ടായി. അതിനുപുറമെ ഓഡിറ്റ് എന്റീറ്റിയുടെ രേഖകളുടെ സൂക്ഷ്മപരിശോധന മാനദണ്ഡങ്ങൾക്ക് വിധേയമായ ഡാറ്റ വിശകലനം, ഓഡിറ്റ് ക്വറി നൽകൽ, മാനേജ്മെന്റുമായി കരട് പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് ചർച്ച എന്നിവയെല്ലാം ചെയ്തു. ഓഡിറ്റ് കണ്ടെത്തലുകൾ 14 ഡിസംബർ 2015-ന് നടന്ന എക്സിറ്റ് കോൺഫറൻസിൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന്റെ പ്രതിനിധികളുമായി ചർച്ച ചെയ്തു. കെ.എസ്.ഇ.ബി. എൽ.-ന്റെ കാഴ്ചപ്പാട് യഥാവിധി പെർഫോമൻസ് ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ടിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു.

ഫെബ്രുവരി മുതൽ സെപ്റ്റംബർ 2015 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി. എൽ.-ന്റെ കേന്ദ്രീകൃതവും വികേന്ദ്രീകൃതവുമായ സംഭരണത്തിന്റെ ഭൗതിക പരിശോധനയും സാമഗ്രികളുടെ വിനിയോഗവും പരിശോധിച്ചു. 2010-11 മുതൽ 2014-15 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. പ്രസരണ വിതരണ പ്രവൃത്തികൾക്ക് ആവശ്യമുള്ള സാമഗ്രികളുടെ 610 പർച്ചേസ് ഓർഡറുകൾ കൊടുത്തിട്ടുണ്ട്. സാമഗ്രികളുടെ ഫലപ്രദമായ സംഭരണം പരിശോധിക്കാൻ ഓഡിറ്റ് 152 പർച്ചേസ് ഓർഡറുകൾ ടെസ്റ്റ് ഓഡിറ്റ് ചെയ്തു. കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന്റെ സംഭരണ പ്രക്രിയയുടെ പ്രവർത്തനം വിലയിരുത്താൻ, ഓഡിറ്റ് സ്റ്റാറ്റിഫൈഡ് റാൻ്റും സാംപ്ലിങ്ങ് രീതി ആസ്പദമാക്കിയാണ് 152 പർച്ചേസ് ഓർഡറുകൾ തിരഞ്ഞെടുത്തത്.

പട്ടിക 2.18 : തിരഞ്ഞെടുത്ത സാമ്പിൾ വിശദാംശങ്ങൾ

സാമഗ്രികളുടെ തരംതിരിവ്	2010-2015 കാലയളവിൽ കൊടുത്ത പർച്ചേസ് ഓർഡറുകൾ		ടെസ്റ്റ് ഓഡിറ്റ് സാമ്പിൾ		
	എണ്ണം	മൂല്യം (₹ കോടിയിൽ)	എണ്ണം	മൂല്യം (₹ കോടിയിൽ)	സാമഗ്രികളുടെ തരംതിരിവ് (എണ്ണം)
വിതരണം	436	1430.91	108	429.96	കണ്ടക്ടർ (25) എനർജി മീറ്റർ (19) ലൈൻസാമഗ്രികൾ (39) ട്രാൻസ്ഫോർമറുകൾ (15) മറ്റുള്ളവ (10)
പ്രസരണം	174	310.42	44	235.03	കണ്ടക്ടർ (8) ലൈൻസാമഗ്രികൾ (14) ട്രാൻസ്ഫോർമറുകൾ (15) മറ്റുള്ളവ (7)
ആകെ	610	1741.33	152	664.99	

കൃതജ്ഞത

2.2.6 ഈ പ്രവർത്തനക്ഷമതാ ഓഡിറ്റിന്റെ നിർവ്വചനത്തിൽ കമ്പനി മാനേജ്മെന്റും ജീവനക്കാരും നൽകിയ സഹകരണത്തിനും സഹായത്തിനും കൃതജ്ഞത അറിയിക്കുന്നു.

ഓഡിറ്റ് കണ്ടെത്തലുകൾ

2.2.7 സംഭരണത്തിലേയും ദർഘാസ് പ്രക്രിയയിലേയും, കരാർ മാനേജ്മെന്റിലേയും ആസൂത്രണത്തിലെ അപര്യാപ്തതകൾമൂലം സാമഗ്രികൾ ഉയർന്ന നിരക്കിൽ സംഭരിക്കേണ്ടി വരികയും സാമഗ്രികളുടെ വിനിയോഗത്തിലെ പിഴവുമൂലം പദ്ധതികളിൽ കാലതാമസം വരികയും ചെയ്തു.

ഓഡിറ്റ് കണ്ടെത്തലുകൾ താഴെയുള്ള ഖണ്ഡികകളിൽ പരാമർശിക്കുന്നു.

സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിനായുള്ള ആസൂത്രണം

2.2.8 സാമഗ്രികളുടേയും സേവനങ്ങളുടേയും മതിയായ സംഭരണപ്രക്രിയ ആവശ്യകത തിരിച്ചറിയലും ആസൂത്രണം ചെയ്യലും മുതൽ ആരംഭിക്കണം. അതിനാൽ ആസൂത്രണം ഓരോ സാമ്പത്തിക വർഷവും തുടക്കത്തിൽതന്നെ സാമഗ്രികളുടെ ആകെയുള്ള ആവശ്യകത വിലയിരുത്തി നടപടിക്രമങ്ങൾ പാലിച്ച് സംഭരണപ്രക്രിയ നടത്താനും നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. അത്തരം ഒരു വ്യവസ്ഥ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ലെ പ്രവർത്തന പരിപാലനത്തിനുള്ള സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിലെ കാലതാമസം ഇല്ലാതാക്കും.

കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ലെ സംഭരണപ്രക്രിയ വാർഷിക പദ്ധതിയുടെ തയ്യാറാക്കൽ മുതൽ ആരംഭിക്കുന്നു. വാർഷിക പ്ലാൻ തുടർന്നുവരുന്ന സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലെ പ്രസരണ വിതരണ മേഖലകളിലെ ആസ്തി വർദ്ധനവിന്റെയും അറ്റകുറ്റപ്രവൃത്തികളുടേയും ആകെത്തുകയാണ്. വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുവാൻ വേണ്ടി ശേഷിക്കുന്ന എല്ലാ പ്രവൃത്തികളും ആസ്തി വർദ്ധനവിന്റെയും അറ്റകുറ്റപ്രവൃത്തികളുടേതുമായി തിരിച്ചിരിക്കുന്നു. വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കാൻ ആവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ ഫീൽഡ് ഓഫീസുകളിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്നു. ആ വിവരങ്ങൾ കോർപ്പറേറ്റ് പ്ലാനിങ് വിംഗിൽ എത്തുന്നതിനുമുമ്പ് ഡിവിഷൻ, സർക്കിൾ, റീജണൽ ഓഫീസ് തലങ്ങളിൽ അവലോകനം ചെയ്യുന്നു. വാർഷിക പദ്ധതിക്ക് ആവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ ക്രോഡീകരിക്കുന്നതിനും ഡയറക്ടർ ബോർഡിന്റെ അംഗീകാരത്തിനായി തയ്യാറാക്കുന്നതിനുമുള്ള ചുമതല കോർപ്പറേറ്റ് പ്ലാനിങ് വിംഗിനാണ്. അതിനുശേഷം അംഗീകരിച്ച വാർഷിക പദ്ധതി അടിസ്ഥാനമാക്കി സി.ഇ.എസ്.സി.എം. പർച്ചേസ് പദ്ധതി വഴി ആസ്തിവർദ്ധനവിനും അറ്റകുറ്റപ്രവൃത്തികൾക്കുമായുള്ള സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിന്റെ അളവും തയ്യാറാക്കുന്നു.

വാർഷിക പദ്ധതിയുടെയും പർച്ചേസ് പദ്ധതിയുടേയും തയ്യാറാക്കുന്നതിലെ പിഴവുകൾ താഴെ പരാമർശിക്കുന്നു:

വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിലെ കാലതാമസം

2.2.9 സ്റ്റോർസ് പർച്ചേസ് മാനുവൽ പ്രകാരം, ലേലത്തിൽ ബിഡ് സമർപ്പിക്കാൻ അനുവദിച്ച സമയം ഒരു മാസം ആണ്. അത് പോലെ ബിഡിന്റെ പരമാവധി കാലാവധി മൂന്ന് മാസം ആണ്. സി.ഇ.എസ്.സി.എം. പർച്ചേസ് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുവാനും അന്തിമമാക്കാനും കുറഞ്ഞത് ഒരു മാസം എടുക്കുന്നു. സംഭരിക്കുന്ന സാമഗ്രികൾ വരുംവർഷം ഏപ്രിൽ മുതൽ മാർച്ച് വരെ വിനിയോഗിക്കേണ്ടതാണ്. അതിനാൽ ബിഡ് സമർപ്പിക്കാനുള്ള കുറഞ്ഞ സമയവും അതിന്റെ തീരുമാനമെടുക്കാൻ ആവശ്യമായ സമയവും (നാല് മാസം) പർച്ചേസ് പദ്ധതി അന്തിമമാക്കാനുള്ള സമയവും (ഒരു മാസം) കണക്കിലെടുത്തുകൊണ്ട് വാർഷിക പദ്ധതി അഞ്ചുമാസം മുൻപുതന്നെ, അതായത് ഒക്ടോബറോടെ അന്തിമരൂപം വരുത്തേണ്ടതുമാണ്.

പട്ടിക 2.19-ൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നതുപോലെ, രേഖകളുടെ സൂക്ഷ്മ പരിശോധനയിൽ വാർഷിക പദ്ധതി അംഗീകരിക്കാൻ മൂന്ന് മുതൽ നാല് മാസം വരെ സമയമെടുത്തു എന്ന് നിരീക്ഷിച്ചു.

പട്ടിക 2.19 : ഡയറക്ടർ ബോർഡ് വാർഷിക പദ്ധതി അംഗീകരിച്ച തീയതി

വർഷം	സി.ഇ.കോർപ്പറേറ്റ് പ്ലാനിംഗ് വിംഗ് മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശം കൊടുത്ത തീയതി	ഡയറക്ടർ ബോർഡ് വാർഷിക പദ്ധതി അംഗീകരിച്ച തീയതി	വാർഷിക പദ്ധതി അംഗീകരിക്കുന്നതിലെ താമസം
2010-11	8-10-2009	6-3-2010	4 മാസം
2011-12	11-10-2010	11-2-2011	3 മാസം
2012-13	30-12-2011	21-3-2012	4 മാസം
2013-14	22-9-2012	5-3-2013	4 മാസം
2014-15	25-9-2013	12-3-2014	4 മാസം

മേൽപ്പറഞ്ഞ പട്ടികയിൽനിന്ന് കോർപ്പറേറ്റ് പ്ലാനിങ് വിംഗിൽ വാർഷിക പദ്ധതി അംഗീകരിക്കുന്നതിലെ താമസത്തിന്റെ കാരണം തയ്യാറാക്കുവാനുള്ള മാർഗനിർദ്ദേശം നൽകുന്നതിലെ വീഴ്ചയാണെന്ന് തെളിയുന്നു.

സോഫ്റ്റ്‌വെയറിൽ തുടർച്ചയായ പരിഷ്കാരംവഴി വാർഷിക പദ്ധതി സമയബന്ധിതമായി തയ്യാറാക്കാൻ സംഘടിതമായ ശ്രമങ്ങൾ തുടങ്ങി എന്ന് കേരള സർക്കാർ മറുപടി (ജനുവരി 2016) നൽകി.

പർച്ചേസ് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിലെ കാലതാമസം

2.2.10 കോർപ്പറേറ്റ് പ്ലാനിങ് വിംഗ് വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കിയതിനുശേഷം സി.ഇ.എസ്.സി.എം. രണ്ട് കേന്ദ്രീകൃത പർച്ചേസ് പദ്ധതിയും ഒരു വികേന്ദ്രീകൃത പർച്ചേസ് പദ്ധതിയും തയ്യാറാക്കുന്നു. സി.ഇ.എസ്.സി.എം. സംഭരിക്കാനുള്ള പ്രസരണ, വിതരണ സാമഗ്രികളുടെ കേന്ദ്രീകൃത പർച്ചേസ് പദ്ധതിയും മൂന്ന് വിതരണമേഖലയിലെ ചീഫ് എഞ്ചിനീയർമാർക്കുള്ള വികേന്ദ്രീകൃത പർച്ചേസ് പദ്ധതിയും തയ്യാറാക്കുന്നു. പർച്ചേസ് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുവാൻ വാർഷിക പദ്ധതിയിലെ പ്രവൃത്തികൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള സാമഗ്രികളും സബ് റീജണൽ സ്റ്റോറുകളിലേയും സെക്ഷൻ സ്റ്റോറുകളിലേയും സ്റ്റോക്ക് നിലയും വിതരണത്തിലിരിക്കുന്നതും ദർഘാസ് പ്രക്രിയയിലുള്ളതുമായ സാമഗ്രികളും കണക്കിൽപ്പെടുത്തുന്നു. അതിനുശേഷം പർച്ചേസ് പദ്ധതി, ചെയർമാൻ, മുഴുവൻസമയ ഡയറക്ടർ, സി.ഇ.എസ്.സി.എം., സാമ്പത്തിക ഉപദേഷ്ടാവ് എന്നിവർക്ക് മുന്നിൽ സമർപ്പിക്കുകയും തുടർന്ന് ഡയറക്ടർ ബോർഡിന്റെ അംഗീകാരത്തിനായി അവതരിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നു.

വാർഷിക പദ്ധതിയുടെയും പർച്ചേസ് പദ്ധതിയുടെയും സമയബന്ധിതമായ തയ്യാറാക്കൽ ആസ്തിവർദ്ധനവിനും അറ്റകുറ്റപ്രവൃത്തികൾക്കുമായുള്ള സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിന് അനിവാര്യമാണ്. എന്നിരുന്നാലും പട്ടിക 2.20-ൽ പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് പോലെ പർച്ചേസ് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിലും അന്തിമമാക്കുന്ന കാര്യത്തിലും യാതൊരു സമയപരിധിയും നിശ്ചയിച്ചിട്ടില്ലായിരുന്നു. അതുവഴി വാർഷിക പദ്ധതിയുടെ അംഗീകരിക്കലിനുശേഷം ഒരു മാസം മുതൽ പത്ത്മാസംവരെ സമയം പർച്ചേസ് പദ്ധതിയുടെ തയ്യാറാക്കലിനും അന്തിമമാക്കലിനും വിനിയോഗിക്കപ്പെട്ടു.

പട്ടിക 2.20 : പർച്ചേസ് പദ്ധതിയുടെ തയ്യാറാക്കലിനും അന്തിമമാക്കലിനും എടുത്ത സമയം

വർഷം	ഡയറക്ടർ ബോർഡ് വാർഷിക പദ്ധതി അംഗീകരിച്ച മാസം	പർച്ചേസ് പദ്ധതിയുടെ അംഗീകരിച്ച മാസം		
		കേന്ദ്രീകൃത വിതരണ സാമഗ്രികൾ	കേന്ദ്രീകൃത പ്രസരണ സാമഗ്രികൾ	വികേന്ദ്രീകൃത വിതരണ സാമഗ്രികൾ
2010-11	മാർച്ച് 2010	ഏപ്രിൽ 2010 (ഒരു മാസം)	മാർച്ച് 2010 ⁵⁸ (ഒരു മാസം)	ജൂലൈ 2010 (4 മാസം)
2011-12	ഫെബ്രുവരി 2011	മേയ് 2011 (മൂന്ന് മാസം)	തയ്യാറാക്കിയില്ല	ആഗസ്റ്റ് 2011 (6 മാസം)
2012-13	മാർച്ച് 2012	ജൂൺ 2012 (മൂന്ന് മാസം)	ജനുവരി 2013 (9 മാസം)	ജൂലൈ 2012 (4 മാസം)
2013-14	മാർച്ച് 2013	ജൂലൈ 2013 (നാല് മാസം)	ഡിസംബർ 2013 (10 മാസം)	ജൂലൈ 2013 (4 മാസം)
2014-15	മാർച്ച് 2014	ജൂലൈ 2014 (നാലര മാസം)	ജൂലൈ 2014 (നാലര മാസം)	ജൂലൈ 2014 (മൂന്നര മാസം)

(ബ്രാക്കറ്റിലെ കണക്കുകൾ വാർഷിക പദ്ധതിക്ക് അംഗീകാരം കിട്ടിയ തീയതി മുതൽ പർച്ചേസ് പദ്ധതിയുടെ അംഗീകാരത്തിനായി എടുത്ത സമയം സൂചിപ്പിക്കുന്നു.)

2010-11 മുതൽ 2014-15 വരെ അംഗീകരിച്ച 14 പർച്ചേസ് പദ്ധതിയിൽ 10 പദ്ധതികൾ പൂർത്തിയാക്കുവാൻ മൂന്ന് മാസത്തിലേറെ സമയം വേണ്ടിവന്നു. ആറ് കേസുകളിൽ സി.ഇ.എസ്.സി.എം.-ഉം പർച്ചേസ് പദ്ധതി പർച്ചേസ് കമ്മിറ്റിക്ക് സമർപ്പിക്കാൻ മൂന്ന് മാസത്തിലേറെ സമയം എടുത്തു. ബാക്കിയുള്ള നാല് കേസുകളിൽ സി.ഇ.എസ്.സി.എം.-ഉം പർച്ചേസ് കമ്മിറ്റിയും ചേർന്ന് പർച്ചേസ് പദ്ധതി അന്തിമമാക്കാനും അംഗീകരിക്കാനും മൂന്ന് മാസത്തിലേറെ സമയം എടുത്തു.

58 2011-12 വർഷങ്ങളിൽ റോളിംഗ് പ്ലാനായിരുന്നു.

പർച്ചേസ് പദ്ധതിയുടെ പൂർത്തീകരണം വൈകിയത് കാരണം, സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിലും അതുവഴി ആസ്തിവർദ്ധന പ്രവൃത്തികൾക്കും അറ്റകുറ്റപ്രവൃത്തികൾക്കും കാലതാമസം ഉണ്ടായി.

ഖണ്ഡികകൾ 2.2.15 -ഉം 2.2.16 -ഉം പരാമർശിക്കുന്നതുപോലെ സംഭരണത്തിലെ അത്യാവശ്യം തരണം ചെയ്യാൻ, ഫീൽഡ് ഓഫീസുകൾക്ക് നിലവിലുള്ള വിതരണക്കാരിൽ നിന്നും അധിക അളവിൽ സാമഗ്രികൾ വാങ്ങുകയും അതുപോലെ ലോക്കൽ പർച്ചേസും ചെയ്യേണ്ടി വന്നു.

പല ഇലക്ട്രിക്കൽ സെക്ഷനുകളിൽ നിന്നുമുള്ള ഓരോ വർഷത്തെയും ഏപ്രിൽ ഒന്നിലെ സ്റ്റോക്ക് നിലയുടെ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുന്നതിനുള്ള കാലതാമസം കാരണമാണ് പർച്ചേസ് പദ്ധതി വൈകിയത് എന്നും മുൻവർഷത്തെ പർച്ചേസ് പദ്ധതി അടിസ്ഥാനമാക്കി വിതരണത്തിലുള്ള സാമഗ്രികളുടെ ലഭ്യതമൂലം പ്രസ്തുത വർഷത്തിലെ പ്രവൃത്തികളെയൊന്നും ബാധിച്ചില്ല എന്നും കേരള സർക്കാർ (ജനുവരി 2016) മറുപടി നൽകി.

മറുപടി സ്വീകാര്യമല്ല എന്തെന്നാൽ എസ്.സി.എം. സോഫ്റ്റ്‌വെയറിൽ സാമഗ്രികളുടെ ലഭ്യത തത്സമയം അറിയാൻ കഴിയും. അതിനുപുറമെ ഓരോ വർഷവും ഏപ്രിൽ ഒന്നിലെ സ്റ്റോക്ക് നില അറിയേണ്ട കാര്യമില്ല. എന്തെന്നാൽ പർച്ചേസ് പദ്ധതിക്കും ഏപ്രിൽ ഒന്നിലേയും തീയതിക്കുള്ളിൽ വരേണ്ട സാമഗ്രികൾ വിതരണത്തിലുള്ളതെന്ന് കണക്കിലെടുക്കാവുന്നതാണ്.

ഖണ്ഡിക 2.2.14-ൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ളതുപോലെ പർച്ചേസ് പദ്ധതിയിലേയും ദർഘാസ് പ്രക്രിയയിലേയും താമസം കാരണവും അതുമൂലം ഉണ്ടായ സാമഗ്രികളുടെ ദൗർലഭ്യം കാരണവും കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. -ന്റെ പല പ്രവൃത്തികളിലും കാലവിളംബമുണ്ടായി.

ശിപാർശ 1 : കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. ഉടൻതന്നെ പർച്ചേസ് പദ്ധതിയുടേയും വാർഷിക പദ്ധതിയുടേയും തയ്യാറാക്കലിന് ഓരോ തലങ്ങളിലും നാഴികക്കല്ലുകൾ നിശ്ചയിക്കേണ്ടതാണ്.

സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിലെ ഏകോപനമില്ലായ്മ

2.2.11 പർച്ചേസ് വകുപ്പ് (സി.ഇ.എസ്.സി.എം.) വഴിയുള്ള മതിയായതും ഗുണനിലവാരമുള്ളതുമായ സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണം കോർപ്പറേറ്റ് പ്ലാനിംഗ് വിംഗ് ആസൂത്രണം ചെയ്ത ആസ്തിവർദ്ധന പ്രവൃത്തികൾക്കും അറ്റകുറ്റപ്രവൃത്തികൾക്കും അനിവാര്യമാണ്. ഇപ്രകാരം ഈ വകുപ്പുകൾ തമ്മിലുള്ള ഏകോപനം സാമഗ്രികളുടെ മതിയായ സംഭരണം ഉറപ്പാക്കും.

മേൽപ്പറഞ്ഞ ഏകോപനം കാര്യക്ഷമമാണ് എന്ന് ഉറപ്പാക്കാൻ ഓഡിറ്റ് പത്ത് മുഖ്യപ്രസരണ, വിതരണ സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണം പരിശോധിച്ചു. അതിൽ ചുവടെ പ്രതിപാദിക്കാൻ വിധം എൻജി മീറ്ററുകളുടെ കുറഞ്ഞ സംഭരണവും പർച്ചേസ് വകുപ്പിലേയും കോർപ്പറേറ്റ് പ്ലാനിംഗ് വിംഗിലെയും ഏകോപനമില്ലായ്മ ചില സാമഗ്രികളെ പർച്ചേസ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താതിരിക്കാൻ കാരണമായതായും കണ്ടെത്തി.

കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന്റെ 2005-ലെ വൈദ്യുതി വിതരണത്തിലെ ഉപാധികളിലെയും നിബന്ധനകളിലെയും 33-ാം നിബന്ധന പ്രകാരം കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. ഒരു മാസത്തിനുള്ളിൽ പിഴവുള്ള മീറ്റർ മാറ്റേണ്ടതാണ്. അപ്രകാരം കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ-ന് സിംഗിൾ ഫേസ് മീറ്ററും (എസ്.പി.മീറ്റർ) ത്രി ഫേസ് മീറ്ററും (ടി.പി.മീറ്റർ) സാധാരണ അറ്റകുറ്റപ്പണിയുടെ ഭാഗമായി പിഴവുള്ള മീറ്ററുകൾ മാറ്റേണ്ടതിന് എല്ലാ വർഷവും അത്യവശ്യമാണ്. അതിനുപുറമെ ആർ.എ.പി.ഡി.ആർ.പി.⁵⁹ പദ്ധതിക്കും ആർ.ജി.ജി .വി.വൈ.⁶⁰ പദ്ധതിക്കും പുതിയ സർവ്വീസ് കണക്ഷനവേണ്ടിയും മീറ്റർ ആവശ്യമാണ്.

ആലപ്പുഴ, കോട്ടയം എന്നീ രണ്ട് സർക്കിൾ ഓഫീസുകളിലെ പിഴവുള്ള മീറ്റർ മാറ്റാനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങളുടെ ലക്ഷ്യനേട്ടം അവലോകനം ചെയ്തപ്പോൾ എൻജി മീറ്റർ വിതരണക്ഷാമംമൂലം പ്രസ്തുത ഓഫീസുകൾക്ക് ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കാനായില്ല എന്ന് കണ്ടു. ആലപ്പുഴ, കോട്ടയം സർക്കിൾ ഓഫീസിന്റെ കാര്യത്തിൽ, നാല് വർഷത്തെ പിഴവുള്ള മീറ്റർ മാറ്റുന്നതിലുള്ള ആകെ നേട്ടം യഥാക്രമം 48 ശതമാനവും 88.90 ശതമാനവുമായിരുന്നു.

2010-11 മുതൽ 2014-15 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ ആലപ്പുഴ, കോട്ടയം സർക്കിൾ ഓഫീസിനുവേണ്ടി മീറ്ററുകളുടെ സംഭരണത്തിലെ കുറവ് 49 ശതമാനവും 13 ശതമാനവും ആയിരുന്നു.

കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന്റെ വിലയിരുത്തൽ പ്രകാരം പിഴവുള്ള മീറ്റർ മാറ്റാനും പുതിയ കണക്ഷൻ നൽകാനും ഏകദേശം ഒരു ലക്ഷം മീറ്ററുകൾ പ്രതിമാസം വേണ്ടതാണ്. (പുതിയ കണക്ഷനുകൾക്ക് 40,000 പിഴവുള്ള മീറ്റർ മാറ്റാൻ പ്രതിമാസം 60,000) ഇതോടൊപ്പം വർഷാദ്യം ശേഖരത്തിൽ ഉണ്ടായിരുന്ന പിഴവുള്ള മീറ്റർകൂടി പരിഗണിക്കേണ്ടതായിരുന്നു.

2014-15 വർഷാദ്യം പിഴവുള്ള 5.73 ലക്ഷം എസ്.പി. മീറ്ററുകളുണ്ടായിരുന്നു. ഇതനുസരിച്ച് 2014-15 കാലയളവിൽ 17.83 ലക്ഷം എസ്.പി. മീറ്ററുകളുടെ വാർഷിക

---

59 റീ-സ്ട്രക്ചേർഡ് ആക്സിലറേറ്റഡ് പവർ ഡെലിവറിമെന്റ് ആന്റ് റിഫോംസ് പ്രോഗ്രാം.

60 രാജീവ് ഗാന്ധി ഗ്രാമീൺ വൈദ്യുതികരൺ യോജന

ആവശ്യകത ഉണ്ടായിരുന്നു. എന്നാൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്ന സമയത്ത് ഈ മീറ്ററുകളുടെ ആവശ്യകത പരിഗണിക്കാതെ പ്രസ്തുത വർഷത്തിലെ ആവശ്യകത 12.10 ലക്ഷമായി കണക്കാക്കി. അതുകാരണം മാർച്ച് 2015-ന് പുതിയ മീറ്റർ ലഭിക്കാത്തതുമൂലം 5.88 ലക്ഷം പിഴവുള്ള എസ്.പി. മീറ്റർ മാറ്റാനുള്ളതായി കണ്ടു.

പിഴവുള്ള എസ്.പി. മീറ്ററുകൾ മാറ്റാതിരുന്നത് കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന്റെ വരുമാനലബ്ബിക്ക് തടസ്സമായി, എന്തെന്നാൽ മീറ്റർ പിഴവുള്ള സമയത്തെ യഥാർത്ഥ ഉപഭോഗത്തിന് പകരം ശരാശരി ഉപഭോഗത്തെ അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് ബിൽ ചെയ്തിരുന്നത്.

അതിനുപുറമെ, കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഇലക്ട്രിസിറ്റി റെഗുലേറ്ററി കമ്മീഷൻ, കേടുവന്ന മീറ്റർ മാറ്റിവയ്ക്കാത്തതിനാൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന്റെ പ്രവർത്തനത്തിൽ (28 ഏപ്രിൽ 2012) അസന്തുഷ്ടി പ്രകടിപ്പിച്ചു.

കേരള സർക്കാർ മറുപടിയിൽ പറഞ്ഞത് (ജനുവരി 2016) എന്തെന്നാൽ, ദർഘാസ് പ്രക്രിയയ്ക്കുനേരേ ഉണ്ടായ ആരോപണങ്ങൾ കാരണം 2011-12-ൽ നാല് ലക്ഷം എസ്.പി. മീറ്റർ കുറച്ചു വാങ്ങേണ്ടി വന്നു എന്നായിരുന്നു. അതുകൂടാതെ 2010-2015 കാലത്ത് സംഭരിച്ച എനർജി മീറ്റർ മൊത്തം പർച്ചേസ് പദ്ധതി പ്രകാരം ആവശ്യങ്ങൾക്ക് മതിയായിരുന്നു എന്നും മറുപടിയിൽ പ്രസ്താവിച്ചു.

മറുപടി സ്വീകാര്യമല്ല എന്തെന്നാൽ 2011-12-ലെ എസ്.പി. മീറ്ററിന്റെ സംഭരണ അളവ് കുറയ്ക്കാനുള്ള തീരുമാനം എടുത്തത് പുതിയ ദർഘാസ് വിളിക്കാൻ തീരുമാനിച്ചതിന് ശേഷമാണ്. ഈ മീറ്ററുകൾ പുതിയ ദർഘാസ് പ്രകാരം സംഭരണം ചെയ്യുകയുണ്ടായി. മതിയായ മീറ്ററുകളുടെ ലഭ്യതയിലെ കുറവ് പിഴവുള്ള മീറ്റർ മാറ്റിവയ്ക്കുന്നതിന് തടസമാവുകയും അത്തരത്തിൽ മാറ്റാനുള്ള 5.88 ലക്ഷം എസ്.പി. മീറ്ററുകൾ മാർച്ച് 2015-ൽ ഉണ്ടായിരുന്നു.

സെമ്പർ പാർക്ക്-കോഴിക്കോട്, കിനാലൂർ എന്നീ രണ്ട് 110 കെ.വി. സബ്സ്റ്റേഷനുകളുടേയും പാലക്കാട്, നെല്ലിക്കുപ്പറമ്പ് എന്നീ രണ്ട് 33 കെ.വി. സബ്സ്റ്റേഷനുകളുടേയും നിർമ്മാണം വാർഷിക പദ്ധതി പ്രകാരം 2011-12-ൽ നടപ്പാക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഈ സബ്സ്റ്റേഷനുകൾ വോൾട്ടേജ് മെച്ചപ്പെടുത്തലിനും സിസ്റ്റം മെച്ചപ്പെടുത്തലിനും ആസൂത്രണം ചെയ്തതായിരുന്നു.

ഓഡിറ്റ് കണ്ടെത്തിയതെന്തെന്നാൽ, കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.(മാർച്ച് 2010) 2010-12 വർഷങ്ങളിലേക്ക് റോളിംഗ് പദ്ധതിയാണ് തയ്യാറാക്കിയത്. അതുകാരണം പ്രസ്തുത സബ്സ്റ്റേഷനുകൾക്കുവേണ്ടിയുള്ള സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണം പർച്ചേസ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുന്നതിൽ വീഴ്ച വരുത്തി. തൽഫലമായി ഈ സബ്സ്റ്റേഷനുകളുടെ പണികൾ 2011-2012 നു പൂർത്തിയാക്കാൻ കഴിയാതെ വന്നു.

സൈബർ പാർക്ക്-കോഴിക്കോട്, കിനാലൂർ എന്നീ രണ്ട് 110 കെ.വി. സബ്സ്റ്റേഷനുകളും പാലക്കാട്, നെല്ലിക്കുന്ന് എന്നീ രണ്ട് 33 കെ. വി. സബ്സ്റ്റേഷനുകളും വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തിയിരുന്നെങ്കിലും പാലക്കാട് ഒഴികെ മറ്റു സ്ഥലങ്ങളിൽ ഭൂമി ലഭ്യമല്ലായിരുന്നു എന്ന് കേരള സർക്കാർ (ജനുവരി 2016) മറുപടിയിൽ അറിയിച്ചു. എല്ലാ സ്ഥലങ്ങളിലും കൃത്യസമയത്ത് ഭൂമി ലഭിക്കുമെന്ന പ്രതീക്ഷയിൽ വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു.

മറുപടി സ്വീകാര്യമല്ല എന്തെന്നാൽ പ്രസ്തുത സബ്സ്റ്റേഷനുകൾ പർച്ചേസ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താത്തത് 2011-12 പർച്ചേസ് പദ്ധതിക്കുപകരം 2010-2012 വർഷങ്ങളിലേക്ക് രണ്ട് വർഷത്തെ റോളിംഗ് പദ്ധതി അംഗീകരിച്ചതു (മാർച്ച് 2010) കൊണ്ടാണ്.

കേരളത്തിലെ 43 പട്ടണങ്ങളിൽ വിവിധ രീതിയിൽ വിതരണമേഖല ശക്തിപ്പെടുത്തുക വഴി ആകെ ടെക്നിക്കൽ കൊമേഴ്സ്യൽ നഷ്ടം (എ.ടി.&സി. നഷ്ടം) ലഘൂകരിക്കുന്നതിനുവേണ്ടി കേന്ദ്ര സർക്കാർ (ജൂൺ 2010) ആർ.എ.പി.ഡി.ആർ.പി. സ്കീം അംഗീകരിച്ചു.

അംഗീകരിച്ച ആർ.എ.പി.ഡി.ആർ.പി. സ്കീമിൽ 2340 റിംഗ് മെയിൻ യൂണിറ്റുകൾ (ആർ.എം.യു.) സ്ഥാപിക്കുന്നതും ഏരിയൽ ബഞ്ചഡ് കേബിൾ (എ.ബി.സി.) 1495 കിലോമീറ്റർ (കി.മി.) ഇടുന്നതും ഉൾപ്പെട്ടിരുന്നു. കേന്ദ്ര സർക്കാരിന്റെ മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ അനുസരിച്ച് ആർ.എ.പി.ഡി.ആർ.പി. സ്കീം ജൂൺ 2012-ൽ (അഞ്ച് വർഷത്തിനുള്ളിൽ) പൂർത്തിയാക്കേണ്ടതായിരുന്നു.

രേഖകളുടെ സൂക്ഷ്മപരിശോധനയിൽ 2010-11 മുതൽ 2014-15 വരെയുള്ള വാർഷിക പദ്ധതിയിൽ 1394 ആർ.എം.യു. സ്ഥാപിക്കേണ്ടതിൽ 187 ആർ.എം.യു. മാത്രമേ സംഭരിക്കുകയും സ്ഥാപിക്കുകയും ചെയ്തുള്ള അതുപോലെ 1547 കിലോമീറ്റർ എ. ബി. സി. 2010-11 മുതൽ 2014-15 വരെ അതാത് വാർഷികപദ്ധതി പ്രകാരം സംഭരിക്കണമായിരുന്നു. എന്നിട്ടും അവ പർച്ചേസ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താത്തത് കാരണം സംഭരിക്കാൻ പറ്റിയില്ല. തത്ഫലമായി, ആർ.എ.പി.ഡി.ആർ.പി. സ്കീം ഷെഡ്യൂൾ പ്രകാരം അഞ്ച് വർഷത്തിനുള്ളിൽ പൂർത്തിയാക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അതുമൂലം ആസൂത്രണം ചെയ്ത പോലെ എ.ടി.&സി. നഷ്ടം ലഘൂകരിക്കുന്ന ലക്ഷ്യം കൈവരിക്കുവാനും കഴിഞ്ഞില്ല.

ശിപാർശ നമ്പർ 2 : വിവിധ പ്രവൃത്തികൾ ആസൂത്രണം ചെയ്തപോലെ നടപ്പിലാക്കുന്നതിനായി സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തെപ്പറ്റി ശരിയായ വിലയിരുത്തൽ നടത്താൻ കോർപറേറ്റ് പ്ലാനിങ്ങ് വിംഗിന്റെയും സി.ഇ.എസ്.സി.എമ്മി -ന്റെയും ഏകോപനം ശക്തിപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണം

2.2.12 പൊതുസംഭരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ സുതാര്യമായ വിധത്തിലും മത്സരസ്വഭാവത്തോടെയും ന്യായമായും വസ്തുനിഷ്ഠമല്ലാത്ത രീതികൾ ഒഴിവാക്കിയും നടത്തേണ്ടതാണ്. അത് കാര്യക്ഷമത, മിതവ്യയം എന്നിവ ഉറപ്പാക്കാൻ മികച്ച രീതികളും മാതൃകാപരമായ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിക്കുന്നുണ്ടോ എന്ന് ഉറപ്പാക്കുകയും വേണം.

കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. 2010-11 മുതൽ 2014-15 വരെ കൊടുത്ത 610 പർച്ചേസ് ഓർഡറുകളിൽ 152⁶¹ പർച്ചേസ് ഓർഡറുകളുടെ സൂക്ഷ്മപരിശോധനയിൽ ദർഘാസ് പ്രക്രിയയിലെ അപര്യാപ്തതകളും സംഭരണപ്രക്രിയയിലെ കാലതാമസവും അതുമൂലമുള്ള പ്രവൃത്തിയിലെ താമസവും തുടർന്നുള്ള സംഭരണത്തിലെ അധികച്ചെലവും ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടു. താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ഖണ്ഡികകളിൽ മേൽപ്പറഞ്ഞവിഷയങ്ങൾ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുണ്ട്.

ദർഘാസ് പ്രക്രിയ

2.2.13 ഡയറക്ടർ ബോർഡ്, പർച്ചേസ് പദ്ധതി അംഗീകരിച്ചശേഷം കെ.എസ്.ഇ.ബി. എൽ.-ലെ ദർഘാസ് പ്രക്രിയ തുടങ്ങുന്നു. സാമഗ്രികളുടെ ആവശ്യകത ഏപ്രിൽ മുതൽ ആരംഭിക്കുന്നത് കാരണം മൂന്ന് മാസം കണക്കാക്കി സ്റ്റോർസ് പർച്ചേസ് മാന്വൽ പ്രകാരം ദർഘാസ് വിളിക്കുകയും പർച്ചേസ് ഓർഡർ കൊടുക്കുകയും വേണം. അതിനാൽ ദർഘാസ് പ്രക്രിയ എല്ലാ വർഷവും ജനുവരിയിൽ വിളിക്കേണ്ടതാണ്. കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. സാധാരണയായി സാങ്കേതിക ബിഡ്, സാമ്പത്തിക ബിഡ് എന്നീ രണ്ട് ബിഡ് സമ്പ്രദായമാണ് ദർഘാസുകളിൽ തുടർന്നുപോരുന്നത്. എ.സി.എസ്.ആർ.⁶² കണ്ടക്ടറുകൾ, വെതർപ്രൂഫ് വയർ എന്നിവയുടെ സംഭരണം പരിമിത ദർഘാസുകൾ ചെറുകിട വ്യവസായങ്ങൾ വഴിയും കേരളത്തിലെ പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങൾ വഴിയുമാണ്.

ഓഡിറ്റ് 113 കേസുകളിൽ ദർഘാസ് പ്രക്രിയ പരിശോധിച്ച് താഴെപ്പറയുന്ന അപര്യാപ്തതകൾ നിരീക്ഷിച്ചു:

- സ്റ്റോർസ് പർച്ചേസ് മാന്വൽ അദ്ധ്യായം 1.3 പ്രകാരം കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. സംഭരണത്തിന്റെ ഓരോ ഘട്ടത്തിനും ഉചിതമായ സമയക്രമം നിശ്ചയിക്കണം.

61 113 ദർഘാസുകൾ

62 അലുമിനിയം കണ്ടക്ടർ സ്റ്റിൽ റീഇൻഫോഴ്സ്

അതിനുപുറമേ സംഭരണത്തിന്റെ ചുമതലയുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ ഉത്തരവാദിത്തം ഉറപ്പുവരുത്തുക വഴി ദർഘാസുകളിലെ കാലതാമസം കുറയ്ക്കാൻ പറ്റും. ഈ സമയനിഷ്ഠ സംഭരണത്തിന്റെ ചുമതലയുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥരെ ജാഗ്രതയുള്ളവരാക്കും.

കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ-ൽ സംഭരണത്തിന്റെ ഒരു ഘട്ടത്തിനും സമയപരിധി നിശ്ചയിച്ചിട്ടില്ല. തത്ഫലമായി, 113-ൽ 48 ദർഘാസുകളിൽ പർച്ചേസ് പദ്ധതി അംഗീകരിച്ച് ഒരു മാസം മുതൽ ഒൻപത് മാസം വരെ വിവിധ സാമഗ്രികളുടെ ദർഘാസ് പ്രക്രിയയിൽ, സാമഗ്രികളുടെ സാങ്കേതികപരമായുള്ള കാര്യത്തിൽ, അന്തിമ തീരുമാനമെടുക്കലും സാമഗ്രികളുടെ ഏറ്റവും പുതിയ ആവശ്യകതയുടെ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിൽ സമയമെടുത്തതിനാൽ താമസം വന്നു. അഞ്ച് കേസുകളിൽ പർച്ചേസ് പദ്ധതി ഡിസംബറിൽ അംഗീകരിച്ചത് കാരണം ദർഘാസുകൾ അടുത്ത വർഷങ്ങളിൽ മാത്രമേ ക്ഷണിക്കാൻ പറ്റിയുള്ളൂ. ഖണ്ഡിക 2.2.15 പറഞ്ഞിരിക്കുന്നത് പോലെ ദർഘാസ് ക്ഷണിക്കുന്നതിലെ താമസം പിഴവുള്ള മീറ്ററുകൾ മാറ്റിവയ്ക്കുന്നതിൽ കാലതാമസത്തിന് കാരണമാവുകയും സാമഗ്രികളുടെ ഉയർന്ന നിരക്കിനുള്ള പ്രാദേശിക വാങ്ങലുകളിൽ വർദ്ധനയുണ്ടാവുകയും ചെയ്യും.

• സി.വി.സി. മാർഗ്ഗനിർദ്ദേശങ്ങൾ (നവംബർ 2008) ദർഘാസുകളെല്ലാം പെട്ടെന്നു തന്നെ പൂർത്തിയാക്കണമെന്നും കരാറുകളുടെ ബിഡ് കാലാവധി നീട്ടാതെ സമയബന്ധിതമായി പൂർത്തിയാക്കണമെന്നും നിഷ്കർഷിക്കുന്നു. എസ്.പി.എം. പ്രകാരം ഒരു ബിഡിന്റെ കാലാവധി ദർഘാസ് തുറന്ന് മൂന്ന് മാസത്തിലേറെ അനുവദിക്കരുതെന്നും നിഷ്കർഷിക്കുന്നു. എന്തെന്നാൽ കൂടുതൽ സമയം അനുവദിക്കുന്നത് കൂടിയ നിരക്കിൽ ദർഘാസുകൾ സമർപ്പിക്കുന്നതിന് കാരണമാകും. പക്ഷെ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന്റെ ദർഘാസിലെ പൊതുവായ നിബന്ധനയിൽ സാമ്പത്തിക ബിഡ് തുറന്ന് നാല് മാസം അല്ലെങ്കിൽ സാങ്കേതിക ബിഡ് തുറന്ന് ആറ് മാസം ഏതാണോ ആദ്യം വരുന്നത് അതാണ് ബിഡിന്റെ കാലാവധി. സി.ഇ.എസ്.സി.എം. പക്ഷെ എസ്.പി.എം. പ്രകാരം ബിഡ് കാലാവധി കുറയ്ക്കാൻ യാതൊരു നടപടിയും സ്വീകരിച്ചില്ല. മാത്രമല്ല, പ്രസ്തുത വിഷയം ഡയറക്ടർ ബോർഡിന് മുൻപിൽ അവതരിപ്പിച്ചുമില്ല.

- കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ൽ മുഖ്യസാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിന് രണ്ട് ബിഡ് സമ്പ്രദായമായതിനാൽ യോഗ്യതയുള്ള മാനദണ്ഡം സ്പഷ്ടമായിരിക്കണം. അത് വഴി സി.വി.സി. നിഷ്കർഷിച്ച പോലെ വസ്തുനിഷ്ഠമല്ലാത്തതും പക്ഷപാതപരവുമായ നിബന്ധനകൾ ഒഴിവാക്കാനാകും. എസ്.പി.എം. പ്രകാരം കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. കരാർ നിബന്ധന പാലിക്കാത്ത വിതരണക്കാരെ കരിമ്പട്ടികയിലുൾപ്പെടുത്തി, അവരെ മറ്റ് ദർഘാസിൽനിന്ന് വിലക്കി, അംഗീകൃത വിതരണക്കാരുടെ പട്ടികയിൽ നിന്ന് ഒഴിവാക്കുകയും വേണം. അങ്ങനെ കരിമ്പട്ടികയിലുള്ള അല്ലെങ്കിൽ വിലക്കിയ സ്ഥാപനങ്ങളെപ്പറ്റി കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. -ന്റെ വെബ്സൈറ്റിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും വേണം.

സി.ഇ. (വിതരണം സൗത്ത്) 21500 എണ്ണം എൽ.റ്റി. റീവയറബിൾ ഫ്യൂസ് യൂണിറ്റിനായി (200 ആമ്പിയർ) സെപ്റ്റംബർ 2012-ന് ഒരു ദർഘാസ് വിളിക്കുകയും, അതിൽ ശ്രീകൃഷ്ണ ഇലക്ട്രിക്കൽസിന്റെ ബിഡ് മുൻകാല വിതരണ പ്രവർത്തനങ്ങളിലെ അപാകത കൊണ്ട് നിഷേധിക്കുകയുണ്ടായി. അങ്ങനെ ഏക ബിഡർ ആയ കേരള ഇലക്ട്രിക്കൽ ആൻഡ് അലൈഡ് ലിമിറ്റഡിന് (കെ.ഇ.എൽ) പർച്ചേസ് ഓർഡർ 8 ആഗസ്റ്റ് 2013 -ന് കൊടുത്തു. പക്ഷേ സി.ഇ.എസ്.സി.എം ഡിസംബർ 2013-ൽ ശ്രീകൃഷ്ണ ഇലക്ട്രിക്കൽസിന് 1017 എൽ.റ്റി ഫ്യൂസ് വിതരണം ചെയ്യാനുള്ള ഓർഡർ നൽകുകയും ഉണ്ടായി.

എസ്.പി.എം. നിഷ്കർഷിക്കുന്ന പ്രകാരം മോശം പ്രകടനം കാഴ്ചവയ്ക്കുന്ന വിതരണക്കാരെ കരിമ്പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്താനും വെബ്സൈറ്റിൽ പ്രസിദ്ധീകരിക്കാനും ഒരു വ്യവസ്ഥയുമില്ലാത്തതു മൂലം അത്തരത്തിലുള്ള വിതരണക്കാരെ വരും ദർഘാസുകളിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കാനുള്ള യാതൊരു മാനദണ്ഡവുമില്ല

കരിമ്പട്ടികയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തുക അവസാനഘട്ട പ്രവൃത്തിയാണെന്നും അതുമൂലമാണ് അതിന് മുതിരാത്തതെന്നും കേരള സർക്കാർ മറുപടി (ജനുവരി 2016) നൽകി. ഇപ്പോൾ മോശം വിതരണക്കാരുടെ കരിമ്പട്ടിക നിലവിൽ ഉണ്ടെന്നും മറുപടിയിൽ പറഞ്ഞു. എന്നാൽ മറുപടി തെറ്റായിരുന്നു. കാരണം കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ കരിമ്പട്ടിക തയ്യാറാക്കിയിട്ടില്ലെന്നും വിവരങ്ങൾ വെബ്സൈറ്റിൽ പ്രദർശിപ്പിച്ചിട്ടില്ലെന്നും ഓഡിറ്റ് കണ്ടെത്തി.

- കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ-ന് 113 ദർഘാസുകളിൽ 36 ദർഘാസുകൾ ബിഡ് കാലാവധിക്കുള്ളിൽ പൂർത്തിയാക്കി പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകാൻ (പട്ടിക 2.21 പറ്റിയില്ല.

പട്ടിക 2.21 സാങ്കേതിക ബിഡിനുശേഷം ഓർഡർ നൽകാൻ എടുത്ത സമയം

വർഷം	ദർഘാസുകളുടെ എണ്ണം	പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകാൻ എടുത്ത സമയം (മാസത്തിൽ)		
		4-6	7-12	12-ന് മേൽ
2010-11	5	0	5	0
2011-12	8	0	7	1
2012-13	7	1	5	1
2013-14	6	1	5	0
2014-15	10	3	6	1
ആകെ	36 ⁶³	5	28	3

36 ദർഘാസുകളിൽ പ്രീക്വാളിഫിക്കേഷൻ കമ്മിറ്റി സാങ്കേതിക ബിഡ് തുറക്കാൻ വേണ്ടി ഒരു മാസം മുതൽ 12 മാസം വരെ സമയമെടുത്തു. പർച്ചേസ് കമ്മിറ്റി ഒന്ന് മുതൽ 13 മാസം വരെ വിജയിയായ ബിഡറെ തിരഞ്ഞെടുക്കാൻ സമയം എടുത്തു.

പട്ടിക 2.22: പ്രീക്വാളിഫിക്കേഷൻ കമ്മിറ്റിയും പർച്ചേസ് കമ്മിറ്റിയും ദർഘാസ് പ്രക്രിയ പൂർത്തിയാക്കാൻ എടുത്ത സമയം

ദർഘാസുകളുടെ എണ്ണം	സമയം എടുത്തത് (മാസത്തിൽ)		
	പ്രീക്വാളിഫിക്കേഷൻ കമ്മിറ്റി	പർച്ചേസ് കമ്മിറ്റി	ആകെ
5 ⁶⁴	ഇല്ല	4-6	4-6
28	1-11	1-11	7-12
3	7-12	4-13	12-ന് മേൽ
36	ആകെ		

ബിഡർമാർ ദർഘാസ് തുറക്കുന്ന സമയത്ത് ഹാജരാക്കാതിരുന്ന രേഖകൾ പിന്നീട് ഹാജരാക്കാൻ എടുത്ത സമയം, ബിഡ് രേഖകൾ പരിശോധിക്കാൻ സാമ്പത്തിക

63 സി.ഇ.എസ്.സി.എം. വഴി കേന്ദ്രീകൃത സംഭരണം 28 എണ്ണം, വികേന്ദ്രീകൃത സംഭരണം സി.ഇ. വിതരണം സൗത്ത് ഒരേണ്ണം, സെൻട്രൽ ഒരേണ്ണം, നോർത്ത് അഞ്ചെണ്ണം.

64 ഈ പറഞ്ഞവ സിംഗിൾ പാർട്ട് ദർഘാസ് ആണ് എന്നതിനാൽ പ്രീക്വാളിഫിക്കേഷൻ ബിഡ് വേണ്ടാത്തതും നാല് മാസത്തിനുള്ളിൽ ദർഘാസ് പ്രക്രിയ പൂർത്തിയാക്കേണ്ടതുമാണ്.

ഉപദേശകൻ എടുത്ത താമസം എന്നിവയാണ് പ്രീക്വാളിഫിക്കേഷൻ കമ്മിറ്റി തലത്തിലെ താമസത്തിന് കാരണം. ബിഡ് നിരക്കിനെപ്പറ്റിയുള്ള ചർച്ച പർച്ചേസ് കമ്മിറ്റിയും ഡയറക്ടർ ബോർഡും സമ്മേളിക്കാൻ എടുത്ത താമസം എന്നിവയാണ് പർച്ചേസ് കമ്മിറ്റി തലത്തിൽ വന്ന താമസത്തിന് കാരണം.

പവർ ട്രാൻസ്ഫോർമർ കൺട്രോൾ റിലേ പാനൽ, ഫീഡർ കൺട്രോളറിലെ പാനൽ എന്നീ സാമഗ്രികളുടെ ദർഘാസ് പ്രക്രിയയ്ക്ക് ആറ് മാസം വരെ താമസമുണ്ടാവുമെന്നും ഭാവിയിൽ താമസമൊഴിവാക്കാൻ ശ്രദ്ധിക്കുമെന്നും കേരള സർക്കാർ മറുപടി നൽകി (ജനുവരി 2016).

മറുപടി സ്വീകാര്യമല്ല എന്തെന്നാൽ 31 ദർഘാസുകളിൽ 30 എണ്ണത്തിൽ പർച്ചേസ് കമ്മിറ്റിയാൽ മാത്രം പ്രീക്വാളിഫിക്കേഷൻ ശേഷം, മൂന്ന് തൊട്ട് പതിമൂന്ന് മാസം വരെ കാലതാമസം വന്നു.

- ദർഘാസുകളിലെ താമസം കാരണവും അതുവഴി പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകുന്നതിലേയും താമസം കാരണം പട്ടിക 2.23-ൽ പ്രതിപാദിച്ചപ്പോലെ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. -ന് 36 ദർഘാസുകളിൽ മൂന്ന് എണ്ണത്തിൽ ₹ 1.26 കോടിയുടെ അധികച്ചെലവ് വന്നതായി കണ്ടെത്തി.

പട്ടിക 2.23: കാലാവധിക്കുള്ളിൽ പർച്ചേസ് ഓർഡറുകൾ നൽകാത്തതുവുമുള്ള അധികച്ചെലവ്

സാമഗ്രി	വിതരണക്കാരന്റെ പേര്	അധികച്ചെലവ് (₹ കോടിയിൽ)	കാരണം
(1)	(2)	(3)	(4)
110 കെ.വി. എസ്.എഫ്. 6 സർക്യൂട്ട് ബ്രേക്കർ (സി.ബി.) ⁶⁵	ക്രോട്ടൻ ഗ്രീവ്സ് ലിമിറ്റഡ് (സി.ജി.എൽ) ⁶⁶	0.23 ⁶⁷	ദർഘാസ് പ്രക്രിയയിലെ താമസം കാരണം സി.ജി.എൽ വിതരണത്തിന് വിസമ്മതിക്കുകയും അതുമൂലം കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. -ന് പുതിയ ദർഘാസ് വിളിച്ചു സി.ജി.എൽ.-ൽ നിന്നും അധികച്ചെലവോടെ സംഭരണം നടത്തേണ്ടിവരികയും ചെയ്തു.

65 2010-12 വർഷത്തിലെ ട്രാൻസ്മിഷൻ സബ്സ്റ്റേഷന്റെ നിർമ്മാണത്തിനുള്ളത്

66 പി.ഒ.എസ്.സി.എം. 48/2012-13 തീയതി 29 ആഗസ്റ്റ് 2012.

67 സി.ജി.എൽ.-ന്റെ ആദ്യത്തെയും രണ്ടാമത്തെയും ദർഘാസിലെയും നിരക്കുകൾ തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസം (₹ 522968-₹ 479910)
53 സി.ബി. കൾ.

(1)	(2)	(3)	(4)
			<p>അധികച്ചെലവ് വന്നതിന് ഉത്തരവാദിത്തം നിജപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്. ബാക്കി വാങ്ങിയത് മുൻപേയുള്ള ദർഘാസിലുള്ള നിരക്കിലും കുറവായിരുന്നു എന്നായിരുന്നു കേരള സർക്കാരിന്റെ മറുപടി (ജനുവരി 2016)</p> <p>പരിശോധനയിൽ മറുപടി തെറ്റായിരുന്നു എന്ന് കണ്ടു. സി.ജി.എൽ-ന്റെ ആദ്യ ദർഘാസിലെ നിരക്ക് (₹4.80 ലക്ഷം) റീടെണ്ടറിലെ റേറ്റിനെ (₹ 5.23 ലക്ഷം) അപേക്ഷിച്ച് കുറവായിരുന്നു എന്ന് കണ്ടെത്തി.</p>
<p>ഏഴുലക്ഷം എസ്.പി. മീറ്റർ</p>	<p>ലാർസൻ & സുബ്രോ ലിമിറ്റഡ്⁶⁸</p>	<p>0.84</p>	<p>ജൂൺ 2010-നാണ് ദർഘാസ് തുറന്നത് ദർഘാസ് പ്രക്രിയയിലെ താമസം കാരണം പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകാൻ വൈകുകയും എക്സൈസ് ഡ്യൂട്ടി ഏപ്രിൽ 2012 മുതൽ 10-ൽ നിന്നു 12 ശതമാനത്തിലേയ്ക്ക് ഉയർന്നത് കാരണം അധികച്ചെലവുണ്ടായി. ഇപ്പോൾ മീറ്റർ സംഭരണത്തിന്റെ ദർഘാസുകളിൽ കാലതാമസം വരുന്നില്ലെന്ന് കേരള സർക്കാർ മറുപടി തന്നു.(ജനുവരി 2016)</p>
<p>0.50 ലക്ഷം ടി.പി. മീറ്റർ</p>	<p>എംകോ ലിമിറ്റഡ്⁶⁹</p>	<p>0.19</p>	<p>ഒക്ടോബർ 2011-നാണ് ദർഘാസ് തുറന്നത് ദർഘാസ് പ്രക്രിയയിലെ താമസം കാരണം പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകാൻ വൈകുകയും എക്സൈസ് തിരുവ, ഏപ്രിൽ 2012 മുതൽ 10-ൽ നിന്ന് 12 ശതമാനത്തിലേക്ക് ഉയർന്നത് കാരണം അധികച്ചെലവുണ്ടായി. ഇപ്പോൾ മീറ്റർ സംഭരണത്തിന്റെ ദർഘാസുകളിൽ കാലതാമസം</p>

68 പി.ഒ.എസ്.സി.എം. 90/11-12 തീയതി 20 ജനുവരി 2012

69 പി.ഒ.എസ്.സി.എൽ 45/12-13/തീയതി 17 ഒക്ടോബർ 2012

(1)	(2)	(3)	(4)
			<p>വരുന്നില്ലെന്ന് സർക്കാർ (ജനുവരി 2016) മറുപടി തന്നു. മീറ്റർ തകരാറുള്ള ഉപഭോക്താക്കളെ ശരാശരി ഉപഭോഗത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ ബിൽ ചെയ്തതിനാൽ, 2010-2012 കാലയളവിൽ സിംഗിൾ ഫേസ് മീറ്ററുകൾക്ക് വേണ്ടിയും 3 ഫേസ് മീറ്ററുകൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ദർഘാസ് പൂർത്തീകരിക്കുന്നതിലെ ഒരു വർഷത്തിലേറെയുള്ള കാലതാമസം കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ-ന്റെ വരുമാനത്തെ നേരിട്ട് ബാധിച്ചു. അതിനാൽ മറുപടി സ്വീകാര്യമല്ല.</p>
ആകെ		1.26	

ശിപാർശ നമ്പർ 3: എസ്.പി.എം. അനുസരിച്ച് സംഭരണത്തിന്റെ ഓരോ ഘട്ടത്തിലും സമയക്രമം ഏർപ്പെടുത്തുകയും അത് വഴി സാമഗ്രികളുടെ ലഭ്യത ഉറപ്പ് വരുത്തുകയും ചെയ്യണം.

സാമഗ്രികളുടെ ദൗർലഭ്യം കാരണം പ്രവൃത്തികൾ പൂർത്തിയാക്കുന്നതിലെ താമസം

2.2.14 കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന്റെ മാനുവൽ ഓൺ കൊമേർഷ്യൽ അക്കൗണ്ടിംഗ് സിസ്റ്റം രണ്ടാം ഭാഗം മൂന്നാം അദ്ധ്യായം പ്രകാരം പരമാവധി പരിധി, ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ പരിധി, റീ-ഓർഡർ പരിധി, ഇക്കണോമിക് ഓർഡർ പരിധി എന്നീ സ്റ്റോക്ക് പരിധികൾ തയ്യാറാക്കണമെന്ന് നിഷ്കർഷിച്ചിരുന്നു. അത് വഴി സാമഗ്രികളുടെ നിരന്തരമായ വിതരണം, പ്രവൃത്തികളിലെ തടസ്സം ഒഴിവാക്കുക എന്നതും ഉദ്ദേശിക്കുന്നു. കോപ്പു മുൻകാല ഓഡിറ്റ് കണ്ടെത്തൽ വിലയിരുത്തി പ്രോജക്ടുകളുടെയും പ്രവർത്തനത്തിലെ ആവശ്യകതയും ഏകോപിപ്പിച്ച് സ്റ്റോക്ക് ലെവൽ വ്യവസ്ഥ അനുകരിക്കാൻ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന് നിർദ്ദേശം (മാർച്ച് 2005) കൊടുത്തിരുന്നു.

ഓഡിറ്റിന്റെ കണ്ടെത്തലുകൾ

- കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. സാധാരണയുള്ള അറ്റകുറ്റപ്പണിക്കുള്ള അവശ്യ സാമഗ്രികൾക്ക് സ്റ്റോക്ക് ലെവൽ നിശ്ചയിച്ചിട്ടില്ല.

2010-11 മുതൽ 2014-15 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ പത്ത് പ്രധാന സാമഗ്രികളുടെ ലഭ്യത പരിശോധിച്ചപ്പോൾ, സംഭരണത്തിലെ കാലതാമസം മൂലം ഒരു മാസം മുതൽ ഒൻപത് മാസം വരെ സാമഗ്രികൾ ലഭ്യമല്ലായിരുന്നു എന്ന് കണ്ടെത്തി. ആറ് മാസത്തിന് മുകളിലുള്ള കാലതാമസത്തിന്റെ വിശദ വിവരങ്ങൾ പട്ടിക 2.24 -ൽ കൊടുത്തിരിക്കുന്നു.

പട്ടിക 2.24: സാമഗ്രികളുടെ ദൗർലഭ്യം കാരണം പ്രവൃത്തികൾ തടസ്സം വന്നതിന്റെ വിശദാംശം

ക്രമ നം.	സാമഗ്രി	കാലയളവ്	സാമഗ്രികളുടെ ദൗർലഭ്യം (മാസത്തിൽ)	ബാധിക്കപ്പെട്ട പ്രവൃത്തി
1	സിംഗിൾ ഫേസ് മീറ്റർ	2011-12 2012-13	8 മാസം 6 മാസം	ആർ.എ.പി.ഡി. ആർ.പി.ആർ. ജി.ജി.വി. വൈ. -ക്കുള്ള പുതിയ സർവ്വീസ് കണക്ഷൻ പിഴവുള്ള മെക്കാനിക്കൽ മീറ്റർ മാറ്റി വയ്ക്കൽ
2	എ.സി.എസ്. ആർ റാബിറ്റ്	2011-12 2012-13	7 മാസം 9 മാസം	ആർ.എ.പി.ഡി. ആർ.പി. ആർ.ജി.ജി.വി. വൈ. -ക്കുള്ള റീ കണ്ടക്ടറിംഗ് 4 ലൈൻ എക്സ്പോഷൻ പ്രവൃത്തി
3	എ.സി.എസ്. ആർ. റാക്കൺ	2012-13 2014-15	7 മാസം 7 മാസം	ആർ.എ.പി.ഡി.ആർ.പി. ആർ.ജി.ജി.വി. വൈ.-ക്കുള്ള ലൈൻ എക്സ്പോഷൻ പ്രവൃത്തി
4	ത്രീ ഫേസ് മീറ്റർ	2013-14	7 മാസം	ആർ.എ.പി.ഡി. ആർ.പി.-ക്കുള്ള പുതിയ സർവ്വീസ് കണക്ഷൻ പിഴവുള്ള മെക്കാനിക്കൽ മീറ്റർ മാറ്റി വയ്ക്കൽ
5	400 ആമ്പിയർ എ.ബി. സിപിച്ച്	2012-13	8 മാസം	ആർ.എ.പി.ഡി. ആർ.പി. ആർ.ജി.ജി.വി. വൈ.-ക്കുള്ള റീ കണ്ടക്ടറിംഗ് ലൈൻ എക്സ്പോഷൻ പ്രവൃത്തി
6	11 കെ.വി 45 കെ.എൻ.ഡിസ്ക് ഇൻസുലേറ്റർ	2013-14 2014-15	7 മാസം 8 മാസം	11 കെ.വി.ലൈൻ എക്സ്പോഷൻ പ്രവൃത്തി
7	11 കെ.വി. പിൻ ഇൻസുലേറ്റർ	2012-13	9 മാസം	ആർ.എ.പി.ഡി.ആർ.പി. ആർ.ജി.ജി.വി. വൈ.-ക്കുള്ള ലൈൻ എക്സ്പോഷൻ പ്രവൃത്തി
8	100 കെ.വി.എ. ഡിസ്കിബ്രഷൻ ട്രാൻസ്പോർമർ	2011-12	6 മാസം	ആർ.എ.പി.ഡി, ആർ.പി. വോൾട്ടേജ് സിസ്റ്റം ഇംപ്രൂവ്മെന്റ് പ്രവൃത്തി
9	160 കെ.വി.എ. ഡിസ്കിബ്രഷൻ ട്രാൻസ്പോർമർ	2010-11	6 മാസം	ആർ.എ.പി.ഡി, ആർ.പി.വോൾട്ടേജ് സിസ്റ്റം ഇംപ്രൂവ്മെന്റ് പ്രവൃത്തി
10	125 എം.വി.എ. ട്രാൻസ്പോർമർ (പ്രസരണം)	2014-15	9 മാസം	സബ്സ്റ്റേഷൻ നിർമ്മാണ പ്രവൃത്തി പുതുക്കുന്നതിനും നവീകരണത്തിനും

ദർഘാസുകങ്ങളല്ലാതെ കാലാവധിക്കുള്ളിൽ തന്നെ പൂർത്തിയാക്കാനുള്ള നടപടി തുടങ്ങിയെന്ന് കേരള സർക്കാർ മറുപടി (ജനുവരി 2016) നൽകി. പ്രധാനമായ സാമഗ്രികൾ സൂക്ഷിക്കുന്നതിലെ ബുദ്ധിമുട്ടുകൊണ്ടും പുതിയ ദർഘാസ വിളിക്കുന്നതിലെ താമസം കൊണ്ടും അവയുടെ സ്റ്റോക്ക് ലെവൽ നിലനിർത്തുക എന്നത് എപ്പോഴും പ്രായോഗികമല്ലെന്ന് മറുപടിയിൽ പറഞ്ഞു.

മറുപടി സ്വീകാര്യമല്ല എന്തെന്നാൽ കോപ്പു ശുപാർശയിൽ നിഷ്കർഷിച്ചതിന് എതിരായി, സാധാരണ പ്രവൃത്തികൾക്കും അറ്റകുറ്റ പ്രവൃത്തികൾക്കും ഉള്ള സാമഗ്രികൾക്കുപോലും സ്റ്റോക്ക് ലെവൽ തയ്യാറാക്കുന്നില്ല. എല്ലാ സാമഗ്രികളും വാർഷികമായി സംഭരിക്കുന്നത് കൊണ്ട് സംഭരണ നടപടികളിലെ ക്രമവൽക്കരണം വഴി താമസം ഒഴിവാക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്.

ശിപാർശ നമ്പർ 4: സംഭരണത്തിലെ താമസം ഒഴിവാക്കാൻ, എസ്.സി.എം. സോഫ്റ്റ്‌വെയറിൽ മാറ്റങ്ങൾ വരുത്തി ലഭ്യമായ സ്റ്റോക്കും ശരാശരി ഉപഭോഗവും അവലോകനം ചെയ്ത് സ്റ്റോക്ക് തീരും മുൻപേ സംഭരണ പ്രക്രിയ ആരംഭിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

• കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ -ന്റെ വോൾട്ടേജ് ആന്റ് സിസ്റ്റം ഇംപ്രൂവ്മെന്റ് വർക്കിന് വേണ്ടി 2013-14 -ൽ അംഗീകരിച്ച പർച്ചേസ് പദ്ധതി പ്രകാരം പത്ത് 500 കെ.വി.എ.⁷⁰ ഡിസ്ട്രിബ്യൂഷൻ ട്രാൻസ്ഫോർമറിന് (ഡി.റ്റി.) ഏപ്രിൽ 2014-ൽ ദർഘാസ വിളിച്ചു. പ്രൈസ് ബിഡ് മേയ് 2014-ന് തുറക്കുകയും ₹42.57 ലക്ഷത്തിന് 10 ഡി.റ്റി.-കൾക്കായുള്ള ഓർഡർ നവംബർ 2014-ൽ യൂണി പവർ സിസ്റ്റംസ്(യൂണിപവർ) എന്ന സ്ഥാപനത്തിന് നൽകുകയും ചെയ്തു. ഓർഡർ പ്രകാരം ഡി.റ്റി.-കളെല്ലാം 11 ഫെബ്രുവരി 2015-നുള്ളിൽ വിതരണം ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നു. യൂണിപവറിന്റെ വിതരണത്തിൽ കാലതാമസം വന്നെങ്കിലും സി.ഇ.എസ്.സി.എം. 16 മാർച്ച് 2015- ന് മാത്രമാണ് യൂണിപവറിനോട് റെമ്പറേഷൻ റൈസ് ടെസ്റ്റ് സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഹാജരാക്കാനും ഡി.റ്റി.-കളുടെ പരിശോധനയ്ക്ക് സന്നദ്ധത അറിയിക്കുവാനും കത്ത് അയച്ചത്. പക്ഷേ സെപ്റ്റംബർ-ഒക്ടോബർ 2015 മാസങ്ങളിലാണ് യൂണിപവർ ഡി.റ്റി.-കൾ വിതരണം ചെയ്തത്. വിതരണത്തിലെ താമസം കാരണം 2013-14-ൽ നിശ്ചയിച്ച വോൾട്ടേജ് ഇംപ്രൂവ്മെന്റ്, സിസ്റ്റം ഇംപ്രൂവ്മെന്റ് എന്നീ ആസ്തിവർദ്ധന പ്രവൃത്തികൾ സെപ്റ്റംബർ 2015-ന് പോലും നിർവ്വഹിക്കാനായില്ല.

ഡി.റ്റി.-കൾ വൈകിയാണ് ലഭിച്ചത് എങ്കിലും ആസ്തിവർദ്ധന പ്രവൃത്തികളൊന്നും തടസ്സപ്പെട്ടില്ല എന്ന് കേരള സർക്കാർ മറുപടി പറഞ്ഞു (ജനുവരി 2016).

മറുപടി സ്വീകാര്യമല്ല, എന്തെന്നാൽ സ്റ്റോക്ക് നില നിരീക്ഷിച്ചാണ് 2013-14-ൽ ദർഘാസ വിളിച്ചത്. ഡി.റ്റി. ലഭ്യമല്ലാത്തത് 2013-14 -ലെ വോൾട്ടേജ് ഇംപ്രൂവ്മെന്റും സിസ്റ്റം ഇംപ്രൂവ്മെന്റും പ്രവൃത്തികളെ ബാധിച്ചു.

---

70 കിലോ വോൾട്ട് ആമ്പിയർ

ദർഘാസുകളുടെയും പർച്ചേസ് ഓർഡറുകളുടെയും പൂർത്തീകരണത്തിലെ താമസം കാരണമുണ്ടായ അധികച്ചെലവ്

2.2.15 ദർഘാസുകളുടെ മതിയായ മത്സര സ്വഭാവമാണ് സംഭരണ നയത്തിന്റെ സുപ്രധാന ഘടകം, അത് പണത്തിന്റെ മൂല്യം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നു. കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. -ലെ ദർഘാസ് ക്ഷണിക്കുന്നതിലെ കാലതാമസവും പർച്ചേസ് പദ്ധതിയുടെ താമസിച്ചുള്ള തയ്യാറാക്കലും മൂലം മത്സരസ്വഭാവമുള്ള ദർഘാസുകൾ ഒഴിവാക്കേണ്ടി വരികയും ഉയർന്ന നിരക്കിലുള്ള പ്രാദേശിക വാങ്ങലുകൾ താഴെ പ്രതിപാദിക്കുന്നത് പോലെ നടത്തേണ്ടി വരികയും ചെയ്യുന്നു.

- 19 എനർജി മീറ്ററിന്റെ പർച്ചേസ് ഓർഡർ ടെസ്റ്റ് ഓഡിറ്റ് ചെയ്തതിൽ അഞ്ച് പർച്ചേസ് ഓർഡറിൽ ₹16.32 കോടിയുടെ അധികച്ചെലവ് കണ്ടെത്തി.

കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന് 2009-10 കാലയളവിൽ പുതിയ കണക്ഷൻ നൽകാനും പിഴവുള്ള മീറ്ററുകൾ മാറ്റി വയ്ക്കാനും ഒൻപത് ലക്ഷം എസ്.പി. മീറ്ററുകൾ ആവശ്യമായിരുന്നു. അതിന് വേണ്ടി (ഒക്ടോബർ 2009) യുണൈറ്റഡ് ഇലക്ട്രിക്കൽ ഇൻഡസ്ട്രീസ് ലിമിറ്റഡ് (യു.ഇ.ഐ.എൽ.), ഐ.സി.എസ്.എ. എന്നീ എൽ 1 ബിഡറുകൾക്ക് പർച്ചേസ് ഓർഡറുകൾ കൊടുത്തു. യു.ഇ.ഐ.എൽ. - ഉം ഐ.സി.എസ്.എ. -യും വിതരണത്തിൽ വീഴ്ച വരുത്തിയതിനാൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. ലാർസൻ & ട്യൂബ്രോ (എൽ&റ്റി) എന്ന സ്ഥാപനത്തിന് ₹665.32 എന്ന എൽ 1 നിരക്കിൽ (പ്രതി മീറ്റർ) 10.25 ലക്ഷം⁷¹ എസ്.പി. മീറ്ററുകളുടെ അഞ്ച് പർച്ചേസ് ഓർഡറുകൾ കൊടുത്തു. പർച്ചേസ് ഓർഡറുകളിലെ വ്യവസ്ഥകളും നിബന്ധനകളും പ്രകാരം, ഒരു വർഷത്തിലെ (2010-11) വാർഷിക പദ്ധതിക്കനുസരിച്ച് പുതിയ ദർഘാസിൽ സാമഗ്രികളുടെ വില കുറഞ്ഞാൽ പ്രസ്തുത പർച്ചേസ് ഓർഡറുകളിലെ വില പുനർനിശ്ചയിക്കണം. അപ്രകാരം 6.75 ലക്ഷം⁷² മീറ്ററിന്റെ നാല് പർച്ചേസ് ഓർഡറുകളിൽ വില പുനർനിശ്ചയിക്കാൻ അർഹതയുള്ളതായിരുന്നു.

2010-11 വാർഷിക പദ്ധതി പ്രകാരം ഏഴ് ലക്ഷം എസ്.പി. മീറ്ററുകൾക്ക് വേണ്ടി രണ്ട് ബിഡ്⁷³ സമ്പ്രദായത്തിൽ ദർഘാസ് വിളിച്ചു. ദർഘാസ് വ്യവസ്ഥയിൽ സാങ്കേതിക ബിഡിൽ യോഗ്യത നേടിയാൽ മാത്രമേ സാമ്പത്തിക ബിഡിൽ പങ്കെടുക്കാൻ പറ്റുകയുള്ളൂ. സാമ്പിൾ മീറ്ററുകൾ പരിശോധിച്ചതിന് ശേഷം സാങ്കേതിക ബിഡ് ജൂൺ 2010-ന്

---

71 എസ്.സി.എം.204/10-11 തീയതി 16 മാർച്ച് 2010 (350000 എണ്ണം) എസ്.സി.എം. 50/10-11 തീയതി 17 ജൂലൈ 2010 (300000 എണ്ണം) എസ്.സി.എം. 133/10-11 തീയതി 27 ഒക്ടോബർ 2010 (75000 എണ്ണം) എസ്.സി.എം. 118/10-11 തീയതി 25 നവംബർ 2010 (165500 എണ്ണം) എസ്.സി.എം. 133/10-11 തീയതി 23 ഡിസംബർ 2010 (134500 എണ്ണം)

72 3,00,000+75,000+1,65,000+1,34,500= 6,75,000 മീറ്റർ

73 സാങ്കേതിക ബിഡും സാമ്പത്തിക ബിഡും.

തുറക്കുകയും എല്ലാ അഞ്ച് ബില്ലുകൾക്കും പ്രികാളിഫിക്കേഷൻ കമ്മിറ്റി⁷⁴ യോഗ്യത കൽപ്പിക്കുകയും ചെയ്തു. സാമ്പത്തിക ബിൽ 23 നവംബർ 2010 - ന് തുറന്നു. ബെൻ്റക് ഇലക്ട്രിക്കൽസ് & ഇലക്ട്രോണിക്സ് പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡ്, ബാംഗ്ലൂർ (ബെൻ്റക്) (₹554.69 പ്രതി മീറ്റർ) ആയിരുന്നു എൽ 1. ഡയറക്ടർ ബോർഡ് തീരുമാനപ്രകാരം എൽ 4, എൽ 5 ബില്ലർ ഒഴിച്ച് എല്ലാ ബില്ലറും എൽ 1 നിരക്കിൽ മീറ്റർ വിതരണം ചെയ്യാൻ സന്നദ്ധത അറിയിച്ചു. എന്നാൽ ബെൻ്റക് പുതിയ വിതരണക്കാരാണ് എന്നത് കൊണ്ട് കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകിയില്ല. ഡയറക്ടർ ബോർഡ് പ്രസ്തുത ദർഘാസ് റദ്ദാക്കുകയും മാതൃസ്വ സ്വഭാവമുള്ള നിരക്കുകൾ ലഭിക്കാനും നല്ല ഗുണനിലവാരമുള്ള മീറ്ററുകൾക്കും വേണ്ടി പ്രികാളിഫിക്കേഷൻ നിബന്ധന പരിഷ്കരിക്കുകയും പുനർ ദർഘാസ് വിളിക്കുകയും ചെയ്തു.

2011-12 -ലെ വാർഷിക പദ്ധതി പ്രകാരം 12 ലക്ഷം എസ്.പി. മീറ്റർ വാങ്ങാൻ പുനർ ദർഘാസ് ക്ഷണിക്കുകയും (മേയ് 2011) ചെയ്തു. ബെൻ്റക് ഉൾപ്പെട്ട 13 ബില്ലർമാരിൽ 12 ബില്ലറെ പ്രികാളിഫിക്കേഷൻ നിബന്ധനയ്ക്ക് വിരുദ്ധമായി മുൻകാല പ്രവർത്തന പരിചയത്തിന്റെ രേഖകൾ സമർപ്പിക്കാത്തതിനാലും കുറഞ്ഞ ഉത്പാദനശേഷി എന്ന കാരണത്താലും പുറത്താക്കുകയും ചെയ്തു.

യോഗ്യത നേടിയ ഏക ബില്ലർ ആയ എൽ. & റ്റി. -യുടെ ബിൽ നിരക്ക് ₹ 665.32 പ്രതി മീറ്റർ ആയിരുന്നു. എട്ട് ലക്ഷം മീറ്ററുകൾക്ക് ജനുവരി 2012-ന് പർച്ചേസ് ഓർഡർ കൊടുക്കുകയും മീറ്ററുകൾ ഫെബ്രുവരി 2012 മുതൽ ജൂൺ 2012 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ വിതരണം ചെയ്യുകയുമുണ്ടായി.

ഓഡിറ്റിന്റെ കണ്ടെത്തലുകൾ

➤ എൽ.&റ്റി.-ക്ക് 2009-10-ൽ നൽകിയ പർച്ചേസ് ഓർഡർ വ്യവസ്ഥകളും നിബന്ധനകളും പ്രകാരം 2010-11 -ലെ പർച്ചേസ് പദ്ധതിക്കനുസരിച്ചും വിളിച്ച പുതിയ ദർഘാസിൽ സാമഗ്രികളുടെ വില കുറഞ്ഞാൽ പ്രസ്തുത പർച്ചേസ് ഓർഡറുകളിലെ വില പുനർനിശ്ചയിക്കണം. പക്ഷേ, ദർഘാസ് റദ്ദാക്കിയത് കാരണം 6.75 ലക്ഷം മീറ്ററിനായുള്ള നാല് പർച്ചേസ് ഓർഡറുകളിൽ ₹7.47 കോടിയുടെ⁷⁵ വില പുനർനിർണയത്തിന്റെ ഗുണം കിട്ടാതെ പോയി.

➤ പുനർദർഘാസ് കാരണം എട്ട് ലക്ഷം മീറ്റർ സംഭരണത്തിൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. -ന് ₹8.85 കോടിയുടെ⁷⁶ അധികച്ചെലവ് ഉണ്ടായി.

74 അക്കൗണ്ട്സ് ഓഫീസ്(നിയമം) ചീഫ് എൻജിനീയർ ഡിസ്ട്രിബ്യൂഷൻ സൗത്ത്, സാമ്പത്തിക ഉപദേഷ്ടാവ്, ഡയറക്ടർ (പ്രസരണവും വിതരണവും).
 75 6.75 ലക്ഷം X (₹665.32 - ₹554.69) = ₹ 7.47 കോടി.
 76 8 ലക്ഷം X (₹665.32 - ₹ 554.69) = ₹8.85 കോടി

➤ 2010-11 -ലെ റദ്ദാക്കിയ ആദ്യത്തെ ദർഘാസിന്റെ സാങ്കേതിക ബിഡ് തീയതിയും പ്രീക്വാളിഫിക്കേഷൻ നിബന്ധന പരിഷ്കരിച്ച് പുനർദർഘാസ് വിളിച്ച തീയതിയും തമ്മിൽ ഏഴ് മാസത്തെ അന്തരമുണ്ടായിരുന്നു. ആദ്യത്തെ ദർഘാസും പുനർ ദർഘാസും പരിശോധിച്ചതിൽ ഗുണനിലവാരമുള്ള മീറ്ററുകൾക്ക് വേണ്ടി പരിഷ്കരിച്ച പ്രീക്വാളിഫിക്കേഷൻ നിബന്ധനയിൽ പ്രകടമായ വ്യത്യാസമൊന്നും ഇല്ലായിരുന്നെന്നും ഈ പരിഷ്കാരം മത്സരസ്വഭാവം നഷ്ടപ്പെടുത്തിയെന്നും പട്ടികയിൽ നിന്നും മനസ്സിലാക്കാം.

പട്ടിക 2.25: ദർഘാസിലെ പ്രീക്വാളിഫിക്കേഷൻ നിബന്ധനകൾ പരിഷ്കരിച്ചതിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ

ക്രമ നമ്പർ	ആദ്യത്തെ ദർഘാസിലെ പ്രീക്വാളിഫിക്കേഷൻ നിബന്ധന	പുനർദർഘാസിലെ പരിഷ്കരിച്ച പ്രീക്വാളിഫിക്കേഷൻ നിബന്ധന	സൂചന
1	ബിഡറിന് കഴിഞ്ഞ മൂന്ന് സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലും കുറഞ്ഞത് ₹ 25 കോടിയുടെ വാർഷിക വിറ്റ് വരവ് ഉണ്ടായിരിക്കണം. കരാർ എസ്റ്റിമേറ്റ് തുകയ്ക്ക് തുല്യമായ സോൾവെൻസി സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഹാജരാക്കണം.	ബിഡറിന് കഴിഞ്ഞ മൂന്ന് സാമ്പത്തിക വർഷത്തിലും കുറഞ്ഞത് കരാർ എസ്റ്റിമേറ്റ് തുകയുടെ 50 ശതമാനം വിറ്റ് വരവ് ഉണ്ടായിരിക്കണം. കരാർ എസ്റ്റിമേറ്റ് തുകയ്ക്ക് തുല്യമായ സോൾവെൻസി സർട്ടിഫിക്കറ്റ് ഹാജരാക്കണം.	കരാർ എസ്റ്റിമേറ്റ് തുകയുടെ 50 ശതമാനം വിറ്റ് വരുമായി ബന്ധിച്ചിരിക്കുന്നു എന്ന വ്യത്യാസം ഒഴിച്ചാൽ വേറെ വ്യത്യാസമില്ല. കൺവെൻഷണൽ ഫാസ്റ്റ്നേർസ് പുനർ ദർഘാസിൽ പങ്കെടുത്തില്ല.
2	പ്രസ്തുത നിബന്ധനയില്ല	മുൻ വർഷത്തെ ഉത്പാദന ശേഷിയുടെയും എക്സൈസ് അധികാരി സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ മൂന്ന് വർഷത്തെ ഉത്പാദനത്തിന്റെയും വിവരങ്ങൾ ഹാജരാക്കൽ	രണ്ട് ബിഡറെ ഒഴിവാക്കി (ബെൻറേക്കും ലിങ്ക്വെല്ലും)
3	ബിഡർ പ്രവർത്തനം സ്വയം സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് സമർപ്പിക്കണം.	ബിഡർ പ്രവർത്തനം പവർ യൂട്ടിലിറ്റി സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് സമർപ്പിക്കണം.	

➤ ഏഴ് ലക്ഷം എസ്.പി. മീറ്ററിനുള്ള (കരാർ എസ്റ്റിമേറ്റ് തുക ₹ 40 കോടി) ആദ്യത്തെ ദർഘാസിന് പകരം 12 ലക്ഷം മീറ്ററിന് (കരാർ എസ്റ്റിമേറ്റ് തുക ₹ 80 കോടി) പുനർ ദർഘാസ് വിളിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. പുനർദർഘാസിലെ പരിഷ്കരിച്ച പ്രീക്വാളിഫിക്കേഷൻ നിബന്ധന കാരണം ആദ്യ ദർഘാസിലെ മൂന്ന് എൽ 1 ബിഡർമാരും പുനർദർഘാസിൽ നിന്ന് പുറത്താക്കപ്പെട്ടു. ₹40 കോടി വിറ്റ് വരവില്ലാത്തത് കാരണം കൺവെൻഷണൽ ഫാസ്റ്റ്നേർസിന് പുനർദർഘാസിൽ പങ്കെടുക്കാനായില്ല മറ്റു രണ്ടു ബിഡർമാരും (ബെൻറേക്കും ലിങ്ക്വെല്ലും) പങ്കെടുത്തെങ്കിലും പവർയൂട്ടിലിറ്റി സാക്ഷ്യപ്പെടുത്തിയ സർട്ടിഫിക്കറ്റ് സമർപ്പിക്കാത്ത കാരണവും മൂന്ന് വർഷത്തെ ഉത്പാദനത്തിന്റെ വിവരങ്ങൾ ഹാജരാക്കാതിരുന്ന കാരണത്താലും ദർഘാസിൽ യോഗ്യത നേടാനായില്ല. മത്സര സ്വഭാവമുള്ള നിരക്ക് ലഭിക്കാനാണ് ആദ്യ ദർഘാസ് റദ്ദാക്കിയത്. പക്ഷേ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. പ്രീക്വാളിഫിക്കേഷൻ മാനദണ്ഡമുള്ള കൂടുതൽ ബിഡർമാരെ കിട്ടുന്നതിന് പ്രീക്വാളിഫിക്കേഷൻ നിബന്ധനയിൽ മാറ്റമൊന്നും വരുത്തിയില്ല. മുൻകാല ദർഘാസുകളിൽ പങ്കെടുത്ത ബിഡർമാരുടെ ശക്തിയും ദൗർബല്യവും അറിഞ്ഞ് പ്രീക്വാളിഫിക്കേഷൻ നിബന്ധനയിൽ മാറ്റം വരുത്തിയത് എൽ. & റ്റി.-യെ സഹായിക്കാനായിരുന്നു.

➤ 12 ലക്ഷം എസ്.പി. മീറ്ററിനാണ് കരാർ എസ്റ്റിമേറ്റ് തുക കണക്കാക്കിയതെങ്കിലും എൽ.& റ്റി. -യാണ് ഏക യോഗ്യതയുള്ള ബിഡറെന്നു കാണിച്ചാണ് എട്ട് ലക്ഷം മീറ്ററിന് പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകിയത്. പരിഷ്കരിച്ച നിബന്ധനയായ വിറ്റുവരവ് മാനദണ്ഡം കാരണമാക്കി മറ്റ് ബിഡറുകളെ ഒഴിവാക്കിയത് ന്യായീകരിക്കാനാവാത്തതാണ്. ബാക്കിയുള്ള എണ്ണത്തിന് നവംബർ 2012-ൽ ദർഘാസ് ക്ഷണിക്കുകയും എൽ. & റ്റി. -ക്ക് പർച്ചേസ് ഓർഡർ കൊടുക്കുകയും സാമഗ്രികൾ ജൂൺ 2013 മുതൽ നവംബർ 2013 വരെ വിതരണം നടത്തുകയും ചെയ്തു. മൊത്തം എസ്.പി. മീറ്ററിന് ദർഘാസ് വിളിക്കാത്തത് മൂലം പുതിയ കണക്ഷന് വേണ്ടിയും, പിഴവുള്ള മീറ്റർ മാറ്റാനും 2011-12-ൽ സംഭവിക്കേണ്ട 4 ലക്ഷം മീറ്റർ ജൂൺ 2013-ലും നവംബർ 2013-ലുമാണ് സംഭരിക്കാൻ കഴിഞ്ഞത്.

രണ്ട് ബിഡർമാർ മാത്രമാണ് ദർഘാസ് നിബന്ധനകൾ പാലിച്ചതെന്നും മറ്റുള്ള മൂന്ന് എൽ1 ബിഡർമാരുടെ സാമ്പിൾ മീറ്ററുകളും സംശയകരമായ ഗുണനിലവാരത്തിൽ ഉള്ളതായിരുന്നുവെന്നും അതുമൂലം മെച്ചപ്പെട്ട നിരക്കിനും മതിയായ മത്സരത്തിനും വേണ്ടിയാണ് ഡയറക്ടർ ബോർഡ് പുനർദർഘാസ് ചെയ്യാൻ തീരുമാനിച്ചതെന്നും (ഫെബ്രുവരി 2011) എന്ന് കേരള സർക്കാർ മറുപടി പറഞ്ഞു.

മറുപടി സ്വീകാര്യമല്ല എന്തെന്നാൽ എല്ലാ ബിഡർമാരും പ്രീക്വാളിഫിക്കേഷൻ കമ്മിറ്റി തീരുമാനപ്രകാരം യോഗ്യത നേടിയിരുന്നു. എൽ.& റ്റി.എൽ. 1 നിരക്കിൽ വിതരണത്തിന് തയ്യാറല്ലെന്ന് ഡിസംബർ 2010-ൽ പറഞ്ഞതിന് ശേഷമാണ്

മൂന്ന് എൽ 1 ബിഡർമാരുടെ സാമ്പിൾ മീറ്റർ പരിശോധിക്കാനുള്ള തീരുമാനമെടുത്തത് (ജനുവരി 2011). അതിന് പുറമെ പ്രീകാളിഫിക്കേഷൻ നിബന്ധന പരിഷ്കരിക്കാനുള്ള തീരുമാനം ദർഘാസ് പ്രക്രിയയിലെ മത്സരസ്വഭാവം നഷ്ടപ്പെടുത്തുകയും ആദ്യ ദർഘാസിലെ എൽ 1 ബിഡറിനു പുനർദർഘാസിൽ യോഗ്യത നേടുന്നതിൽ തടസമാകുകയും ചെയ്തു.

ദർഘാസിലെ കഠിനമായ നിബന്ധനകളും വ്യത്യസ്തമായ ഇനം മീറ്ററും എൽ.&റ്റി.-ക്ക് മാത്രം പ്രീകാളിഫിക്കേഷൻ ഘട്ടത്തിൽ യോഗ്യത നൽകുവാൻ വേണ്ടിയാകാം എന്ന സംശയത്തിൽ സംസ്ഥാന വിജിലൻസ് വകുപ്പ് നടത്തിയ പ്രാഥമിക പരിശോധനയിൽ ഒരു സ്പെഷ്യൽ ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻ ടീം വിജിലൻസ് അന്വേഷണത്തിന് പ്രൊപ്പോസൽ വച്ചു. പക്ഷെ പ്രോസിക്യൂഷൻ ഡെപ്യൂട്ടി ഡയറക്ടറുടെ ശുപാർശ പ്രകാരം കേരള സർക്കാർ അന്വേഷണത്തിനുള്ള പ്രൊപ്പോസൽ നിരസിക്കുകയാണ് ഉണ്ടായത്.

➤ ദർഘാസ് പ്രക്രിയയിലെ താമസം കാരണം സി.ഇ.എസ്.സി.എം.-ന്റെ കേന്ദ്രീകൃത സംഭരണവും മൂന്ന് മേഖലയിലെ സി.ഇ.-മാരുടെ വികേന്ദ്രീകൃത സംഭരണവും വൈകി, തന്മൂലം, ഫീൽഡ് ഓഫീസുകൾ ഉയർന്ന നിരക്കിൽ പ്രാദേശിക സംഭരണം നടത്തുകയുണ്ടായി. തിരഞ്ഞെടുക്കപ്പെട്ട നാല്⁷⁷ സർക്കിൾ ഓഫീസുകളിൽ 2011-12 മുതൽ 2014-15 വരെയുള്ള കാലയളവിലായി അഞ്ച്⁷⁸ സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിൽ കേന്ദ്രീകൃത വികേന്ദ്രീകൃത സംഭരണനിരക്കുമായി തട്ടിച്ചു നോക്കിയപ്പോൾ ₹5.37 ലക്ഷത്തിന്റെ അധികച്ചെലവുണ്ടായി.

➤ മൂന്ന് മേഖലയിലെ ഓഫീസുകളിൽ സി.ഇ.എസ്.സി.എം. പർച്ചേസ് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കിയതും ഡയറക്ടർ ബോർഡ് അംഗീകരിച്ചതും ഒരേ തീയതിയിലാണ്. പക്ഷേ ഒരേ തരത്തിലുള്ള സാമഗ്രികൾ വിവിധ സമയത്ത് പല ദർഘാസുകൾ വിളിച്ചാണ് മൂന്ന് മേഖലകളിലും സംഭരണം നടത്തിയിരുന്നത്. ഒരു മേഖലയിലെ ഒരു സാമഗ്രിയുടെ ദർഘാസിലെ ബിഡ് നിരക്ക് ദർഘാസിൽ പങ്കെടുത്തവർക്ക് അറിയുവാൻ കഴിയുന്നു. അതേ സാമഗ്രികൾ മറ്റു മേഖലകളിൽ ദർഘാസ് വിളിക്കുമ്പോൾ ബിഡർമാർക്ക് സഖ്യം രൂപീകരിച്ചു കൂടിയ നിരക്കിന് ബിഡ് നൽകാനുള്ള സാധ്യതയേറുന്നു. സമയക്രമമില്ലാത്തത് കാരണം മൂന്ന് മേഖലയിൽ പല സമയത്ത് ദർഘാസുകളിൽ പല നിരക്കുകളിൽ ഒരേ സാമഗ്രികൾ സംഭരിക്കേണ്ടി വരുന്നു. ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ ഒരേ വിതരണക്കാരൻ പല നിരക്കിൽ സാമഗ്രികൾ വിതരണം ചെയ്തതായി കണ്ടെത്തി. ഒരു മേഖലയിലെ ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ നിരക്കുമായി താരതമ്യം ചെയ്യുമ്പോൾ രണ്ടു സാമഗ്രികൾ⁷⁹ ₹1.21 കോടി അധികച്ചെലവോടെ വാങ്ങിയതായി കണ്ടെത്തി.

---

77 കണ്ണൂർ, തിരുവനന്തപുരം അർബൻ, കൊല്ലം, പത്തനംതിട്ട.
78 ആമ്പിയർ ഫ്യൂസ് യൂണിറ്റ്, എൽ.റ്റി ഷാക്കിൾ ഇൻസുലേറ്റർ എച്ച്.റ്റി.സ്റ്റേറ്റ് റോഡ്, ജി.ഐ. വയർ 3.15 എം.എം. എൽ.റ്റി. സ്റ്റേറ്റ് റോഡ്.
79 200 ആമ്പിയർ ഫ്യൂസ് യൂണിറ്റ്, എൽ.റ്റി.ഷാക്കിൾ ഇൻസുലേറ്റർ വിത്ത് എസ്.ബി.എൻ. എന്നിവ.

ദർഘാസ് എല്ലാ ഫീൽഡിലെ ആവശ്യകതയുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തി ആണ് വിളിക്കുന്നതെന്നും ഒരേ കാലയളവിൽ ദർഘാസ് വിളിക്കുന്നത് എല്ലായ്പ്പോഴും പ്രായോഗികമല്ലെന്നും സർക്കാർ മറുപടിയിൽ (ജനുവരി 2016) പറഞ്ഞു.

മറുപടി സ്വീകാര്യമല്ല, എന്തെന്നാൽ മൂന്ന് മേഖലയ്ക്കും വേണ്ടി ഒരു മേഖലയിൽ തന്നെ ദർഘാസ് വിളിക്കുകയും അതിൽ സാമഗ്രികളുടെ ആവശ്യകത (മാസം, സ്ഥലം, അളവ്) വ്യക്തമാക്കുകയും വേണം.

നിലവിലുള്ള വിതരണക്കാരിൽ നിന്നും അധികമായിട്ടുള്ള അളവിൽ വാങ്ങിയതിലൂടെ ഉണ്ടായ അധികച്ചെലവ്

2.2.16 വാർഷിക പദ്ധതിയും പർച്ചേസ് പദ്ധതിയും തയ്യാറാക്കുന്നതിലും, ദർഘാസുകൾ തീർപ്പാക്കുന്നതിലും വന്ന കാലതാമസം കാരണം കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. പലപ്പോഴും നിലവിലുള്ള വിതരണക്കാരിൽ നിന്നും അധികമായ അളവിൽ സാമഗ്രികൾ വാങ്ങി. ദർഘാസിൽ പങ്കെടുത്തവരുടെ വ്യവസ്ഥകളും നിബന്ധനകളും, അവർ സമർപ്പിച്ച നിരക്കുകളും വ്യത്യസ്തപ്പെടുത്താതെ തന്നെ വാങ്ങുന്നയാൾക്ക് സാമഗ്രികളുടെ അളവ് വ്യത്യസ്തപ്പെടുത്തുന്നത് സാധ്യമാകുന്ന തരത്തിലുള്ള ഉപാധികൾ ദർഘാസ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തണമെന്ന് സ്റ്റോർസ് പർച്ചേസ് മാനുവലിൽ (ചട്ടം9.55) പറയുന്നുണ്ട്. ദർഘാസ് കൊടുത്ത ശേഷം പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകുന്നതിന് മുമ്പ് ആവശ്യമായ സാധനങ്ങളുടെ അളവിൽ ഉണ്ടാകുന്ന വ്യത്യാസം നേരിടുന്നതിനാണ് ഇത്തരം ഒരു ഉപാധി ഉൾപ്പെടുത്തിയത്. എന്നാൽ സാധാരണയായി ഈ വ്യതിയാനം 15 ശതമാനത്തിൽ കൂടുതൽ ആകാൻ പാടില്ല. പർച്ചേസ് ഓർഡറിലെ നിബന്ധനകൾ പ്രകാരം അധികമായ അളവിൽ വാങ്ങുന്ന സാമഗ്രികളുടെ വിതരണ കാലത്ത് പുതിയ ദർഘാസ് പ്രകാരം വരുന്ന നിരക്കുകൾ കുറവാണെങ്കിൽ അധികമായി വാങ്ങിയ സാമഗ്രികളുടെ വില പുനർനിർണ്ണയിക്കാവുന്നതാണ്.

2010-11 മുതൽ 2014-15 വരെയുള്ള കാലഘട്ടത്തിൽ അധികമായുള്ള അളവിൽ വാങ്ങിയ 20 പർച്ചേസ് ഓർഡറുകൾ ഓഡിറ്റ് പരിശോധിച്ചതിൽ അപര്യാപ്തമായ നിബന്ധനകൾ കാരണം മൂന്ന് പർച്ചേസ് ഓർഡറുകളിൽ അധികച്ചെലവും വില പുനർനിർണ്ണയിക്കാത്തതും ഉൾപ്പെടെ താഴെ വിവരിച്ചിരിക്കുന്ന കാര്യങ്ങൾ കണ്ടെത്തി.

2010-11 വരെ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. നൽകിയ 20 പർച്ചേസ് ഓർഡറുകളിൽ, നിരക്കിലോ വ്യവസ്ഥയിലോ നിബന്ധനകളിലോ മാറ്റമില്ലാതെ ലേലവിജയി നൽകേണ്ട അധിക അളവ് 25 ശതമാനമായിരുന്നു. 2011-12 മുതൽ അധിക അളവ് നൽകേണ്ട നിബന്ധന, വിതരണക്കാരന് സമ്മതമാണെങ്കിൽ മാത്രം നൽകിയാൽ മതി എന്ന

തരത്തിൽ മാറ്റം വരുത്തി. ദർഘാസ് ക്ഷണിക്കുന്നതിൽ കാലതാമസം വന്നാൽ കുറഞ്ഞ നിരക്ക് അവകാശപ്പെടുന്നതിന് ബുദ്ധിമുട്ടായതിനാൽ ആണ് ജനുവരി 2011-ൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ൽ അധിക അളവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട ഈ നയത്തിൽ മാറ്റം വരുത്തിയത്. അധികമായുള്ള അളവിൽ വിതരണം ചെയ്യുന്നത് വിതരണക്കാരന്റെ ഇച്ഛയ്ക്ക് അനുസരിച്ച് ആക്കിയതിനാൽ വില വർദ്ധിക്കുന്ന സാഹചര്യങ്ങളിൽ അവർ വിതരണം ചെയ്യാതെ ഇരിക്കുന്നതിന് കാരണമായി. ഇത് കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന്റെ താല്പര്യങ്ങൾക്ക് വിരുദ്ധവും അത്യാവശ്യസാഹചര്യങ്ങളിൽ സാമഗ്രികളുടെ ലഭ്യത ഉറപ്പുവരുത്തുക എന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തെ പരാജയപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്തു.

മൂന്ന് സന്ദർഭങ്ങളിൽ⁸⁰ വിതരണക്കർ അധിക അളവ് വിതരണം ചെയ്യാൻ വിസമ്മതിച്ചതിനാൽ പുതിയ ദർഘാസ് വഴി ഉയർന്ന നിരക്കിൽ സാമഗ്രികൾ വാങ്ങാൻ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. നിർബന്ധിതരായത് കാലതാമസത്തിനിടയാക്കി. ഈ മൂന്ന് സന്ദർഭങ്ങളിലുമായി ₹19.55 ലക്ഷത്തിന്റെ അധികച്ചെലവും ഒൻപത് മുതൽ പതിനാല് മാസം വരെയുള്ള കാലതാമസവും ഉണ്ടായി.

വിതരണക്കാരിൽനിന്ന് ന്യായമായ നിരക്കുകൾ ലഭിക്കുന്നതിനുവേണ്ടിയാണ് കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. 25 ശതമാനം അധികമായിട്ടുള്ള അളവ് വിതരണം ഐച്ഛികമാക്കിയത് എന്നും, ലേലത്തിൽ പങ്കെടുക്കുന്നവർ അധിക അളവ് നൽകേണ്ടിവന്നാൽ ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന ഉയർന്ന ചെലവ് മുന്നിൽകണ്ട് മുഴുവൻ 125 ശതമാനം സാമഗ്രികൾക്കും ഉയർന്ന നിരക്ക് ആവശ്യപ്പെട്ടേക്കാം എന്നും കേരള സർക്കാർ മറുപടി തന്നു (ജനുവരി 2016).

15 ശതമാനം അധികമായിട്ടുള്ള അളവ് നിർബന്ധമായും വിതരണം ചെയ്യണം എന്ന സ്റ്റോർ പർച്ചേസ് മാനുവലിലെ വ്യവസ്ഥ ലംഘിച്ചുകൊണ്ടാണ് കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. -ൽ അധികമായിട്ടുള്ള അളവ് വിതരണം ഐച്ഛികമാക്കിയത് എന്നതിനാൽ മറുപടി സ്വീകാര്യമല്ല.

2013-14 -ലെ 100 കെ.വി.എ. ഡിസ്ട്രിബ്യൂഷൻ ട്രാൻസ്ഫോമറിന്റെ ഭാഗികമായ ആവശ്യകത (2640 എണ്ണം) തൃപ്തിപ്പെടുത്തുന്നതിനായി കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. നിലവിലുള്ള മൂന്ന് വിതരണക്കർക്ക് 2050 ഡിസ്ട്രിബ്യൂഷൻ ട്രാൻസ്ഫോമറുകൾക്കായി ഓർഡർ നൽകി. ഇങ്ങനെ അധികമായിട്ടുള്ള അളവായി വാങ്ങുന്ന സാമഗ്രികളുടെ വില പുതിയ ദർഘാസ് മുഖേന കിട്ടുന്ന വിലയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പുനർനിർണ്ണയിക്കേണ്ടതായിരുന്നു.

80 ഒര കെ.വി.എ. ഓൺലൈൻ യു.പി.എസ്. -ഹൈക്കൺ ഇന്ത്യ പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡ്, 110/11 കെ.വി. ട്രാൻസ്ഫോമർ കൺട്രാക്ടർ ആന്റ് റിലേ പാനൽ ഡാനിഷ് പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡ്, സപ്ലൈ ആന്റ് കമ്മീഷനിംഗ് ഓഫ് കമ്പ്യൂട്ടർ സിസ്റ്റംസ് ആന്റ് അക്സസറീസ് -കെൽടോൺ ഐ.റ്റി. ബിസിനസ്സ് ഗ്രൂപ്പ്.

ശേഷിക്കുന്ന ആവശ്യകതയായ 590 ഡിസ്ട്രിബ്യൂഷൻ ട്രാൻസ്ഫോമറിനായി പുതിയ ദർഘാസ് വഴി വാങ്ങുന്നതിന് പകരം കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. നിലവിലുള്ള വിതരണക്കാരിൽ നിന്ന് അധികമായിട്ടുള്ള അളവായി 1100 ഡിസ്ട്രിബ്യൂഷൻ ട്രാൻസ്ഫോമറിനായി മൂന്ന് പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകി.

2014-15-ലേക്കാവശ്യമായ 2000 ഡിസ്ട്രിബ്യൂഷൻ ട്രാൻസ്ഫോമർ വാങ്ങാനായി കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. ഏപ്രിൽ 2014-ൽ പുതിയ ദർഘാസ് ക്ഷണിച്ചു. അതിൽ ലഭിച്ച നിരക്ക് തൊട്ടുമുൻപ് അധികമായിട്ടുള്ള അളവ് വാങ്ങിയ നിരക്കിനേക്കാൾ കുറവായിരുന്നു. 2050 ഡിസ്ട്രിബ്യൂഷൻ ട്രാൻസ്ഫോമറുകൾക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ആദ്യ പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകിയ ശേഷം പുതിയ ദർഘാസ് ക്ഷണിക്കാൻ 9 മാസത്തെ സമയം എടുത്തതിനാൽ അധികമായിട്ടുള്ള മുഴുവൻ അളവിനും വില പുനർനിർണ്ണയിക്കുവാൻ കഴിയാതെ പോയി. 1100 ഡിസ്ട്രിബ്യൂഷൻ ട്രാൻസ്ഫോമറിനായിട്ടുള്ള രണ്ടാമത്തെ പർച്ചേസ് ഓർഡറിൽ വെറും 777 ഡിസ്ട്രിബ്യൂഷൻ ട്രാൻസ്ഫോമറിന്റെ വില മാത്രമേ പുനർനിർണ്ണയിക്കാൻ കഴിഞ്ഞുള്ളൂ. ദർഘാസ് ക്ഷണിച്ചതിൽ വന്ന കാലതാമസം കാരണം ആഗസ്റ്റ് 2013 മുതൽ മേയ് 2014 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ വിതരണം ചെയ്ത 2373 ഡിസ്ട്രിബ്യൂഷൻ ട്രാൻസ്ഫോമറിന്റെ വില പുനർനിർണ്ണയം വഴി അവകാശപ്പെടാമായിരുന്ന ₹2.40 കോടിയുടെ നേട്ടം ഇല്ലാതായി.

പുതിയ ദർഘാസുകൾ ക്ഷണിക്കുന്നത് ജോലികളെ മോശമായി ബാധിക്കുകയും ജോലികൾ വൈകുന്നതിന് ഇടയാക്കുകയും ചെയ്യും എന്നും, പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകുന്ന സമയത്ത് ഭാവിയിൽ ഉണ്ടാകാവുന്ന വ്യതിയാനങ്ങൾ മുൻകൂട്ടി കാണാൻകഴിയില്ല എന്നും കേരള സർക്കാർ മറുപടി നൽകി (ജനുവരി 2016).

ഇതിനകം തന്നെ അംഗീകരിച്ചുകഴിഞ്ഞ വാർഷിക പദ്ധതിയിലും പർച്ചേസ് പദ്ധതിയിലും ഉൾപ്പെട്ട സാമഗ്രികളുടെ വാർഷിക ആവശ്യം നിറവേറ്റാനായി ദർഘാസുകൾ ക്ഷണിക്കുന്നതിനാൽ മറുപടി സ്വീകാര്യമല്ല. അതുകൊണ്ട് കാലതാമസമില്ലാതെ പുതിയ ദർഘാസുകൾ ക്ഷണിക്കുന്നത്, സുതാര്യതയോടൊപ്പം തന്നെ, വില കുറയുന്ന സാഹചര്യത്തിൽ, വില പുനർനിർണ്ണയത്തിലൂടെ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന് നേട്ടവും ഉണ്ടാകുന്നതാണ്.

2011 ജനുവരിയിൽ ഭേദഗതി ചെയ്ത വില പുനർനിർണ്ണയ വ്യവസ്ഥ പ്രകാരം "എല്ലാം ഉൾപ്പെട്ട വിലയ്ക്ക്" പകരം "അടിസ്ഥാന വിലയെ" ആശ്രയിച്ചാണ് വില പുനർനിർണ്ണയിക്കുന്നത്. ഇങ്ങനെ മാറ്റം വരുത്തിയതിനാൽ അധിക അളവായി വെതർ പ്രൂഫ് വയർ വാങ്ങിയ രണ്ട്⁸¹ സാഹചര്യങ്ങളിലും പിന്നീടു വന്ന ദർഘാസിൽ "എല്ലാം ഉൾപ്പെട്ട വില" കുറവായതിനാൽ, വില പുനർനിർണ്ണയിക്കാൻ കഴിയാതെ വരുകയും,

---

81 എസ്.സി.എം. 80/13-14 തീയതി 30 സെപ്റ്റംബർ 2013 എസ്.സി.എം. 14-15 തീയതി 18 നവംബർ 2014 (ബഡ്ജറ്റ് പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡ്).

അതുവഴി ₹5.65 ലക്ഷത്തിന്റെ നേട്ടവും കിട്ടാതെ പോയി. ദർഘാസിൽ പങ്കെടുത്തവർ ഇൻഷുറൻസിനും സാമഗ്രികൾ കൊണ്ടുപോകുന്നതിനും വേണ്ടതു കറച്ചും അടിസ്ഥാനവില കൂട്ടിയും വെച്ച് "എല്ലാം ഉൾപ്പെട്ടവില" കുറച്ചതിനാലാണ് ഇങ്ങനെ സംഭവിച്ചത്.

ഐ.ഇ.ഇ.എം.എ.-⁸²യുടെ വില പുനർനിർണ്ണയ വ്യവസ്ഥ അനുസരിച്ച് വില പുനർനിർണ്ണയിക്കുന്നത് അടിസ്ഥാന വില പരിഗണിച്ചുകൊണ്ട് ആയതിനാൽ ആണ് കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. ഇങ്ങനെ ചെയ്തത് എന്ന് കേരള സർക്കാർ മറുപടി നൽകി (ജനുവരി 2016).

വില പുനർനിർണ്ണയം അലൂമിനിയം, ചെമ്പ്, ഉരുക്ക് തുടങ്ങിയവയുടെ വിപണി വിലയിലുള്ള വ്യതിയാനങ്ങൾക്ക് മാത്രം ബാധകമായതിനാൽ മറുപടി സ്വീകാര്യമല്ല. ദർഘാസ് പ്രക്രിയയിൽ അധിക അളവിലുള്ള പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകുന്നതിന് ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ "എല്ലാം ഉൾപ്പെട്ട വില" ആണ് പരിഗണിക്കുന്നത്. കൂടാതെ മുകളിൽ പറഞ്ഞ രണ്ടു സാഹചര്യങ്ങളിലും നിലവിൽ ഉള്ള വിതരണക്കാരൻ പുതിയ ദർഘാസിൽ ഇൻഷുറൻസിനും സാമഗ്രികൾകൊണ്ടു പോകുന്നതിനും വേണ്ട തുക കറച്ചും, എന്നാൽ അടിസ്ഥാന വില കൂട്ടിയോ മാറ്റം ഇല്ലാതെയോ വച്ചതിലൂടെയും വില പുനർനിർണ്ണയത്തിന്റെ സാധ്യത ഒഴിവാക്കുക ആയിരുന്നു.

2013 ഒക്ടോബറിൽ 25 ശതമാനം അധിക അളവായി ട്രാക്കോ കേബിൾ കമ്പനി ലിമിറ്റഡിൽ നിന്ന് വാങ്ങിയ സാമഗ്രികളിൽ ഒക്ടോബർ 2013-ന് ശേഷം വിതരണം ചെയ്തവയുടെ വില, പുതിയ ദർഘാസ് പ്രകാരം കിട്ടിയ വിലയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പുനർനിർണ്ണയം ചെയ്യേണ്ടതായിരുന്നു. എന്നാൽ ഒക്ടോബർ 2013-ന് ശേഷം വിതരണം ചെയ്ത സാമഗ്രികളുടെ പണം കൊടുത്ത അവസരത്തിൽ പുതിയ ദർഘാസിലെ കുറഞ്ഞ വില പരിഗണിച്ചില്ല. ഇത് പർച്ചേസ് ഓർഡറിന്റെ വ്യവസ്ഥകൾക്കും നിബന്ധനകൾക്കും വിപരീതമായി വിതരണക്കാരൻ്റെ ₹19.20⁸³ ലക്ഷം അധികം നൽകുന്നതിന് ഇടയായി.

അടിയന്തരമായി ആർ.ജി.ജി.വി.വൈ. ജോലികൾക്കായാണ് അധിക അളവിൽ സാമഗ്രികൾ വാങ്ങിയത് എന്നും പുതിയ ദർഘാസ് ക്ഷണിക്കുന്നതിലുള്ള കാലതാമസം ഒഴിവാക്കാൻ നിലവിലെ വ്യവസ്ഥകൾക്കും നിബന്ധനകൾക്കും വിധേയമായി അധിക അളവിൽ സാമഗ്രികൾ വാങ്ങാൻ നിലവിലുള്ള വിതരണക്കാരനെ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. സമീപിച്ചത് എന്നും കേരള സർക്കാർ മറുപടി നൽകി (ജനുവരി 2016).

വില പുനർനിർണ്ണയം നടത്താത്തത് പർച്ചേസ് ഓർഡർ വ്യവസ്ഥയുടെയും നിബന്ധന കളുടെയും ലംഘനം ആയതിനാൽ മറുപടി സ്വീകാര്യമല്ല.

82 ഇന്ത്യൻ ഇലക്ട്രിക്കൽസ് ആന്റ് എക്യൂപ്പ്മെന്റ് മാനുഫാക്ചറേഴ്സ് അസോസിയേഷൻ.

83 റാബിറ്റ് 687.553 കി.മി.X (₹36,295.72- ₹34,830) = ₹10,07,760; ഫിസൽ 989.276 x (₹22,329.40 -₹21,607) = ₹9,12,508

• മാർച്ച് 2010-ലും മേയ് 2010-ലും രണ്ട് പർച്ചേസ് ഓർഡറുകളിൽ ആയി 70 കിലോമീറ്റർ എ.സി.എസ്.ആർ. കണ്ട, സ്റ്റേറ്റിലെറ്റ് ടെക്ക്നോളജീസ് ലിമിറ്റഡിൽ⁸⁴ നിന്നും ട്രാക്കോ കേബിൾ കമ്പനി⁸⁵ ലിമിറ്റഡിൽ നിന്നും വാങ്ങിയെങ്കിലും പിന്നീട് വന്ന ആവശ്യകത നിറവേറ്റാനായി നിലവിലുള്ള വിതരണക്കാരിൽ നിന്ന് അധിക അളവായി 18 കിലോമീറ്റർ (70 കിലോമീറ്ററിന്റെ 25 ശതമാനം) വാങ്ങുന്നതിന് പകരം മേയ് 2010-ൽ പുതിയ ദർഘാലസ് വഴി വാങ്ങിയതിലൂടെ ₹2.66 ലക്ഷത്തിന്റെ അധികച്ചെലവുണ്ടായി.

നിലവിലുള്ള വിതരണക്കാർ ആദ്യത്തെ പർച്ചേസ് ഓർഡറിലെ സാമഗ്രികൾ വിതരണം ചെയ്ത് കഴിയാത്തതിനാലാണ് പുതിയ ദർഘാലസ് ക്ഷണിച്ചതെന്ന് കേരളസർക്കാർ മറുപടി നൽകി (ജനുവരി 2016). നിലവിലുള്ള വിതരണം തീർന്ന ശേഷവും കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ അധിക അളവ് വാങ്ങുന്നത് കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. പരിഗണിച്ചില്ല എന്നതിനാൽ മറുപടി സ്വീകാര്യമല്ല.

ശിപാർശ 5: നിലവിലുള്ള വിതരണക്കാരിൽ നിന്ന് അധിക അളവായി വാങ്ങുന്ന എല്ലാ സാഹചര്യങ്ങളിലും വില പുനർനിർണ്ണയത്തിന്റെ ആനുകൂല്യം അവകാശപ്പെടേണ്ടതാണ്.

പർച്ചേസ് ഓർഡറുകൾക്ക് നൽകിയ പണത്തിന്റെ വിവരം പൊതുവെപ്പെടുത്താതിരിക്കൽ

2.2.17 ഓഡിറ്റ് പരിശോധിച്ച 152 പർച്ചേസ് ഓർഡറുകളിൽ ഒന്നിലധികവും നാല്പത്⁸⁶ വരെയും സ്ഥലങ്ങളിൽ ആയിട്ടാണ് സാമഗ്രികൾ ഏറ്റെടുത്തിട്ടുള്ളത്. ഇങ്ങനെ ഏറ്റെടുക്കുന്ന സ്ഥലങ്ങളായ സർക്കിൾ ഓഫീസുകളിൽ, വിതരണക്കാർ നൽകുന്ന വിൽപന ചീട്ട് സ്റ്റോറിൽ നിന്ന് ലഭിക്കുന്ന ഗുഡ്സ് റിസീവ്ഡ് നോട്ടും സാമഗ്രികൾ പർച്ചേസ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിൽ നിന്ന് നൽകിയ പർച്ചേസ് ഓർഡറിന്റെ നിബന്ധനകളും വച്ച് പരിശോധിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെ വാങ്ങുന്ന സാമഗ്രികളുടെ വില അതത് സർക്കിൾ ഓഫീസിൽ നിന്നോ, പർച്ചേസ് ഓർഡറിൽ പരാമർശിച്ചിട്ടുള്ള പർച്ചേസ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റിൽ നിന്നോ നൽകുന്നു.

ആകെയുള്ള 23 സർക്കിൾ ഓഫീസുകളിൽ നിന്ന് ആറെണ്ണം⁸⁷ തിരഞ്ഞെടുത്ത് അവിടെ നിന്നും സാമഗ്രികൾ വാങ്ങിയതിന് നൽകിയ പണത്തിന്റെ കണക്കുകൾ സൂക്ഷ്മാവലോകനം ചെയ്തതിൽ കോട്ടയം സർക്കിൾ ഓഫീസിൽ വൈകി നൽകിയ

---

84 കോട്ടയം, തിരുവനന്തപുരം റൂറൽ, ആലപ്പുഴ, പെരുമ്പാവൂർ, കണ്ണൂർ, ഷൊർണൂർ ഇലക്ട്രിക്കൽ സർക്കിളുകൾ സർവ്വേകളാണ്.

85 എസ്.സി.എം 14/2010-II/953 തീയതി 26 മേയ് 2010

86 എസ്.സി.സി. 207/2009-10/ തീയതി 18 മാർച്ച് 2010

87 23 സബ് റീജിയണൽ സ്റ്റോറുകൾ, അഞ്ച് ടി.എം.ആർ. ഒരു ട്രാൻസ്മിഷൻ സ്റ്റോർസ് ഡിവിഷൻ, 11 ട്രാൻസ്മിഷൻ സർക്കിൾ സ്റ്റോറുകൾ.

വിതരണത്തിന് പുതുക്കി നിശ്ചയിച്ച വില പരിഗണിക്കാത്തത് കൊണ്ട് പിഴ ഈടാക്കിയതിൽ ₹0.65 ലക്ഷത്തിന്റെ കുറവുണ്ടായതായി കണ്ടെത്തി. ഒരു പർച്ചേസ് ഓർഡറിനെതിരെ നൽകിയ ആകെ പണത്തിന്റെയും കിട്ടിയ ആകെ സാമഗ്രികളുടെയും വിവരങ്ങൾ കോർപ്പറേറ്റ് ഓഫീസിൽ ലഭ്യമാക്കാനുള്ള സമ്പ്രദായം നിലവിൽ ഇല്ല.

ഒരു പർച്ചേസ് ഓർഡറിനെതിരെ നൽകിയ ആകെ പണത്തിന്റെയും കിട്ടിയ ആകെ സാമഗ്രികളുടെയും വിവരങ്ങൾ ഐക്യസ്വരൂപമാക്കി പരിശോധിച്ചിട്ടില്ലാത്തതിനാൽ വിതരണക്കാരുടെ മൊത്തത്തിലുള്ള പ്രകടനം പരിശോധിക്കാൻ ഓഡിറ്റിന് കഴിഞ്ഞില്ല. കൂടാതെ, ആകെ വിതരണം ചെയ്ത സാമഗ്രികളുടെ അളവ്, നിരസിച്ച സാമഗ്രികളുടെ അളവ്, ഗ്യാരന്റി കാലയളവിൽ പരാജയപ്പെട്ട സാമഗ്രികളുടെ അളവ് ഇവയുടെ അഭാവത്തിൽ വീഴ്ച വരുത്തിയ വിതരണക്കാർക്ക് എതിരെ സമയ ബന്ധിതമായി നടപടി എടുക്കുന്നതിൽ സി.ഇ.എസ്.സി.എം. പരാജയപ്പെട്ടത് ഖണ്ഡിക 2.2.18-ൽ പറയുന്നു.

ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിൽ വരുത്തിയ വീഴ്ചകൾ.

2.2.18 കരാറുകൾ നിറവേറ്റുന്നത് ഉറപ്പ് വരുത്താനായി കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. വിതരണക്കാരിൽ നിന്ന് ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റിയുടെ രൂപത്തിൽ സെക്യൂരിറ്റി ഡെപോസിറ്റ് വാങ്ങിവെക്കാറുണ്ട്. കരാർ സംബന്ധിച്ച എല്ലാ ഉത്തരവാദിത്തങ്ങളും നിറവേറ്റപ്പെടുന്നത് വരെ ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ കൈവശം വെക്കേണ്ടതാണ്. 31 മാർച്ച് 2015-ലെ കണക്ക് അനുസരിച്ച് സി.ഇ.എസ്.സി.എം -ന്റെ കൈവശം ₹177.80 കോടി വില വരുന്ന 690 ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ ഉണ്ട്. അവയിൽ 170 ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ ഓഡിറ്റ് പരിശോധിച്ചതിൽ താഴെ പറയുന്ന അപാകതകൾ കണ്ടെത്തി.

സ്റ്റോർസ് പർച്ചേസ് മാനുവലിലെ ചട്ടം 8.31 അനുസരിച്ച് ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികളുടെ ആധികാരികത ഉറപ്പ് വരുത്തേണ്ടത് ആണ്. എന്നാൽ ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ പ്രാബല്യത്തിൽ ഇരുന്ന കാലയളവിൽ ഒരിക്കൽ പോലും കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. അതിന്റേ ആധികാരികത ഉറപ്പ് വരുത്തിയിട്ടില്ല. ഓഡിറ്റിന്റെ പ്രേരണയിൽ ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികളുടെ സത്യസന്ധത ഇപ്പോൾ ഉറപ്പ് വരുത്തുന്നുണ്ടെന്ന് കേരള സർക്കാർ മറുപടി (ജനുവരി 2016) നൽകി.

സ്റ്റോർസ് പർച്ചേസ് മാനുവലിലെ ചട്ടം 8.32 അനുസരിച്ച് ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ നിരീക്ഷിക്കുമ്പോൾ വരുന്ന മൂന്ന് മാസത്തിനുള്ളിൽ കാലാവധി പൂർത്തിയാകുന്ന എല്ലാ ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട കരാറുകളുടെ പുരോഗതി കൂടെ വിലയിരുത്തേണ്ടതാണ്. കാലാവധി നീട്ടേണ്ട സാഹചര്യങ്ങളിൽ ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ പ്രാബല്യത്തിൽ ഇരിക്കുമ്പോൾ തന്നെ കാലാവധി നിട്ടി വാങ്ങേണ്ടതാണ്. ഇതിന് വിരുദ്ധമായി കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. കാലാവധി തീരാൻ ഒരു മാസം ഉള്ളപ്പോൾ ആണ് ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ അവലോകനം ചെയ്യുന്നത്. അതിന്റെ ഫലമായി പുതുക്കിയ ഏഴ് ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ ലഭിച്ചത് നിലവിലുള്ള ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികളുടെ കാലാവധിക്ക് ശേഷം ആയിരുന്നു. വാറണ്ടി കാലയളവിൽ പരാജയപ്പെട്ടതും നിരസിച്ചതും ആയ സാമഗ്രികൾക്ക്

പകരം സാമഗ്രികൾ വിതരണക്കാർ തരാത്ത സാഹചര്യം ഉണ്ടായിട്ടും പട്ടിക 2.26-ൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്ന അഞ്ചു ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. പണമാക്കി മാറ്റിയില്ല.

പട്ടിക 2.26: പണം ആക്കാതെയിരുന്ന ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികളുടെ വിവരങ്ങൾ

സാമഗ്രി	വിതരണക്കാരന്റെ പേര്	ഗ്യാരന്റി സമയത്ത് പരാജയപ്പെട്ട സാമഗ്രിയുടെ എണ്ണം	വിതരണ ക്കാരിൽ നിന്നും നികത്തേണ്ട നഷ്ടം (₹കോടിയിൽ)	ബി.ജി. യുടെ മൂല്യം (₹കോടിയിൽ)	പരാമർശം
761 സി.റ്റി.പി.റ്റി. 11 കെ.വി. യൂണിറ്റും 110 കെ.വി. (3 ഫേസ്) ബോർഡർ മീറ്റർ	ഇന്ത്യൻ ട്രാൻസ്ഫോമർ കമ്പനി ലിമിറ്റഡ് (ഐ.റ്റി.സി.) ⁸⁸	153 (2008 മുതൽ)	0.26	0.38	രണ്ട് ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികളുടെയും കാലാവധി ജൂലൈ 2010-ലും ഏപ്രിൽ 2011- ലും കഴിഞ്ഞു.
2010 -11 ൽ സംഭരിച്ച മൂന്ന് ലക്ഷം എസ്.പി. മീറ്റർ	ഐ.സി.എസ്. എ.	17756 (2013-2015)	1.16	2.94	ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികളുടെ കാലാവധി ഡിസംബർ 2015 വരെയും മേയ് 2016 വരെയുമുണ്ട്.
		14000 (2013-മുതൽ)	0.19		മേൽപ്പറഞ്ഞ ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികളിൽ നിന്നും വസൂലാ കേണ്ടത്
	ആകെ		1.61		

88 റ്റി.എ. 33/ഇല.156 (ഐ.റ്റി.) 05-06/4052 തീയതി 22 നവംബർ 2005, റ്റി.എ. 33/ഇല.156 (ഐ.റ്റി.) 05-06/ അഡിഷണൽ/4946 തീയതി 12 ജനുവരി 2007, റ്റി.എ 39 ഇല.53/03-04/ഐ.റ്റി.സി (106) 3985 തീയതി 17 ജനുവരി 2004.

ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ പുതുക്കുന്നതിനുള്ള അപേക്ഷ 2010 ജൂലൈ 9-ന് ഐ.റ്റി.സി.ക്കും ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ പണമാക്കി മാറ്റാനുള്ള അപേക്ഷ 2010 ജൂലൈ 29-ന് ബാങ്കിലേക്കും⁸⁹ അയക്കുകയുണ്ടായി. എങ്കിലും അവരുടെ ഭാഗത്ത് നിന്നും യാതൊരു പ്രതികരണവും ഉണ്ടായില്ല എന്ന് കേരള സർക്കാർ മറുപടി നൽകി. (ജനുവരി 2016)സ്റ്റോർസ് പർച്ചേസ് മാനുവലിൽ പറഞ്ഞതിന് വിരുദ്ധമായി മൂന്ന് മാസത്തിന് പകരം മൂന്ന് ആഴ്ച മുൻപാണ് സി.ഇ.എസ്.സി.എം. ബാങ്ക് ഗ്യാരണ്ടി പുതുക്കാനോ പണമാക്കാനോ ഉള്ള നടപടി ആരംഭിച്ചത്. ആയതിനാൽ മറുപടി സ്വീകാര്യമല്ല. ഐ.സി.എസ്.എ. -യുടെ കാര്യത്തിൽ സെക്യൂരിറ്റി ഡെപ്പോസിറ്റ് ഇടയാക്കുന്ന ആവശ്യത്തിലേക്കായി സർക്കിൾ ഓഫീസുകളിൽ നിന്ന് ബാധ്യതാരഹിത സാക്ഷ്യപത്രം ശേഖരിച്ചു തുടങ്ങി എന്ന് കേരള സർക്കാർ മറുപടി നൽകി.

എന്നിരുന്നാലും ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ കൈവശം വച്ചിരിക്കുന്ന സി.ഇ.എസ്.സി.എം -ന്റെ പക്കൽ ഗ്യാരന്റി കാലയളവിൽ സ്വീകരിച്ചതോ, നിരസിച്ചതോ കേടായതോ ആയ സാമഗ്രികളുടെ വിവരങ്ങൾ ഇല്ലാത്തതിനാൽ വിതരണക്കാർ കരാർ തെറ്റിച്ചാലും നടപടി എടുക്കാൻ സാധിക്കില്ല.

ശിപാർശ 6: കരാർ ലംഘനം നടത്തുന്ന വിതരണക്കാർക്ക് എതിരെ കാലോചിതമായ നടപടി എടുക്കുന്നതിന് എം.ഡി.സി.സി. അനുസരിച്ചുള്ള സാമഗ്രികളുടെ അളവ്, യഥാർത്ഥത്തിൽ വിതരണം ചെയ്ത അളവ്, നിരസിക്കപ്പെട്ടതോ ഗ്യാരണ്ടി കാലാവധിക്കുള്ളിൽ പരാജയപ്പെട്ടതോ ആയ സാമഗ്രികളുടെ അളവ് എന്നിവയുടെ വിവരം സി.ഇ.എസ്.സി.എം. തിട്ടപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്.

സാമഗ്രികളുടെ വിനിയോഗം

കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. -ലെ സാമഗ്രികളുടെ സ്വീകരിക്കലും വിതരണവും

2.2.19 കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ-ലെ രീതി അനുസരിച്ച് വിതരണ പ്രസരണ വിഭാഗങ്ങൾക്ക് വേണ്ടി ദർശനസൂചികളിലൂടെ വാങ്ങുന്ന സാധന സാമഗ്രികൾ 23 ഇലക്ട്രിക്കൽ സർക്കിൾ സ്റ്റോറുകളിലും, ഒരു വിതരണ സ്റ്റോർ ഡിവിഷനിലും 11 വിതരണ സർക്കിൾ സ്റ്റോറുകളിലും സി.ഇ.എസ്.സി.എം. പുറപ്പെടുവിക്കുന്ന മെറ്റീരിയൽ ഡെസ്കാച്ച് കം ക്ലിയറൻസ് സർട്ടിഫിക്കറ്റിന്റെ (എം.ഡി.സി.സി.) അടിസ്ഥാനത്തിൽ സ്വീകരിക്കപ്പെടുന്നു.

89 യൂണിയൻ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ

എം.ഡി.സി.സി.-യിൽ പർച്ചേസ് ഓർഡറിന്റെ വിശദവിവരങ്ങളും സ്റ്റോറുകളിൽ സാമഗ്രികൾ എത്തിക്കേണ്ട നിർദ്ദിഷ്ട സമയവും ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്നു. സ്വീകരിക്കുന്ന യൂണിറ്റ് (സ്റ്റോറുകൾ) പർച്ചേസ് ഓർഡർ വിവരങ്ങളും അടങ്ങിയിട്ടുള്ള സാധന സാമഗ്രികളുടെ വിവരങ്ങളും ഉൾക്കൊള്ളിച്ച് ഗുഡ്സ് റിസീവ്ഡ് നോട്ട്, തയ്യാറാക്കുന്നു. അതിനുശേഷം, മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള സ്റ്റോറുകളിൽ നിന്നും 745 ഇലക്ട്രിക്കൽ സെക്ഷൻ ഓഫീസുകൾ, 38 പ്രസരണ ഡിവിഷനുകൾ, 158 പ്രസരണ ഉപഡിവിഷനുകൾ എന്നിവയിൽ ഏതെങ്കിലും യൂണിറ്റിലേക്ക് ആവശ്യാനുസരണം സാമഗ്രികൾ വിതരണം ചെയ്യപ്പെടുന്നു. അതുകാരണം ഉപഭോഗം ചെയ്യപ്പെട്ടതോ ഇലക്ട്രിക്കൽ സെക്ഷൻ സ്റ്റോറുകളിലോ പ്രസരണ ഡിവിഷനിലോ ഉപ ഡിവിഷനിലോ കിടക്കുന്ന സാമഗ്രികളുടേയോ അല്ലെങ്കിൽ മറ്റേതെങ്കിലും സർക്കിളുകളിൽ നിന്ന് ഏതെങ്കിലും സർക്കിൾ സ്റ്റോറുകളിലേക്ക് കൈമാറ്റം ചെയ്യപ്പെട്ടതോ ആയ സാമഗ്രികളെ അവയുടെ പർച്ചേസ് ഓർഡറുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തുവാൻ കഴിയുമായിരുന്നില്ല. ആവശ്യമായ എം.ഐ.എസി -ന്റെ അഭാവം മൂലം സി.ഇ.എസ്.സി. -എം വാങ്ങിയ സാമഗ്രികളുടെ സമയാധിഷ്ഠിതയോടെയുള്ള പ്രവർത്തനതലത്തിലുള്ള യൂണിറ്റുകളുടെ ഉപഭോഗത്തിന്റെ മേൽനോട്ടം യാതൊരു സമയത്തും ഉണ്ടായിരുന്നില്ല.

2010-11 മുതൽ 2014-15 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ വാങ്ങിയ 10 പ്രധാന സാമഗ്രികളുടെ പരിശോധനയിൽ താഴെ പ്രതിപാദിക്കും പോലെയുള്ള ട്രാൻസ്ഫോർമറുകളുടെ ഉപയോഗിക്കാതിരിക്കലിനും വൈദ്യുതിവാഹികളുടെ കനുകൂടലിനും കാരണമായി.

വോൾട്ടേജ് പ്രസരണ വ്യവസ്ഥ എന്നിവയുടെ മെച്ചപ്പെടുത്തലിനായി 2009-10, 2010-12 എന്നീ കാലയളവിൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. രണ്ട് സബ്സ്റ്റേഷനുകൾ നിർമ്മിക്കുവാൻ നിർദ്ദേശിക്കുകയുണ്ടായി. ഈ സബ്സ്റ്റേഷനുകളുടെ നിർമ്മാണത്തിനാവശ്യമായ വൈദ്യുതി ട്രാൻസ്ഫോർമറുകൾ വാങ്ങുന്നതിന് 2009-10, 2010-12 എന്നീ വർഷങ്ങളിലെ വാർഷിക പദ്ധതിയിലും പർച്ചേസ് പദ്ധതിയിലും ഉൾപ്പെടുത്തുകയും അങ്ങനെ അവ വാങ്ങുകയും ചെയ്തു.

2015 ആഗസ്റ്റിൽ ട്രാൻസ്ഫോർമറുകളുടെ (66.67 എം.വി.എ. -യും 12.5 എം.വി.എ. -യും) ഉപഭോഗത്തിന്റെ വിശകലനത്തിൽ ബന്ധപ്പെട്ട ജോലികളുടെ പൂർത്തീകരണത്തിലെ കാലതാമസം കാരണം പട്ടിക 2.27-ൽ കാണിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രകാരം നാലുവർഷത്തിൽ കൂടുതൽ സമയം അധികരിച്ചെങ്കിലും ഈ സബ്സ്റ്റേഷനുകൾ കമ്മീഷൻ ചെയ്യപ്പെട്ടിരുന്നില്ല.

പട്ടിക 2.27: സബ്സ്റ്റേഷനുകൾ കമ്മീഷൻ ചെയ്യുന്നതിലുള്ള കാലതാമസത്തിന്റെ വിശദാംശങ്ങൾ

സബ്സ്റ്റേഷൻ	പ്രാപ്തി (എം. വി.എ)	വാങ്ങൽ പദ്ധതി	ട്രാൻസ്ഫോർമറുകളുടെ എണ്ണം	വാങ്ങിയ മാസം	മൂല്യം (₹കോടി കളിൽ)	ജോലി ആരംഭിച്ച തീയതി (കമ്മീഷൻ ചെയ്യാത്തതിനുള്ള കാരണം)
കാട്ടാക്കട പുതിയ സബ്സ്റ്റേഷൻ	66.67	2009-10	3	ജൂൺ 2011	5.97	1 ജനുവരി 2009 (കോടതി കേസുകൾ കാരണം ലൈൻ ജോലികൾ തടസ്സപ്പെട്ടു)
പെരിനാട് സബ്സ്റ്റേഷൻ	12.5	2010-2012	2	ഡിസംബർ 2011	1.22	20 ഒക്ടോബർ 2009 (പ്രാദേശിക എതിർപ്പുകൾ കാരണം ലൈൻ ജോലികൾ തടസ്സപ്പെട്ടു)

സബ്സ്റ്റേഷനുകൾ കമ്മീഷൻ ചെയ്യാതിരുന്നത് ₹7.19 കോടിക്ക് വാങ്ങിയ ട്രാൻസ്ഫോർമറുകൾ നിഷ്ഠിരമായിരിക്കുന്നതിന് ഇടയാക്കി. ആഗമനത്തിനുള്ള ഹൈ ടെൻഷൻ ലൈനുകളുടെ വഴികളുള്ള അവകാശം നേടിയെടുക്കുന്നതിന് മുൻപ് തന്നെ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. വാങ്ങൽ നടപടികളുമായി മുൻപോട്ട് പോയിരുന്നതായി ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു.

വൈദ്യുത ട്രാൻസ്ഫോർമറുകളുടെ കമ്മീഷനിംഗിന് ഒഴിച്ചുകൂടാനാവാത്ത ഒരു ആവശ്യകതയായ വൈദ്യുത ലൈനുകളുടെ വലിക്കൽ അവരുടെ നിയന്ത്രണത്തിനുമപ്പുറമുള്ള സിവിൽ നടപടിക്രമങ്ങളും വ്യവഹാരങ്ങളും പോലുള്ള തടസ്സങ്ങളിൽപ്പെട്ടതായി കേരളസർക്കാർ മറുപടി നൽകി (ജനുവരി 2016). ഭാവിയിൽ വൈദ്യുത ട്രാൻസ്ഫോർമർ പോലുള്ള വിലയേറിയ സാമഗ്രികൾ, ജോലിയുടെ പുരോഗതി പ്രസരണ വിഭാഗത്തിൽ നിന്നും മനസ്സിലാക്കിയതിന് ശേഷമേ വാങ്ങുകയുള്ളൂവെന്നും സൂചിപ്പിക്കുകയുണ്ടായി.

പദ്ധതികളുടെയും ജോലിയുടെയും നടപ്പാക്കലിൽ പ്രസരണ വിഭാഗവും എസ്.സി.എം. വിഭാഗവും തമ്മിലുള്ള ഏകോപനത്തിന്റെ അഭാവമാണ് ട്രാൻസ്ഫോർമറുകളുടെ നിഷ്ഠിതത്വത്തിന് ഇടവരുത്തിയത് എന്നതിനാൽ മറുപടി സ്വീകാര്യമായിരുന്നില്ല. വ്യവഹാരങ്ങളിൽപ്പെട്ട് പദ്ധതികളുടെ നടത്തിപ്പ് നിർത്തലാക്കപ്പെട്ട സന്ദർഭങ്ങളിൽ വാങ്ങൽ നീട്ടിവയ്ക്കുമായിരുന്നു.

പ്രസരണവിഭാഗത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള വൈദ്യുതവാഹികളുടെ വാങ്ങലിനുള്ള എട്ട് പർച്ചേസ് ഓർഡറുകൾ പരിശോധിച്ചതിൽ ഒരു പർച്ചേസ് ഓർഡറിൽ സാമഗ്രികളുടെ അധിക കൈവശം വയ്ക്കൽ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ടു. 2010-2012 കാലയളവിൽ കെ.എസ്.ഇ. ബി.എൽ. -ന് 80 കി.മീ എ.സി.എസ്.ആർ. കണ്ടയുടെ ആവശ്യകതയുണ്ടായിരുന്നതിനനുസരിച്ച് 100 കിലോ മീറ്ററിനുവേണ്ടി പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകുകയും (നവംബർ 2010) അവ സപ്ലൈ ചെയ്യുകയും (മാർച്ച് 2011) ചെയ്തു. പതിനെട്ട് മാസങ്ങൾക്ക് ശേഷം അതായത് 1 ഒക്ടോബർ 2012-ന് സ്റ്റോക്ക് നില വിശകലനം ചെയ്തപ്പോൾ ₹1.29⁹⁰ കോടി വിലയുള്ള 65.8 കി.മീ. എ.സി.എസ്.ആർ. കണ്ട വെറുതെ കിടക്കുന്നതായി കാണപ്പെട്ടു. ₹0.86⁹¹ കോടിയുടെ അതേ സാധനത്തിന്റെ 36 കി.മീ -ന്റെ വാങ്ങൽ വീണ്ടും നടത്തുകയും (പർച്ചേസ് ഓർഡർ ഡിസംബർ-2013-ലും വിതരണം മേയ് 2014-നും) ചെയ്തു.

എ.സി.എസ്.ആർ. കണ്ടയുടെ 11 ഡിസംബർ 2014-ന് സ്റ്റോക്ക് നില പരിശോധിച്ചപ്പോൾ ഓഡിറ്റ് കണ്ട 39.30 കി.മീ. സ്റ്റോക്ക് സൂചിപ്പിച്ചതെന്തെന്നാൽ മേയ് 2014-ൽ വാങ്ങിയ 36 കി.മീ.-ന്റെ എ.സി.എസ്.ആർ വൈദ്യുതവാഹിയുടെ സംഭരണം അനാവശ്യമായിരുന്നു എന്നതാണ്.

പർച്ചേസ് കമ്മിറ്റിയുടെ തീരുമാന പ്രകാരം ആണ് 100 കി.മീ എ.സി.എസ്.ആർ കണ്ടക്കുവേണ്ടി പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകിയത് എന്നും എന്നാൽ വ്യവഹാരം കാരണം ലൈൻ ജോലികൾ ചെയ്യാൻ സാധിക്കാതെ വന്നുവെന്നും കേരള സർക്കാർ മറുപടി നൽകി (ജനുവരി 2016).

പദ്ധതികളും ജോലികളും നടപ്പിലാക്കുന്നതിൽ പ്രസരണ വിഭാഗവും എസ്.സി.എം വിഭാഗവും തമ്മിലുള്ള ഏകോപനത്തിന്റെ അഭാവമാണ് സ്റ്റോക്കിന്റെ കനുകൂടിപ്പിന് ഇടവരുത്തിയത്, എന്നതിനാൽ മറുപടി സ്വീകാര്യമല്ല. വ്യവഹാരങ്ങളിൽപ്പെട്ട് മുടങ്ങുന്ന പദ്ധതികളിലെ വാങ്ങലുകൾ, നീട്ടി വയ്ക്കുമായിരുന്നു.

---

90 65.8 കി.മീ x ₹ 1,96,459.
91 36 കി.മീ x ₹ 2,38,857.

സ്റ്റോക്ക് പരിശോധനാ വ്യവസ്ഥ

2.2.20 നേരത്തെയുള്ള ഒരു ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷണത്തിന് മേൽ വിവിധ സ്റ്റോറുകളിൽ ഉള്ള സാമഗ്രികൾ സമയബന്ധിതമായി പരിശോധിക്കുന്നതിന് ഉചിതമായ ഒരു സ്റ്റോക്ക് പരിശോധന സമ്പ്രദായം സൃഷ്ടിക്കുന്നതിന് കോപ്പു അതിന്റെ 90-ാം മത് റിപ്പോർട്ടിൽ (2004-2006) ശുപാർശ ചെയ്തിരുന്നു (മാർച്ച് 2005). സാധന സാമഗ്രികളുടെ ഭൗതിക പരിശോധന വർഷംതോറും നടത്തുന്നതിന് ഒരു പ്രത്യേക സംഘത്തെ രൂപീകരിക്കണമെന്ന നിർദ്ദേശം കൺസൽട്ടന്റ്⁹² നൽകിയ ശുപാർശയിലും ഉണ്ടായിരുന്നു.

745 സെക്ഷൻ സ്റ്റോറുകൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന 23 സബ് റീജണൽ സ്റ്റോറുകൾ, മൂന്ന് ഉൽപ്പാദന യൂണിറ്റുകൾ, ഒരു പ്രസരണ ഡിവിഷൻ സ്റ്റോർ എന്നീ സ്റ്റോറുകൾ പരിശോധിക്കുന്നതിന് ഒരൊറ്റ അസിസ്റ്റന്റ് എക്സിക്യൂട്ടീവ് എൻജിനീയർ മാത്രമേ 31 മാർച്ച് 2015-ൽ ഉണ്ടായിരുന്നുള്ളൂ. ഇതു കാരണം 745 ഇലക്ട്രിക്കൽ സെക്ഷനുകൾ ഉള്ളതിൽ മൂന്ന് ശതമാനം മാത്രമായിരുന്ന 22 ഇലക്ട്രിക്കൽ സെക്ഷനുകളിൽ മാത്രമേ 2014-15 കാലയളവിൽ സാധന സാമഗ്രികളുടെ ഭൗതിക പരിശോധന നടത്തുവാൻ സാധിച്ചിരുന്നുള്ളൂ.

2014-15 കാലയളവിൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. ഭൗതിക പരിശോധന നടത്താത്ത മൂന്ന് ഇലക്ട്രിക്കൽ സെക്ഷൻ സ്റ്റോറുകളിൽ (കഴക്കൂട്ടം, വർക്കല, കല്ലമ്പലം എന്നിവ) ഓഡിറ്റ് നടത്തിയ കൂടായ ഭൗതിക പരിശോധനയിൽ ഭൗതികസ്റ്റോക്കിൽ വ്യതിയാനം കണ്ടെത്തുകയുണ്ടായി. (സെപ്റ്റംബർ 2015) (₹0.96 ലക്ഷത്തിന്റെ നിലവിലുള്ള അധിക സ്റ്റോക്കും ₹62.84 ലക്ഷത്തിന്റെ വിലയുള്ള സ്റ്റോക്കിന്റെ അഭാവവും).

നടന്നുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന ജോലികൾക്ക് വിതരണം ചെയ്ത സാമഗ്രികൾ കണക്കിൽപ്പെടുത്താത്തത് കാരണമാണ് വ്യതിയാനം ഉണ്ടായതെന്നും അത് കണക്കാക്കി കൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്നും കഴക്കൂട്ടം അസിസ്റ്റന്റ് എഞ്ചിനീയർ (എ.ഇ.) മറുപടി നൽകുകയുണ്ടായി. നിലവിലെ എ.ഇ.-ക്ക് കഴക്കൂട്ടത്തെ പഴയ എ.ഇ. യഥാർത്ഥ സ്റ്റോക്കിന്റെ വിശദവിവരങ്ങൾ കൈമാറിയില്ല എന്നും പ്രസ്താവിക്കുകയുണ്ടായി. എസ്.സി.എം. വിഭാഗം കമ്പ്യൂട്ടർവൽക്കരിക്കുന്നതിലുള്ള വീഴ്ചയോടൊപ്പം സാധന സാമഗ്രികളുടെ ഉപഭോഗത്തിന്മേലുള്ള മേൽനോട്ടത്തിന്റെ വീഴ്ചയും കോപ്പുവിന്റെ ശുപാർശകളിന്മേലുള്ള അനുവർത്തനമില്ലായ്മയ്ക്ക് കാരണമായി.

---

⁹² ഡിലോയറ്റ് തൊഷെ തൊ മാറ്റ് സു (ഇന്ത്യ) പ്രൈവറ്റ് ലിമിറ്റഡിനെ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ ജനുവരി 2009-ൽ എസ്.സി.എം. പ്രവർത്തനങ്ങൾ പുനഃക്രമീകരിക്കാൻ നിയമിച്ചു.

പ്രസരണ വിഭാഗത്തിന് വേണ്ടിയുള്ള എസ്.സി.എം. സോഫ്റ്റ്‌വെയർ ഉടൻതന്നെ നടപ്പിലാക്കുമെന്ന് കേരളസർക്കാർ മറുപടി നൽകി (ജനുവരി 2016).

ശിപാർശ 7: സി.ഇ.എസ്.സി.എം.-ന് സാമഗ്രികളുടെ യഥാർത്ഥ വിതരണവും അതിന്റെ ആവശ്യക്കാരായ ഓഫീസുകളിലെ വിനിയോഗവും നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ഒരു രീതി എം.ഐ.എസ്.-ലും എസ്.സി.എം.-ലും രൂപപ്പെടുത്തേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്. സബ് റീജിണൽ സ്റ്റോറുകൾ സാമഗ്രികളുടെ വിതരണം നടത്തുന്നത് പർച്ചേസ് ഓർഡറുകൾ, ദർഘാസുകൾ, സാധനങ്ങളുടെ ഇൻഡന്റ് എന്നുമായി ബന്ധപ്പെടുത്തേണ്ടതാണ്.

ഉപസംഹാരം

ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ, ആവശ്യമുള്ള സമയത്ത് സാമഗ്രികളുടെ ലഭ്യത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിന് കേരള സംസ്ഥാന വൈദ്യുതി ബോർഡ് ലിമിറ്റഡിന് പര്യാപ്തമായ ഒരു വാങ്ങൽ സമ്പ്രദായം ആവശ്യമാണ്. എന്നാൽ വാർഷിക പദ്ധതിയും പർച്ചേസ് പദ്ധതിയും തയ്യാറാക്കുന്നതിലെ കാലതാമസം, കോർപ്പറേറ്റ് പ്ലാനിംഗ് വിഭാഗവും വാങ്ങൽ വിഭാഗവും തമ്മിലുള്ള ഏകോപനത്തിന്റെ അഭാവം എന്നിവ സാമഗ്രികൾ കുറച്ച് വാങ്ങുന്നതിൽ കലാശിച്ചു. സ്റ്റോർസ് പർച്ചേസ് മാനുവലിൽ പ്രതിപാദിച്ചിട്ടുള്ള ദർഘാസ് ക്ഷണിക്കലിനുള്ള സമയക്രമം പാലിക്കാതിരിക്കൽ, ദർഘാസുകൾ തീർപ്പാക്കുന്നതിലുള്ള കാലതാമസം എന്നിവ സാമഗ്രികൾ ഉയർന്ന നിരക്കിൽ വാങ്ങുന്നതിലേക്കും നിലവിലുള്ള വില്പനക്കാരിൽ നിന്നും വില പുനർനിർണ്ണയത്തിലൂടെയുള്ള ആനുകൂല്യം ഉപയോഗപ്പെടുത്താതിരിക്കുന്നതിലേക്കും, വിവിധ പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുന്നതിലുള്ള കാലതാമസത്തിനും ഇടയാക്കി. തക്കതായ എം.ഐ.എസ് -ന്റെ അഭാവം മൂലം പർച്ചേസ് ഓർഡറുകൾക്കെതിരായി വില്പനക്കാർ വിതരണം ചെയ്ത യഥാർത്ഥ അളവിന്റെയും അതിന്റെ ഉപഭോഗത്തിന്റെയും മേൽനോട്ടം നടത്തുവാൻ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന് കഴിയാതെ വന്നു.

(കംപ്ലോളർ ആന്റ് ഓഡിറ്റർ ജനറലിന്റെ 2015 മാർച്ച് 31-ന് അവസാനിച്ച വർഷത്തെ പൊതുമേഖല, സ്ഥാപനങ്ങളെ സംബന്ധിച്ച ഓഡിറ്റ് റിപ്പോർട്ട് നമ്പർ 3-ലെ ഓഡിറ്റ് ഖണ്ഡിക 2.2-മായി ബന്ധപ്പെട്ടത്)

ഓഡിറ്റ് ഖണ്ഡികയ്ക്ക് സർക്കാർ ലഭ്യമാക്കിയ മറുപടി അനുബന്ധം 2 ആയി ചേർത്തിരിക്കുന്നു.

ചർച്ചയുടെ വിശദാംശം ചുവടെ ചേർക്കുന്നു.

കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഇലക്ട്രിസിറ്റി ബോർഡ് ലിമിറ്റഡിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ ഗുരുതരമായ പാളിച്ചകൾ വന്നിട്ടുള്ളതായും, സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിലെ ആസൂത്രണത്തിലുള്ള അപര്യാപ്തതകൾ, ടെണ്ടർ പ്രക്രിയയിൽ നിബന്ധനകൾ പാലിക്കാതിരിക്കുന്നതായും, ദർഘാസ് പ്രക്രിയയിലെ കാലതാമസവും തുടർന്നുള്ള റദ്ദാക്കലും പുനർദർഘാസിന്റെയും ഫലമായി കൂടിയ നിരക്കിൽ സിംഗിൾ ഫേസ് മീറ്ററുകൾ സംഭരിച്ചതിലും കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന് വളരെ അധികം സാമ്പത്തിക നഷ്ടം ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതായും എ. ജി. ഓഡിറ്റിൽ കണ്ടെത്തിയിട്ടുണ്ടെന്ന് സമിതി ചൂണ്ടിക്കാട്ടി. കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ൽ ആവശ്യത്തിലധികം ജീവനക്കാരുണ്ടായിട്ടും ഇത്തരത്തിൽ വീഴ്ച വരുന്നതിന്റെ കാരണം സമിതി ആരാഞ്ഞതിന്, വൈദ്യുതി ബോർഡിന്റെ വിവിധ പദ്ധതികളിൽ നിന്നുള്ള വൈദ്യുത ഉത്പാദനം, വിതരണം, പ്രസരണം എന്നിവ താരതമ്യം ചെയ്താണ് ജീവനക്കാരെ നിശ്ചയിക്കുന്നതെന്നും, വൈദ്യുതി കണക്ഷനുകളുടെ എണ്ണവും വൈദ്യുതി ഉല്പാദനവും തമ്മിൽ താരതമ്യ പഠനം നടത്തിയിട്ടുണ്ടെന്നും കെ.എസ്.ഇ.ബി. സി.എം.ഡി. സമിതിയെ അറിയിച്ചു. ഉത്പാദനം, പ്രസരണം, വിതരണം എന്നിവയ്ക്ക് ആവശ്യമായി വരുന്ന ജീവനക്കാരെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ശാസ്ത്രീയ പഠനം കോഴിക്കോട് ഐ. എം. ജി. നടത്തി, പഠന റിപ്പോർട്ട് സമർപ്പിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും, സ്റ്റേറ്റ് ഇലക്ട്രിസിറ്റി റെഗുലേറ്ററി കമ്മീഷന്റെ ശുപാർശകൾക്കനുസരിച്ചുള്ള പരിഷ്കാരങ്ങൾ വരുത്തുന്നുണ്ടെന്നും അവയ്ക്കനുസൃതമായി ജീവനക്കാരുടെ എണ്ണം കുറയ്ക്കുന്നുണ്ടെന്നും കെ.എസ്.ഇ.ബി. ചെയർമാൻ കൂട്ടിച്ചേർത്തു.

ഉത്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനും, കമ്മീഷൻ ചെയ്യാൻ ബാക്കിയുള്ള പദ്ധതികൾ കാലാവധിക്കുള്ളിൽ തന്നെ കമ്മീഷൻ ചെയ്യുന്നതിനും സ്വീകരിച്ച നടപടികളെ സംബന്ധിച്ച വിശദീകരണം ആരാഞ്ഞതിന്, അപൂർണ്ണമായി കിടക്കുന്ന ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികളിൽ മൂന്നോ നാലോ പദ്ധതികളൊഴികെ മറ്റ് ചെറുകിട ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികളൊന്നും നടപ്പിലാക്കാൻ കെ.എസ്.ഇ.ബി.-ക്ക് പദ്ധതിയില്ലെന്നും ഇവ മുടങ്ങിക്കിടക്കുന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാന കാരണം നോൺ പട്ട ലാന്റ് വാങ്ങുന്നതിന് സർക്കാരിന്റെ അനുമതി ലഭിക്കാത്തതാണെന്നും സർക്കാർ നയം അല്ലെങ്കിൽപ്പോലും നോൺ പട്ട ലാന്റ് പട്ടയ ഭൂമിയുമായി ബന്ധിപ്പിച്ച് വാങ്ങുന്ന പതിവുണ്ടായിരുന്നെന്നും, നിലവിലുള്ള പല പദ്ധതികളും നോൺ പട്ട ലാന്റ് വാങ്ങി നടപ്പാക്കിയതാണെന്നും, പക്ഷേ നിലവിൽ നോൺ പട്ട ലാന്റ് വാങ്ങാൻ സർക്കാർ അനുമതിയില്ലെന്നും കെ.എസ്.ഇ.ബി. ഉദ്യോഗസ്ഥൻ വ്യക്തമാക്കി. വെള്ളം ലഭിക്കാത്തതും പാറക്കെട്ടുകൾ നിറഞ്ഞതും പട്ടയം ലഭിക്കാത്തതുമായ സ്ഥലങ്ങളിൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി. പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോൾ റവന്യൂ വകുപ്പ് എതിർപ്പ് രേഖപ്പെടുത്തുന്നതാണ് ഇതിന് കാരണമെന്ന് ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയ സമിതി നോൺ പട്ട ലാന്റ്, വനഭൂമിയോ റവന്യൂ ഭൂമിയോ ആയിരിക്കുമെന്നും റവന്യൂ ഭൂമി ആണെങ്കിൽ സർക്കാർ തലത്തിൽ തുടപെട്ട് ആവശ്യമായ നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്നും തുടങ്ങിവച്ചു

പദ്ധതികളെങ്കിലും പൂർത്തിയാക്കാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്നും സമിതി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. കെ.എസ്.ഇ.ബി.-യിലെ ഉന്നത ഉദ്യോഗസ്ഥർ പ്രസ്തുത വിഷയങ്ങൾ ഗൗരവമായെടുക്കുന്നില്ലെന്ന് സമിതി നിരീക്ഷിച്ചു. മുൻ ഉദ്യോഗസ്ഥരിൽ പഴിചാരി ഉത്തരവാദിത്തത്തിൽ നിന്നും ഒഴിഞ്ഞുമാറാൻ ശ്രമിക്കുന്നത് അനാചിതമാണെന്നും സമിതി വിമർശിച്ചു.

വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിലുണ്ടായ കാലതാമസത്തെ സംബന്ധിച്ച് സമിതി ആരാഞ്ഞതിന് 2010 മുതൽ 2015 വരെയുള്ള കാലയളവിലെ വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിലെ കാലതാമസമാണ് എ.ജി.-യുടെ റിപ്പോർട്ടിൽ ചൂണ്ടിക്കാണിച്ചിരിക്കുന്നതെന്നും പ്രസ്തുത കാലയളവിലെ ചില വർഷങ്ങളിൽ പ്രവർത്തനസംബന്ധമായ വീഴ്ചകൊണ്ട് കാലതാമസം ഉണ്ടായിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, അത്തരത്തിലുള്ള കാലതാമസം കാരണം വലിയ സാമ്പത്തിക നഷ്ടം കെ.എസ്.ഇ. ബി.-യ്ക്ക് വന്നതായി എ.ജി. സൂചിപ്പിച്ചിട്ടില്ലെന്നും നിലവിൽ വാർഷിക പദ്ധതികൾ യഥാസമയം തയ്യാറാക്കുന്നുണ്ടെന്നും എല്ലാ വർഷവും മാർച്ച് 31 ആകുമ്പോൾ സംസ്ഥാനത്തെ പഞ്ചായത്തുകളെല്ലാം ഒരുമിച്ച് ഡെപ്പോസിറ്റ് വർക്ക് കമ്പനിയെ ഏല്പിക്കുന്നതുകൊണ്ടും, വർഷകാലാരംഭത്തിൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി. -ക്ക് മറ്റ് അനേകം ജോലികൾ ചെയ്ത് തീർക്കേണ്ടതിനാലും വാർഷിക പദ്ധതി നടപ്പാക്കുന്നതിന് സ്വാഭാവികമായി താമസം നേരിടാറുണ്ടെന്നും എന്നിരുന്നാലും കഴിവതും കൃത്യത വരുത്താൻ ശ്രമിക്കാറുണ്ടെന്നും 100 ശതമാനം കൃത്യമായി വാർഷിക പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കാൻ കെ.എസ്.ഇ.ബി.-ക്ക് ഇതേ വരെ സാധിച്ചിട്ടില്ലെന്നും കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. ചെയർമാൻ വിശദമാക്കി. പല ഘട്ടങ്ങളിലായി 60000-ൽപ്പരം രേഖകൾ പരിശോധിച്ചു വേണം വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കേണ്ടതെന്ന് വസ്തുതയാണെങ്കിലും വാർഷിക പദ്ധതികൾ പൂർണ്ണമായും വേണ്ടെന്ന് പറയുന്ന സമീപനം കമ്പനിയുടെ ഭാഗത്തു നിന്നുണ്ടാകാൻ പാടില്ലെന്ന് സമിതി നിഷ്കർഷിച്ചു. വാർഷിക പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കി കൃത്യ സമയത്ത് നടപ്പിലാക്കേണ്ടത് കമ്പനിയുടെ ചുമതലയാണെന്നും വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ കാലവിളംബമുണ്ടായെന്ന വസ്തുത അംഗീകരിക്കുകയാണ് വേണ്ടതെന്നും സമിതി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

പർച്ചേസ് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിലുണ്ടായ കാലതാമസത്തെക്കുറിച്ച് സമിതി ആരാഞ്ഞതിന് വാർഷിക പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമായ പർച്ചേസ് പദ്ധതി, വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കിയ ശേഷമേ തയ്യാറാക്കാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂവെന്നും 2010-2015 കാലയളവിൽ വാർഷിക പദ്ധതിയുടെ നടത്തിപ്പിൽ കാലതാമസമുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്നും നിലവിൽ വാർഷിക പദ്ധതിയും പർച്ചേസ് പദ്ധതിയും കൃത്യസമയത്ത് പാസ്സാക്കി നടപ്പിലാക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നുണ്ടെന്നും, ഹാജരായ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ അറിയിച്ചു. ഒരു വർഷത്തേക്ക് ഉത്പാദന, വിതരണ, പ്രസരണ മേഖലകളിൽ വേണ്ടി വരുന്ന സാധനങ്ങളുടെ മുൻകൂറായി തയ്യാറാക്കുന്ന എസ്റ്റിമേറ്റാണ് പർച്ചേസ് പദ്ധതിയെന്നും, എസ്റ്റിമേറ്റ് തയ്യാറാക്കി ടെണ്ടർ വിളിച്ച് പദ്ധതികൾക്കാവശ്യമുള്ള സാധനങ്ങൾ വാങ്ങുന്നുവെന്നും, പല കാരണങ്ങളാലും എസ്റ്റിമേറ്റിൽ

ഇടയ്ക്കിടെ മാറ്റം വരാൻ സാധ്യതയുണ്ടെന്നും 100 ശതമാനം ശരിയായി പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കിയാൽ പർച്ചേസ് പദ്ധതി മികവുറ്റതാകുമെങ്കിലും, ആയത് പ്രായോഗികമായി നടപ്പാക്കാൻ കഴിയില്ലെന്നും കമ്പനിയുടെ സ്റ്റോക്ക് പർച്ചേസ് മാനുവൽ അനുസരിച്ചാണ് പർച്ചേസ് പദ്ധതികൾ നടപ്പാക്കുന്നതെന്നും അടിസ്ഥാനപരമായി കേന്ദ്രീകൃത പർച്ചേസിംഗാണ് നടക്കുന്നതെന്നും കെ.എസ്.ഇ.ബി. ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ബോധിപ്പിച്ചു.

കേന്ദ്രീകൃത പർച്ചേസ് നടക്കുന്നില്ലെന്ന് അടിപ്രായപ്പെട്ട സമിതി പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് കോടിക്കണക്കിന് രൂപയുടെ സാധന സാമഗ്രികൾ നിഷ്ഠിയമായി കിടക്കുന്നത് ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയതിന് മുടങ്ങിക്കിടക്കുന്ന പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് മാത്രമേ സാധനങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കപ്പെടാതെ കിടക്കുന്നുള്ളൂവെന്ന് ഹാജരായ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ സമിതിയിൽ ബോധിപ്പിച്ചു. ഒരു പദ്ധതിക്ക് ആവശ്യമായ സാധനങ്ങൾ വാങ്ങിയ ശേഷം അവ പാഴാക്കിക്കളയുന്നത് ശരിയല്ലെന്നും പൊതുവെയാണ് ഇത്തരത്തിൽ നശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്നും സമിതി ഉദ്യോഗസ്ഥരെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചു. പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട സാമഗ്രികൾ വാങ്ങുന്നത് കമ്പനിയല്ലെന്നും ടേബിൾ അനുസരിച്ച് ടെണ്ടർ വിളിച്ച് കോൺട്രാക്ടറാണ് വാങ്ങുന്നതെന്നും ഹാജരായ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ വ്യക്തമാക്കി.

പർച്ചേസിന് പണം ചെലവാക്കുന്നതാരാണെന്ന് സമിതി ആരാഞ്ഞതിന് കെ.എസ്.ഇ.ബി.യാണെന്നും, കെ.എസ്.ഇ.ബി. ടെണ്ടർ ക്ഷണിച്ച് ജോലി ഏൽപ്പിച്ച് കഴിഞ്ഞാൽ ജോലിയ്ക്കാവശ്യമായ സാധനങ്ങൾ കോൺട്രാക്ടർ വാങ്ങുന്നുവെന്നും, കോൺട്രാക്ടറായി ബന്ധപ്പെട്ട തർക്കങ്ങളിലോ കേസിലോ മുടങ്ങിക്കിടക്കുന്ന പദ്ധതികളുടെ പ്രദേശത്ത് നിരവധി സാധനസാമഗ്രികൾ ഉപയോഗശൂന്യമായി കിടക്കുന്നുണ്ടെന്നും, ആയത് കെ.എസ്.ഇ.ബി.-യുടെ വാർഷിക പദ്ധതിയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പർച്ചേസ് അല്ലെന്നും ഹാജരായ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ അറിയിച്ചു. അതിന്റെ ഉത്തരവാദിത്തം ആർക്കാണെന്ന് സമിതി ആരാഞ്ഞതിന് ആയത് കോൺട്രാക്ടറായി ബന്ധപ്പെട്ട വിഷയങ്ങളാണെന്നും, ഇത്തരത്തിലുള്ള മൂന്ന് കേസുകൾ ഹൈക്കോടതിയുടെ പരിഗണനയിലുണ്ടെന്നും, പദ്ധതികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് കോൺട്രാക്ടർ നിർമ്മാണചെലവിനത്തിൽ വർദ്ധനവ് ആവശ്യപ്പെട്ടതിനാൽ റിസ്ക് ആന്റ് കോസ്റ്റിൽ റീ ടെണ്ടർ ചെയ്യാൻ തീരുമാനിച്ചതായും ആയതിനെതിരെ കോൺട്രാക്ടർ കോടതിയിൽ നിന്നും സ്റ്റേ വാങ്ങിയതായും, കേസ് തീർപ്പാകും വരെ പദ്ധതിക്കു വേണ്ടി വാങ്ങിയ സാധനങ്ങൾ ഉപയോഗശൂന്യമായി കിടക്കുന്ന സാഹചര്യം തുടരമെന്നും കെ.എസ്.ഇ.ബി. ഉദ്യോഗസ്ഥൻ വ്യക്തമാക്കി.

നിബന്ധന തെറ്റിക്കുന്ന കരാറുകാരനെ ബ്ലാക്ക് ലിസ്റ്റ് ചെയ്യുന്നത് സംബന്ധിച്ച സമിതിയുടെ ചോദ്യത്തിന് കരാറുകാരനെ ബ്ലാക്ക് ലിസ്റ്റ് ചെയ്യുശേഷം പ്രസ്തുത ജോലി വേറെരാൾക്ക് നൽകാൻ തീരുമാനിക്കുമെന്നും കോടതി ഇടപെട്ട കേസായതിനാൽ തീർപ്പാകുന്നതുവരെയുള്ള സമയമെടുക്കുമെന്നും സ്റ്റേ വെക്കേറ്റ് ചെയ്യുന്നതിന്

ശ്രമിക്കുന്നുണ്ടെന്നും ഹാജരായ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ മറുപടി നൽകി. കരാർ നൽകുമ്പോൾ പ്രാപ്തരായവർക്ക് മാത്രം കരാർ നൽകി സർക്കാരിന്റെ പണം നഷ്ടമാകാതെ സൂക്ഷിക്കണമെന്നും, പുതിയ പദ്ധതികളിൽ ഇത്തരത്തിൽ നഷ്ടമുണ്ടാകാതിരിക്കാൻ സർക്കാരിന്റെ അനുമതിയോടെ പരിഹാര മാർഗ്ഗങ്ങൾ കാണണമെന്നും സമിതി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

പദ്ധതികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട പ്രവൃത്തികൾ തടസ്സപ്പെടുന്നതുവഴി ഉണ്ടാകുന്ന കാലതാമസം ഒഴിവാക്കാൻ നിയമപരമായി എന്ത് ചെയ്യാൻ സാധിക്കുമെന്ന് സമിതി ആരാഞ്ഞതിന് കാലതാമസം ഒഴിവാക്കാനായി മുൻകൂറായി പണം കൊടുക്കാനുള്ള വ്യവസ്ഥ കൂടി കരാറിൽ ഉൾപ്പെടുത്തേണ്ടതാണെന്നും എന്നാൽ നിലവിൽ ഇത്തരത്തിൽ കരാറിൽ വ്യവസ്ഥയില്ലാത്തതിനാൽ ബോർഡിന് സ്വയം തീരുമാനമെടുക്കാൻ കഴിയില്ലെന്നും ആയതിന് സർക്കാർ നിർദ്ദേശം കൂടിയേ കഴിയൂ എന്നും ഹാജരായ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ മറുപടി നൽകി.

ലോക്കൽ പർച്ചേസിന്, ബോർഡ് അനുമതി നൽകിയിട്ടുണ്ടോയെന്ന് സമിതി ആരാഞ്ഞതിന്, കമ്പനിയുടെ അനുമതിയോടെ കൂടിയാണ് ലോക്കൽ പർച്ചേസ് നടത്തിയതെന്നും കത്തിന്റെ പകർപ്പ് സമിതിക്ക് സമർപ്പിക്കാമെന്നും കമ്പനി കേന്ദ്രീകൃത പർച്ചേസിലൂടെയാണ് 90 ശതമാനം സാധനങ്ങളും വാങ്ങുന്നതെന്നും പർച്ചേസിന് ഫീൽഡ് ഓഫീസർക്ക് അധികാരം നൽകിയിട്ടുണ്ടെന്നും കെ.എസ്.ഇ.ബി. ഉദ്യോഗസ്ഥൻ വിശദമാക്കി.

ഫീൽഡ് ഓഫീസർക്ക് സാധനങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതിനുള്ള അധികാരം നൽകിയത് പർച്ചേസ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ കാലതാമസം നേരിട്ടത് കൊണ്ടാണോ എന്ന സമിതിയുടെ ചോദ്യത്തിന് സമ്പൂർണ്ണ വൈദ്യുതീകരണം നടപ്പിലാക്കിയ ഘട്ടത്തിൽ അടിയന്തരമായി സാധനങ്ങൾ വാങ്ങേണ്ടി വന്നപ്പോഴും പ്രളയംമൂലം തകരാറിലായ വൈദ്യുതി ബന്ധം പുനഃസ്ഥാപിക്കുന്നതിനുള്ള സാധനങ്ങൾ വാങ്ങേണ്ടി വന്നപ്പോഴാണ് ഫീൽഡ് ഓഫീസർക്ക് അനുമതി നൽകിയിട്ടുള്ളതെന്ന് ഹാജരായ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ ബോധിപ്പിച്ചു.

പർച്ചേസ് പദ്ധതിയുടെ പൂർത്തീകരണം വൈകിയതുമൂലം സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിലും അതുവഴി ആസ്തി വർദ്ധന പ്രവൃത്തികൾക്കും അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്കും കാലതാമസമുണ്ടായത് കൊണ്ട് അത്യാവശ്യ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്കായി കമ്പനി ഉയർന്ന നിരക്കിൽ ലോക്കൽ പർച്ചേസ് നടത്തിയതായുള്ള ഓഡിറ്റ് പരാമർശം നിരീക്ഷിച്ച സമിതി പർച്ചേസ് പ്ലാൻ തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ കാലതാമസം വരുത്തിയതിന് ശേഷം ഉയർന്ന വിലയ്ക്ക് പർച്ചേസ് നടത്താൻ കീഴ്വേലക്കാർക്ക് അനുമതി നൽകിയ ഉന്നത ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെ നടപടിയെ വിമർശിച്ചു.

2010-2015 കാലഘട്ടത്തിൽ പർച്ചേസ് പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ കാല താമസമുണ്ടായിട്ടുണ്ടെന്ന് അംഗീകരിച്ച കെ.എസ്.ഇ.ബി. മാനേജിംഗ് ഡയറക്ടർ ആയത് മറ്റ് പ്രവർത്തനങ്ങളെ ബാധിച്ചിട്ടില്ലെന്ന് ചൂണ്ടിക്കാട്ടുകയുണ്ടായി. ഓഡിറ്റ് പരാമർശങ്ങൾക്ക് തൃപ്തികരമായ മറുപടി നൽകാൻ കെ.എസ്.ഇ.ബി. അധികൃതർക്ക് കഴിയുന്നില്ലെന്നും കാലതാമസം വരുത്തിയതിനുശേഷം അത് ന്യായീകരിക്കാൻ ശ്രമിക്കുന്നത് ശരിയല്ലെന്നും സമിതി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

കമ്പനിയുടെ പ്ലാനിംഗ് വിംഗ് പരാജയമാണെന്ന് കുറ്റപ്പെടുത്തിയ സമിതി കാലവിളംബം ഏത് രീതിയിൽ വന്നാലും ആയത് നീതിനിഷേധത്തിന് തുല്യമാണെന്നും അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

കേരള സംസ്ഥാന വൈദ്യുതി ബോർഡ് 2010-11 മുതൽ 2014-15 വരെയുള്ള കാലയളവിൽ സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിനായി ദർലാസുകൾ ക്ഷണിക്കുന്നതിൽ കാലതാമസം വരുത്തിയതായും, തുടർന്ന് പർച്ചേസ് ഓർഡർ സമയത്തിനകം നൽകാതിരിക്കുകയും ചെയ്തതിന്റെ ഫലമായി അക്കൗണ്ടന്റ് ജനറൽ പരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയമാക്കിയ 36 ടെണ്ടറുകളിൽ 3 എണ്ണത്തിൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന് 1.26 കോടി രൂപ അധികച്ചെലവ് വന്നതായും, ക്രോംപ്റ്റൺ ഗ്രീവ്സ് ലിമിറ്റഡുമായുള്ള ഇടപാടിൽ ടെണ്ടർ നടപടികളിലെ താമസം കാരണം 23 ലക്ഷം രൂപയുടെയും, ലാർസൻ ആന്റ് ട്യൂബ്രോ ലിമിറ്റഡുമായുള്ള ഇടപാടിൽ ദർലാസ് പ്രക്രിയയിലെ താമസം കാരണം പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകാൻ വൈകുകയും എക്സൈസ് ഡ്യൂട്ടി ഏപ്രിൽ 2012 മുതൽ 10-ൽ നിന്ന് 12 ശതമാനത്തിലേയ്ക്ക് ഉയർന്നതും കാരണം 84 ലക്ഷം രൂപയുടെയും, എംകോ (EMCO) ലിമിറ്റഡുമായുള്ള ഇടപാടിൽ ഇതേ കാരണങ്ങൾ കൊണ്ട് 19 ലക്ഷം രൂപയുടെയും അധികച്ചെലവ് കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന് ഉണ്ടായതായും എ.ജി.-യിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥൻ സമിതിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽപ്പെടുത്തി.

പർച്ചേസ് ഓർഡറുകൾ നൽകിയതിൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.യുടെ ഭാഗത്തുനിന്നും വീഴ്ച സംഭവിച്ചിട്ടില്ലെന്നും ക്രോംപ്റ്റൺ ഗ്രീവ്സുമായുള്ള ഇടപാട് ഓപ്പൺ ടെണ്ടർ വഴിയായിരുന്നവെന്നും പ്രസ്തുത ടെണ്ടറിൽ L1 ആയി കോട്ട് ചെയ്ത കമ്പനി കെ.എസ്.ഇ.ബി.-യ്ക്ക് ആവശ്യമായിരുന്ന സാമഗ്രികളുടെ ക്വാണ്ടിറ്റിയെ രണ്ടായി വിഭജിച്ച് രണ്ടിനും വെവ്വേറെ റേറ്റുകളാണ് നിശ്ചയിച്ചതെന്നും ആയതിനാൽ അവരുമായി ടെണ്ടർ ഉറപ്പിക്കാൻ സാധിക്കാതെ വരികയും L2 ആയ ക്രോംപ്റ്റൺ ഗ്രീവ്സിനോട് L1 നിരക്കിൽ സാധനങ്ങൾ നൽകാൻ ആവശ്യപ്പെട്ടതായും എന്നാൽ അവർ അതിന് തയ്യാറാകാതിരുന്നതുമൂലം L1-ൽ നിന്നും താഴ്ന്ന നിരക്കിൽ കോട്ട് ചെയ്തിരുന്ന സാധനങ്ങൾ വാങ്ങുകയും ബാക്കി സാധനങ്ങൾ ആദ്യ വിലയിൽ നൽകാൻ L1 തയ്യാറാകാത്തതിനാൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.-ക്ക് രണ്ടാമതും ടെണ്ടർ നടപടികളിലേയ്ക്ക് നീങ്ങേണ്ടിവന്നതായും കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. സി.എം.ഡി. വിശദീകരിച്ചു. ഒരു ടെണ്ടർ ക്യാൻസൽ ചെയ്ത്

മറ്റൊരു ടെണ്ടർ നടപടിയിലേയ്ക്ക് പോകുമ്പോൾ സ്വാഭാവികമായും വിലവർദ്ധനവ് ഉണ്ടാകുമെന്നും ആയതിന്റെ ഫലമായാണ് 23 ലക്ഷം രൂപയുടെ അധികച്ചെലവുണ്ടായതെന്നും ടെണ്ടർ നടപടിക്രമങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും പാലിച്ചുകൊണ്ടാണ് പർച്ചേസ് നടത്തിയതെന്നും അദ്ദേഹം വിശദീകരിച്ചു. ട്രാൻസ്ഫോർമറുകൾ, മീറ്ററുകൾ തുടങ്ങിയ വിലപിടിപ്പുള്ള ഇലക്ട്രിക്കൽ ഉപകരണങ്ങൾക്ക് പർച്ചേസ് ഓർഡർ ഒരുമിച്ച് കൊടുക്കാൻ സാധിക്കില്ലെന്നും സാധനങ്ങളുടെ ആവശ്യത്തിനനുസരിച്ചാണ് ഡെലിവറി നടത്താറുള്ളതെന്നും പ്രസ്തുത ഉദ്യോഗസ്ഥൻ കൂട്ടിച്ചേർത്തു. ഒരമിച്ച് ഓർഡർ നൽകിയാൽ സ്റ്റേബിളായി നിൽക്കുന്ന എക്സൈസ് ഡ്യൂട്ടി നൽകിയാൽ മതിയെന്നും എന്നാൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി-യെ സംബന്ധിച്ച് അത് പ്രായോഗികമല്ലെന്നും പലപ്പോഴായി ഓർഡർ നൽകുമ്പോൾ അതതു സമയത്തെ എക്സൈസ് ഡ്യൂട്ടി നൽകേണ്ടിവരുമെന്നും കാലാകാലങ്ങളിൽ വരുന്ന എക്സൈസ് ഡ്യൂട്ടിയുടെ വ്യതിയാനം നൽകാൻ കെ.എസ്.ഇ.ബി. ബാധ്യസ്ഥമാണെന്നും കെ.എസ്.ഇ.ബി. സി.എം.ഡി. ബോധിപ്പിച്ചു.

36 ദർഘാസുകളിൽ ബോർഡിന്റെ പ്രിക്വാളിഫിക്കേഷൻ കമ്മിറ്റി സാങ്കേതികബിഡ് തുറക്കാൻ 12 മാസം വരെയും പർച്ചേസ് കമ്മിറ്റി വിജയിയായ ബിഡ്ഡറെ തെരഞ്ഞെടുക്കാൻ 13 മാസം വരെയും സമയമെടുത്തതായി സമിതി ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയതിന്, സംസ്ഥാനത്ത് നിലവിലുള്ള പർച്ചേസ് മാനുവൽ പൂർണ്ണമായും പാലിക്കുന്നതിൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.-ക്ക് പ്രായോഗിക തടസ്സങ്ങളുണ്ടെന്നും മറ്റ് പൊതുമേഖലാസ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നു വിഭിന്നമായി കെ.എസ്.ഇ.ബി. റെഗുലേറ്ററി രീതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കമ്പനിയെന്നും കെ.എസ്.ഇ.ബി. യുടെ മേൽ ക്വാസി-ജൂഡീഷ്യൽ ബോഡിയായ റെഗുലേറ്ററി കമ്മീഷൻ ഗവൺമെന്റിനേക്കാൾ അധികാരമുണ്ടെന്നും പ്രസ്തുത റെഗുലേറ്ററി കമ്മീഷന്റെ അംഗീകാരത്തിനു വിധേയമായി മാത്രമേ കെ.എസ്.ഇ.ബി.-ക്ക് പ്രവർത്തിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂവെന്നും കെ.എസ്.ഇ.ബി. സി.എം.ഡി. സമിതിയിൽ ബോധിപ്പിച്ചു. പർച്ചേസ് മാനുവൽ പാലിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്ന കെ.എസ്.ഇ.ബി. സി.എം.ഡി.-യുടെ മറുപടിയിൽ അതൃപ്തി രേഖപ്പെടുത്തിയ സമിതി, പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനമായ കെ.എസ്.ഇ.ബി. സംസ്ഥാന സർക്കാർ അംഗീകൃതമായ പർച്ചേസ് മാനുവൽ പാലിക്കാൻ ബാധ്യസ്ഥമാണെന്നും പ്രസ്തുത പർച്ചേസ് മാനുവലിൽ നിന്നും വ്യതിചലിക്കേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടെങ്കിൽ ആയതിന് സർക്കാരിന്റെ പ്രത്യേകാനുമതി മുൻകൂറായി കെ.എസ്.ഇ.ബി. നേടിയെടുക്കേണ്ടതുണ്ടെന്നും, സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ നിബന്ധനകളെ മറികടക്കാനുള്ള ആയുധമായി റെഗുലേറ്ററി കമ്മീഷനെ മാറ്റുന്നത് അംഗീകരിക്കാനാകില്ലെന്നും റെഗുലേറ്ററി അതോറിറ്റിയ്ക്ക് സർക്കാർ നിയമങ്ങളുടെ പരിധിയ്ക്ക് പുറത്തു നിൽക്കാൻ സാധിക്കില്ലെന്നും കെ.എസ്.ഇ.ബി. ഉദ്യോഗസ്ഥരെ ഓർമ്മിപ്പിച്ചു.

ടെണ്ടർ നടപടി യഥാസമയം പൂർത്തിയാക്കാറുണ്ടോ എന്ന് സമിതി ആരാഞ്ഞതിന്, ടെണ്ടർ ക്ഷണിച്ച് 3 മാസങ്ങൾക്കുള്ളിൽ തന്നെ ടെണ്ടർ നടപടികൾ പൂർത്തിയാക്കി സാമഗ്രികളുടെ ലഭ്യത ഉറപ്പുവരുത്തണമെന്നാണ് കേരള സ്റ്റോർസ്

പർച്ചേസ് മാനുവലിൽ വ്യവസ്ഥ ചെയ്തിട്ടുള്ളതെങ്കിലും കെ.എസ്.ഇ.ബി. വാങ്ങുന്ന സാധനങ്ങൾ മറ്റ് പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്നും വ്യത്യസ്തമായതിനാൽ പർച്ചേസ് മാനുവലിൽ വ്യവസ്ഥചെയ്തിട്ടുള്ളത് പ്രകാരം മൂന്നുമാസകാലാവധിക്കുള്ളിൽ ടെണ്ടർ നടപടികൾ പൂർത്തിയാക്കുക പ്രായോഗികമല്ലെന്ന് കെ.എസ്.ഇ.ബി. ഉദ്യോഗസ്ഥൻ അറിയിച്ചു. സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിന് ടെണ്ടർ വിളിക്കുന്നതിലും, ആയത് പൂർത്തിയാക്കിയതിലും കാലതാമസം വരുത്തിയ നടപടി കെ.എസ്.ഇ.ബി.-യുടെ ഭാഗത്തുനിന്നുള്ള വീഴ്ചയാണെന്ന് വിലയിരുത്തിയ സമിതി, ആവശ്യമായ സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിന് കെ.എസ്.ഇ.ബി. പർച്ചേസ് മാനുവൽ നിർബന്ധമായും പാലിക്കണമെന്നും ടെണ്ടർ പൂർത്തിയാക്കുന്നതിൽ സമയ ക്ലിപ്ത പാലിക്കാൻ കഴിഞ്ഞില്ലെങ്കിൽ ആവശ്യമുള്ള സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിന് 7-8 മാസങ്ങൾക്കുമുമ്പ് ടെണ്ടർ ക്ഷണിക്കണമെന്നും ടെണ്ടർ നടപടികളിലുണ്ടാകുന്ന കാലതാമസം മൂലം സാമ്പത്തിക നഷ്ടമുണ്ടാകുന്ന പ്രവണതയ്ക്ക് അവസാനമുണ്ടാകണമെന്നും സമിതി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

കെ.എസ്.ഇ.ബി.യുടെ മാനുവൽ ഓൺ കൊമേഴ്സിൽ അക്കൗണ്ടിംഗ് സിസ്റ്റത്തിൽ നിഷ്കർഷിച്ചിരിക്കുന്നതു പ്രകാരമുള്ള പരമാവധി പരിധി, ഏറ്റവും കുറഞ്ഞ പരിധി, റീ-ഓർഡർ പരിധി, ഇക്കണോമിക് ഓർഡർ പരിധി എന്നീ സ്റ്റോക്ക് പരിധികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടോയെന്ന് സമിതി ആരാഞ്ഞതിന്, സെക്ഷൻ ഓഫീസുകൾക്ക് ആവശ്യമുള്ള സാധനങ്ങൾ ഓരോ ദിവസവും കഴിയുന്നോടും മാറിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയാണെന്നും കെ.എസ്.ഇ.ബി.-യുടെ പ്രവർത്തന രീതിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ എ.ജി.-യുടെ നിരീക്ഷണങ്ങൾ പ്രായോഗികമല്ലെന്നും ഹാജരായ ഉദ്യോഗസ്ഥർ മറുപടി നൽകി.

കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന്റെ മാനുവൽ ഓൺ കൊമേഴ്സിലെ അക്കൗണ്ടിംഗ് സിസ്റ്റത്തിൽ വ്യക്തമാക്കുന്നതുപോലെ വിതരണ പ്രക്രിയയ്ക്ക് ഏകീകൃതവും സുതാര്യവുമായ ഒരു വ്യവസ്ഥ ഉണ്ടാകേണ്ടത് ആവശ്യമാണെന്ന് സമിതി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. 2009-10, 2010-11 കാലയളവിൽ എസ്.പി. മീറ്ററുകൾ വാങ്ങിയതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടത്തിയ ടെണ്ടർ നടപടികളിലും പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകിയതിൽ വരുത്തിയ കാലതാമസം മൂലം ബോർഡിനങ്ങായ അധികച്ചെലവിനെ സംബന്ധിച്ചും പ്രസ്തുത പർച്ചേസുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് എൽ & ടി കമ്പനിയെ വഴിവിട്ട് സഹായിച്ചു എന്നുമുള്ള ഓഡിറ്റ് പരാമർശത്തിന്മേലും സമിതി വിശദീകരണം ആവശ്യപ്പെട്ടതിന് 2010-ന് മുൻപ് ഒരു നിശ്ചിത നിരക്കിൽ ഓർഡർ നൽകി സാധനങ്ങൾ വാങ്ങി ആയത് പൂർണ്ണമായി വിതരണം നടത്തിയതിനുശേഷമാണ് പുതിയ ടെണ്ടർ ക്ഷണിച്ചതെന്നും 13 ബിഡർമാർ പങ്കെടുത്ത ടെണ്ടറിൽ യോഗ്യത നേടിയ 5 ബിഡർമാരുടെ പ്രൈസ് ബിഡ് ഓപ്പൺ ചെയ്യുകയും അതിൽ യോഗ്യത നേടിയ മൂന്നു ബിഡർമാർ സമർപ്പിച്ച മീറ്ററുകളുടെ ഗുണനിലവാരം മോശമാണെന്ന് പരിശോധനയിൽ

കണ്ടെത്തിയതിനെ തുടർന്ന് പ്രസ്തുത ടെണ്ടർ റദ്ദാക്കുകയാണുണ്ടായതെന്നും റദ്ദാക്കിയ ടെണ്ടറിൽ കണ്ടെത്തിയ നിരക്കിലേക്ക് വില പുനർനിർണ്ണയിക്കണമെന്നാണ് എ.ജി. ഓഡിറ്റ് പരാമർശത്തിൽ സൂചിപ്പിക്കുന്നതെന്നും കെ.എസ്.ഇ.ബി. ഉദ്യോഗസ്ഥൻ അറിയിച്ചു.

2010-ൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ-ന് സാധനങ്ങൾ വിതരണം ചെയ്തിരുന്നത് എൽ & ടി യാണെന്നും കെ.എസ്.ഇ.ബി.യുടെ 2011-ലെ ടെണ്ടറിൽ എൽ & ടി ഉൾപ്പെടെ 5 ബിഡർമാർ പങ്കെടുക്കുകയും എൽ & ടി-യുടെ സാമ്പിൾ മീറ്റർ ഗുണനിലവാരമുള്ളതാണെന്ന് പ്രിക്വാളിഫിക്കേഷൻ കമ്മിറ്റി കണ്ടെത്തുകയും അതിനു ശേഷം പർച്ചേസ് കമ്മിറ്റി എൽ & ടി യുടെ സാമ്പിൾ മീറ്റർ കെ.എസ്.ഇ.ബി. ബോർഡ് ഓഫ് ഡയറക്ടേഴ്സിന് സമർപ്പിച്ചതിനുസരിച്ച് മീറ്ററിന്റെ വില L1 കമ്പനി ക്വോട്ട് ചെയ്തിരുന്ന നിരക്കിലേക്ക് മാച്ച് ചെയ്യാൻ എൽ & ടി യോട് ബോർഡ് ഓഫ് ഡയറക്ടേഴ്സ് നിർദ്ദേശിച്ചതായും ആയതിന് എൽ & ടി വിസമ്മതിച്ചതിനാൽ 3 ടെണ്ടറുകളും കെ.എസ്.ഇ.ബി. റദ്ദാക്കിയെന്നും തുടർന്ന് വീണ്ടും ടെണ്ടർ ക്ഷണിക്കുകയും പ്രസ്തുത ടെണ്ടറിൽ എൽ & ടി-ക്ക് മാത്രം ഓർഡർ കൊടുത്തതായും ഇത് എൽ & ടി-യെ സഹായിക്കുന്ന പ്രവൃത്തിയാണെന്നും സീനിയർ ഓഡിറ്റ് ഓഫീസർ സമിതിയെ അറിയിച്ചു.

കെ.എസ്.ഇ.ബി-ക്ക് ആവശ്യമായ ഗുണമേന്മയുള്ള സാധനങ്ങൾ നിർമ്മിക്കുന്നത് എൽ & ടി യാണെന്നും പ്രസ്തുത കമ്പനിയിൽ നിന്നാണ് കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ-ന് ആവശ്യമായ സാധനങ്ങൾ വാങ്ങാറുള്ളതെന്നും ആദ്യ ടെണ്ടറിൽ L1 നിരക്കുമായി മാച്ച് ചെയ്യാൻ എൽ & ടി തയ്യാറായില്ലെന്നും കെ.എസ്.ഇ.ബി ഉദ്യോഗസ്ഥൻ സമിതിയോട് വിശദീകരിച്ചു.

പുനർദർഘാസ് കാരണം എട്ട് ലക്ഷം മീറ്ററുകളുടെ സംഭരണത്തിൽ കെ.എസ്. ഇ.ബി.എൽ -ന് 8.85 കോടി രൂപയുടെ അധികച്ചെലവുണ്ടായതിന്മേലുള്ള വിശദീകരണം ആരാഞ്ഞതിന്, ഒരു ടെണ്ടർ റദ്ദാക്കി പുതിയ ടെണ്ടർ ക്ഷണിക്കുമ്പോൾ വില വർദ്ധനയുണ്ടാകുന്നത് സ്വാഭാവികമാണെന്നും, ടെണ്ടർ റദ്ദാക്കിയതുമൂലം കെ.എസ്.ഇ.ബി-ക്കുണ്ടായ 7.47 കോടി രൂപയുടെയും പുനർദർഘാസ് കാരണമായുണ്ടായ 8.85 കോടി രൂപയുടെയും നഷ്ടം ആനുമാനികമാണെന്നും റദ്ദാക്കിയ ടെണ്ടറിന്റെ നിരക്ക് അടിസ്ഥാനമാക്കി മുമ്പിലത്തെ ടെണ്ടറിലെ നിരക്ക് പുനർനിശ്ചയിച്ചാൽ എൽ & ടി പോലുള്ള കമ്പനികൾ അപ്രകാരം പുനർനിശ്ചയിച്ച വിലയിൽ സാധനങ്ങൾ നൽകാൻ തയ്യാറാകില്ലെന്നും, കെ.എസ്.ഇ.ബി. സി.എം.ഡി. മറുപടി നൽകി.

മുൻ ടെണ്ടർ റദ്ദാക്കിയതിനുശേഷം പുനർദർഘാസ് ക്ഷണിച്ചപ്പോൾ മുൻ ദർഘാസുകളിൽ പങ്കെടുത്ത ബിഡർമാരുടെ ശക്തിദുർബല്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി

പുനർദർശനത്തിലെ പ്രീകാളിഫിക്കേഷൻ നിബന്ധനകൾ എൽ & ടി. -ക്ക് അനുകൂലമായ വിധത്തിൽ മാറ്റിയത് എൽ&ടി-യെ സഹായിക്കാനായിരുന്നോയെന്ന് സമിതി ആരാഞ്ഞതിന് എൽ & ടി-യെ സഹായിക്കാൻ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. പുനർദർശനത്തിൽ പ്രീകാളിഫിക്കേഷൻ നിബന്ധനകളിൽ മാറ്റം വരുത്തിയതായ ആരോപണം സംബന്ധിച്ച് വിജിലൻസ് എൻക്വയറി നടത്തിയതായും പ്രസ്തുത വിഷയം ഡയറക്ടർ ഓഫ് പ്രോസിക്യൂഷന്റെ പരിഗണനയ്ക്ക് വിട്ടതായും കേസ് വിജിലൻസിന് കൈമാറേണ്ടതില്ലെന്ന ഡയറക്ടർ ഓഫ് പ്രോസിക്യൂഷന്റെ ശുപാർശയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ സർക്കാർ പ്രസ്തുത വിഷയം അവസാനിപ്പിച്ചതായും 40 കോടിയോളം രൂപയുടെ അധികച്ചെലവ് ഇക്കാര്യത്തിൽ ഉണ്ടായതായും സി.എം.ഡി. വിശദീകരിച്ചു. ഈ വിഷയവുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിജിലൻസ് റിപ്പോർട്ട് സമിതി പരിശോധിക്കുകയും സാധാരണയായി വിജിലൻസ് കേസുകളിൽ നിന്നും ആരെയെങ്കിലും രക്ഷപ്പെടുത്തണമെന്ന ഉദ്ദേശ്യത്തോടെയാണ് " Closed as mistake of facts" എന്ന് രേഖപ്പെടുത്തുന്നതെന്ന് സമിതി അഭിപ്രായപ്പെടുകയും ചെയ്തു.

കെ.എസ്.ഇ.ബി. ഡിവിഷണൽ ഓഫീസുകളിൽ സാധനങ്ങൾ വാങ്ങുന്നതും വിതരണം ചെയ്യുന്നതും സംബന്ധിച്ച യാതൊരു രേഖകളും കെ.എസ്.ഇ.ബി. ഹെഡ് ഓഫീസിൽ ലഭ്യമല്ലെന്നും ഡിവിഷണൽ ഓഫീസുകളിൽ നടക്കുന്ന പണമിടപാടുകൾ അറിയാനുള്ള സംവിധാനം നിലവിലില്ലെന്നും നിരീക്ഷിച്ച സമിതി, വൈദ്യുതിയുടെ ഉൽപാദനം, പ്രസരണം, വിതരണം എന്നിവയുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് ഒരു ദിവസം ലഭിക്കുന്ന തുക സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ അറിയുവാനുള്ള സംവിധാനമുണ്ടാകണമെന്നും, കെ.എസ്.ഇ.ബി. ഡിവിഷണൽ ഓഫീസുകളിൽ സാമഗ്രികൾ വാങ്ങുന്നതും വിതരണം ചെയ്യുന്നതും പണമിടപാടുകൾ സംബന്ധിച്ചുള്ള രേഖകൾ ഹെഡ് ഓഫീസിൽ അറിയിക്കാനുള്ള സംവിധാനം കെ.എസ്.ഇ.ബി. നടപ്പാക്കണമെന്നും ആയതിലേക്കായി ആധുനിക സംവിധാനങ്ങൾ പ്രയോജനപ്പെടുത്തണമെന്നും അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

കരാറുകൾ നിറവേറ്റുന്നത് ഉറപ്പ് വരുത്താനായി കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. വിതരണക്കാരിൽ നിന്ന് വാങ്ങുന്ന ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നത് സംബന്ധിച്ച സമിതിയുടെ ചോദ്യങ്ങൾക്ക് ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതിന് കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. ചീഫ് എൻജിനീയർ (എസ്.സി.എം.), ഡയറക്ടർ എന്നീ സ്ഥാനങ്ങളിലെ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയും, അതോടൊപ്പം ചീഫ് എഞ്ചിനീയർ (എസ്.സി.എം.) വിംഗിലെ അസിസ്റ്റന്റ് ഫിനാൻസ് ഓഫീസറുടെ ഉപദേശം അനുസരിച്ചാണ് ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ സംബന്ധിച്ച വിഷയം കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നതെന്ന്

കെ.എസ്.ഇ.ബി. ഉദ്യോഗസ്ഥർ വിശദീകരിച്ചു. പുതുക്കിയ ഏഴ് ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ കെ.എസ്.ഇ.ബി.-യ്ക്ക് ലഭിച്ചത് ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികളുടെ കാലാവധിക്ക് ശേഷമായിരുന്നെന്നും വാറണ്ടി കാലയളവിൽ പരാജയപ്പെട്ടതും നിരസിച്ചതുമായ സാമഗ്രികൾക്ക് പകരമുള്ള സാമഗ്രികൾ വിതരണക്കാർ ലഭ്യമാക്കാത്ത സാഹചര്യം ഉണ്ടായിട്ടും അഞ്ച് ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ കെ.എസ്.ഇ.ബി. പണമാക്കി മാറ്റിയില്ലെന്നും സമിതി നിരീക്ഷിച്ചു. തുടർന്ന് പ്രസ്തുത ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികളിലായി മൊത്തം എത്ര തുക കെ.എസ്.ഇ.ബി.-യ്ക്ക് ലഭിക്കാനുണ്ടെന്ന് സമിതി ആരായുകയുണ്ടായി.

ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ നിരീക്ഷിക്കുന്നതിൽ വീഴ്ച സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികളുടെ സാധുത ഇപ്പോൾ എല്ലാ മാസവും കെ.എസ്.ഇ.ബി. പരിശോധിക്കുന്നുണ്ടെന്നും കാലാവധി പൂർത്തിയാകുന്ന ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ മുൻകൂറായി പുതുക്കുന്നതിനോ പണമാക്കി മാറ്റുന്നതിനോ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും ഇന്ത്യൻ ട്രാൻസ്ഫോർമർ കമ്പനി ലിമിറ്റഡ് (ഐ.റ്റി.സി.) യുടെ 9.81 ലക്ഷം രൂപയുടെ ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റി പുതുക്കി പണമാക്കി മാറ്റിയിട്ടുണ്ടെന്നും പ്രസ്തുത കമ്പനിയുമായുള്ള മറ്റൊരു പർച്ചേസ് ഓർഡറിന്റെ റിറ്റൻഷൻ തുകയായ 31.91 ലക്ഷം രൂപയിലേക്ക് പ്രസ്തുത തുക അഡ്ജസ്റ്റ് ചെയ്തിട്ടും കെ.എസ്.ഇ.ബി.-യ്ക്ക് നഷ്ടം സംഭവിച്ചുവെന്നും ആയതിനാൽ നഷ്ടമായ തുക റവന്യൂ റിക്കവറിക്ക് വിടാനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും കെ. എസ്. ഇ. ബി. ഉദ്യോഗസ്ഥൻ വിശദീകരിച്ചു.

ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾക്ക് ഗ്യാരന്റി കാലയളവുണ്ടെന്നും പ്രസ്തുത കാലയളവിനുള്ളിൽ സാമഗ്രികളുടെ വിതരണം പൂർത്തിയായില്ലെങ്കിൽ ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ സ്വാഭാവികമായി ഇല്ലാതാകുമെന്ന് ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയ സമിതി ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ പുതുക്കുന്നതിൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി. വീഴ്ച വരുത്തുന്നതിന്റെ കാരണം ആരാഞ്ഞു. എസ്.പി.എം. ചട്ടങ്ങൾ അനുശാസിക്കുന്ന നടപടിക്രമങ്ങൾ പാലിക്കുന്നതിൽ വീഴ്ച സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നും കാലാവധി കഴിഞ്ഞ ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ എല്ലാം ബാങ്കുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് വീണ്ടും പുതുക്കി വാങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്നും ഒരു കേസിൽ മാത്രം പുതുക്കി ലഭിക്കാത്തതിനാൽ റവന്യൂ റിക്കവറി നടപടി സ്വീകരിച്ചിരിക്കുകയാണെന്നും കെ.എസ്.ഇ.ബി.-യിൽ ഒരു വർഷം 800 കോടി രൂപയുടെ പർച്ചേസ് നടത്താറുണ്ടെന്നും പ്രസ്തുത പർച്ചേസുകൾ പരിശോധിക്കുന്നതിന്റെ ചുമതല സി.ഇ. (എസ്.സി.എം.) വിംഗിലെ അസിസ്റ്റന്റ് ഫിനാൻസ് ഓഫീസർക്കാണെന്നും ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ പുതുക്കുന്നതിൽ കാലതാമസം വരാതെ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതിന്റെ ചുമതലയും പ്രസ്തുത ഓഫീസർക്കാണെന്നും ആയതിൽ വീഴ്ച വന്നിട്ടുണ്ടെന്നും കെ.എസ്.ഇ.ബി.

സി.എം.ഡി. മറുപടി നൽകി. റവന്യൂ റിക്കവറി നടപടികളിലൂടെ നഷ്ടം വന്ന തുക തിരികെ ലഭിച്ചില്ലെങ്കിൽ പ്രസ്തുത ഉദ്യോഗസ്ഥനിൽ നിന്ന് ആയത് ഈടാക്കി അച്ചടക്ക നടപടി സ്വീകരിക്കാൻ സാധിക്കുമെന്നും കെ.എസ്.ഇ.ബി. സി.എം.ഡി. തുടർന്ന് വിശദമാക്കി.

വീഴ്ച വരുത്തിയ കെ.എസ്.ഇ.ബി. ഉദ്യോഗസ്ഥനെതിരെ കൃത്യവിലോപത്തിന് അച്ചടക്ക നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്നും സ്റ്റോർസ് പർച്ചേസ് മാനുവൽ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കാതെ ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റികൾ പുതുക്കുന്നതിൽ കാലതാമസം വരുത്തുന്ന കെ.എസ്.ഇ.ബി.-യിലെ നിലവിലെ സമ്പ്രദായം അവസാനിപ്പിക്കണമെന്നും സമിതി ആവശ്യപ്പെട്ടു.

കെ.എസ്.ഇ.ബി.-യുടെ ധനകാര്യ മാനേജ്മെന്റ് കാര്യക്ഷമമല്ലെന്നും കേരള സ്റ്റോർസ് പർച്ചേസ് മാനുവലിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പാലിക്കാൻ കെ.എസ്.ഇ.ബി. വിമുഖത കാട്ടുന്നതായും ടെണ്ടറുകൾ തീർപ്പാക്കുന്നതിൽ അകാരണമായ കാലതാമസം വരുത്തുന്നതായും നല്ല രീതിയിലുള്ള ഫിനാൻസ് ഡിപ്പാർട്ട്മെന്റോ ഫിനാൻസ് മാനേജ്മെന്റോ പ്രാവീണ്യമുള്ള ഫിനാൻസ് ഓഫീസറോ കെ.എസ്.ഇ.ബി.-യില്ലെന്ന് സമിതി അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. എന്നാൽ ചാർട്ടേഡ് അക്കൗണ്ടന്റ്മാരെയെന്ന് കെ.എസ്.ഇ.ബി.-യിൽ ധനകാര്യ ഓഫീസർമാരായി നിയോഗിച്ചിട്ടുള്ളതെന്ന് കെ.എസ്.ഇ.ബി. ഉദ്യോഗസ്ഥൻ വ്യക്തമാക്കി.

കെ.എസ്.ഇ.ബി.യുടെ വൈദ്യുതി ഉൽപാദനത്തിന്റെ അളവ് കുറയുമ്പോൾ പവർ പർച്ചേസ് കൂടുന്നതായും പീക്ക് അവർ പവർ പർച്ചേസ് വർഷം കഴിയുന്നോടും കൂടി വരുന്നതായും തന്മൂലം കെ.എസ്.ഇ.ബി.-യ്ക്ക് കനത്ത സാമ്പത്തിക നഷ്ടം നേരിടേണ്ടി വരുന്നതായും വിലയിരുത്തിയ സമിതി നിലവിലുള്ള പവർ പ്രോജക്ടുകൾ യഥാസമയം പൂർത്തിയാക്കുകയും വൈദ്യുതോദ്പാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കാനുള്ള നൂതന മാർഗ്ഗങ്ങൾ ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികൾ മുഖേനയോ മറ്റ് വൈദ്യുത പദ്ധതികൾ മുഖേനയോ ആവിഷ്കരിക്കുകയും ചെയ്യണമെന്നും ആവശ്യപ്പെട്ടു. കാലക്രമേണ വാങ്ങുന്ന വൈദ്യുതിയുടെ അളവ് നിയന്ത്രിച്ച് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാമ്പത്തികനില സംരക്ഷിക്കാൻ കെ.എസ്.ഇ.ബി. തയ്യാറാകണമെന്നും സമിതി ആവശ്യപ്പെട്ടു.

നിഗമനങ്ങൾ/ശിപാർശകൾ

1. കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ൽ സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണപ്രക്രിയയിലും പ്രസരണ, വിതരണ മേഖലകളിലെ ആസ്തി വർദ്ധനവിന്റേയും അറ്റകുറ്റ പ്രവൃത്തികളുടെയും കാലതാമസം ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി വാർഷിക പദ്ധതിയും പർച്ചേസ് പദ്ധതിയും

യഥാസമയം തയ്യാറാക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണെന്നിരിക്കെ 2010 മുതൽ 2015 വരെയുള്ള കാലയളവിലെ വാർഷിക പദ്ധതിയും പർച്ചേസ് പദ്ധതിയും തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ യഥാക്രമം മൂന്ന് മുതൽ നാല് മാസം വരെയും, ഒരു മാസം മുതൽ പത്ത് മാസം വരെയും സമയമെടുത്തിട്ടുള്ളതായി സമിതി നിരീക്ഷിക്കുന്നു. വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കാൻ ആവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ നൽകുന്നതിൽ കമ്പനിയുടെ ഫീൽഡ് ഓഫീസ് മുതൽ റീജണൽ ഓഫീസ് വരെയുള്ള തലങ്ങളിൽ കാലതാമസം വന്നതായി സമിതി വിലയിരുത്തി. ഫീൽഡ്, ഡിവിഷൻ, സർക്കിൾ, റീജണൽ ഓഫീസ് തലങ്ങളിൽ വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള കൃത്യമായ സമയപരിധി നിശ്ചയിക്കുന്നത്, യഥാസമയം വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കി കമ്പനി ഡയറക്ടർ ബോർഡിന്റെ അംഗീകാരത്തിന് സമർപ്പിക്കുന്നതിന് കോർപ്പറേറ്റ് പ്ലാനിംഗ് വിംഗിന് സഹായകരമാകുമെന്ന് സമിതി നിരീക്ഷിക്കുന്നു. ആയതിനാൽ വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് ഉചിതമായ സമയക്രമം ഫീൽഡ്, ഡിവിഷൻ, സർക്കിൾ, റീജണൽ ഓഫീസ് തലങ്ങളിൽ നിശ്ചയിക്കണമെന്ന് സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

2. വാർഷിക പദ്ധതിയുടെയും പർച്ചേസ് പദ്ധതിയുടെയും പൂർത്തീകരണം വൈകിയതുമൂലം സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിലും ആസ്തി വർദ്ധന പ്രവൃത്തികളിലും അറ്റകുറ്റപ്പണികളിലും കാലതാമസം നേരിട്ടതായും, അത്യാവശ്യ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്കായി കമ്പനി ഉയർന്ന നിരക്കിൽ ലോക്കൽ പർച്ചേസ് നടത്തിയതായും നിരീക്ഷിച്ച സമിതി, ലോക്കൽ പർച്ചേസിന് അനുമതി നൽകിക്കൊണ്ട് കമ്പനി നൽകിയ ഉത്തരവിന്റെ പകർപ്പ് സമിതിയ്ക്ക് ലഭ്യമാക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

3. 2010-2015 കാലയളവിൽ സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിനായുള്ള ദർഘാസുകൾ ക്ഷണിക്കുന്നതിലും, പർച്ചേസ് ഓർഡർ നിശ്ചിത സമയത്തിനകം നൽകാത്തതിലുമുണ്ടായ കാലതാമസം മൂലം കെ.എസ്.ഇ.ബി.-യ്ക്ക് 1.26 കോടി രൂപ അധികച്ചെലവ് ഉണ്ടായെന്ന ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷണം സമിതി ഗൗരവമായി വീക്ഷിക്കുന്നു. 2010-2015 കാലയളവിൽ, സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണം, ദർഘാസുകൾ ക്ഷണിക്കൽ, ടെണ്ടർ നടപടിക്രമങ്ങളുടെ പൂർത്തീകരണത്തിന് സമയക്ലിപ്ത പാലിക്കൽ എന്നിവയിൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.-യ്ക്ക് വീഴ്ച സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് സമിതി വിലയിരുത്തുന്നു. ടെണ്ടർ നടപടികളിൽ സമയനിഷ്ഠ പാലിക്കാത്തതുമൂലം ഉണ്ടാകുന്ന സാമ്പത്തിക നഷ്ടം തടയേണ്ടത് ആവശ്യമാണെന്ന് വിലയിരുത്തിയ സമിതി, ടെണ്ടർ നടപടിയുടെ ഓരോഘട്ടവും നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനും

വിലയിരുത്തുന്നതിനും ഡെപ്യൂട്ടി ചീഫ് എഞ്ചിനീയർ പദവിയിൽ കുറയാത്ത ഉദ്യോഗസ്ഥനെ നിയോഗിക്കണമെന്നും ടെണ്ടർ നടപടികളിൽ അനാവശ്യകാലതാമസം വരുത്തുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കെതിരെ നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്നും നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

4. കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ 2009-2010, 2010-2011 കാലയളവിൽ എസ്.പി. മീറ്ററുകൾ വാങ്ങിയതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടത്തിയ ടെണ്ടർ നടപടികളിലും, പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകിയതിലും കാലതാമസം വരുത്തിയത് മൂലം ബോർഡിന് അധികച്ചെലവ് ഉണ്ടായതായും, പ്രസ്തുത പർച്ചേസുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് എൽ&റ്റി കമ്പനിയെ സഹായിച്ചതായുള്ള ഓഡിറ്റ് പരാമർശം സംബന്ധിച്ച വിശദീകരണം ലഭ്യമാക്കാൻ സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

5. റെഗുലേറ്ററി രീതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കെ.എസ്.ഇ.ബി. മറ്റു പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്ന് വിഭിന്നമാണെന്നും ആയതിനാൽ പർച്ചേസ് മാനുവൽ പൂർണ്ണമായും പാലിക്കുന്നതിൽ പ്രായോഗിക തടസ്സങ്ങളുണ്ടെന്നുള്ള വാദം അംഗീകരിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്നും സംസ്ഥാനത്ത് നിലവിലുള്ള സ്റ്റോർ പർച്ചേസ് മാനുവൽ ഏതൊരു പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനത്തെപ്പോലെ കെ.എസ്.ഇ.ബി.യും പാലിക്കാൻ ബാധ്യസ്ഥമാണെന്നും സമിതി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. സർക്കാരിന്റെ നിബന്ധനകളെ മറികടക്കാൻ റെഗുലേറ്ററി കമ്മീഷനെ ഒരു ഉപാധിയായി അവതരിപ്പിച്ച ബോർഡിന്റെ സമീപനത്തെയും സമിതി നിശിതമായി വിമർശിക്കുന്നു. സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ സ്റ്റോർ പർച്ചേസ് മാനുവൽ മറ്റ് ഏതൊരു പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനത്തെപ്പോലെ കെ.എസ്.ഇ.ബി.യും പാലിക്കുന്നതിൽ നിതാന്ത ജാഗ്രത പുലർത്തണമെന്ന് സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. സ്റ്റോർ പർച്ചേസ് മാനുവലിൽ നിന്ന് വ്യതിചലിക്കേണ്ട ആവശ്യമുള്ള പക്ഷം ആയതിന് സർക്കാരിന്റെ പ്രത്യേകാനുമതി മുൻകൂറായി കെ.എസ്.ഇ.ബി. നേടിയെടുക്കേണ്ടതാണെന്ന് സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

6. കെ.എസ്.ഇ.ബി.-യ്ക്ക് ആവശ്യമായ സാധനസാമഗ്രികൾക്ക് ഓർഡർ നൽകിയതിനുശേഷം, വാങ്ങുന്ന സമയത്തെ ടാക്സ് നൽകി കെ.എസ്.ഇ.ബി.യുടെ ആവശ്യത്തിന് അനുസരിച്ച് വിതരണക്കാരിൽ നിന്ന് വാങ്ങുകയാണെന്ന് നിരീക്ഷിച്ച സമിതി, ഒരു പർച്ചേസ് ഓർഡർ പ്രകാരം വ്യത്യസ്ത റേറ്റുകളിൽ സാധന സാമഗ്രികൾ വാങ്ങുന്നത് അഭികാമ്യമല്ലെന്നും, യഥാർത്ഥ ആവശ്യക്കാരായ ഫീൽഡ് ഓഫീസിനു വേണ്ട സാധനസാമഗ്രികളെക്കുറിച്ച് സി.ഇ.എസ്.സി.എം.-ന് ശരിയായ ധാരണയില്ലാത്തതിനാലാണ് ആവശ്യത്തിൽ അധികം സാധനങ്ങൾ ഓർഡർ നൽകുന്നതിനുള്ള സാഹചര്യം സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്നതെന്നും സമിതി വിലയിരുത്തുന്നു. ഫീൽഡ് ഓഫീസുകളിലെ ആവശ്യകത

തിരിച്ചറിഞ്ഞ് അതിന് അനുസൃതമായി സാധനസാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിനുള്ള സംവിധാനം ഉണ്ടാകണമെന്ന് സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. സംഭരണം നടത്തിയ സാധനസാമഗ്രികൾ വിതരണം നടത്തുന്നതിനും, വിതരണം ചെയ്യുന്ന സാധനസാമഗ്രികളുടെ വിനിയോഗം നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനും ആവശ്യമായ നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്നും, സാധന സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണം, വിതരണം വിനിയോഗം എന്നിവ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ കൃത്യതയോടും സൂക്ഷ്മതയോടെയും ശേഖരിച്ച് സൂക്ഷിക്കുന്നതിന് ആധുനിക സാങ്കേതിക സംവിധാനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തണമെന്നും സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

7. സാധാരണ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്കും, സ്ഥിരമായുള്ള അറ്റകുറ്റ പണികൾക്കും ആവശ്യമായി വരുന്ന സാമഗ്രികളുടെ സ്റ്റോക്ക് പരിധി നിശ്ചയിക്കുന്നതിൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. വീഴ്ച വരുത്തിയതായി സമിതി നിരീക്ഷിക്കുന്നു. കെ.എസ്.ഇ.ബി.യുടെ മാന്വൽ ഓൺ കൊമേഴ്സ്യൽ അക്കൗണ്ടിംഗ് സിസ്റ്റത്തിൽ നിഷ്കർഷിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രകാരം സ്റ്റോക്ക് പരിധികൾ തയ്യാറാക്കണമെന്നും, സ്റ്റോക്ക് പരിധികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനും നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനുമുള്ള ഉത്തരവാദിത്തം ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനിൽ നിക്ഷിപ്തമാക്കണമെന്നും സ്റ്റോക്ക് പരിധികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ ഭാവിയിൽ എന്തെങ്കിലും വീഴ്ചയുണ്ടാകുന്ന പക്ഷം ആയത് പ്രസ്തുത ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ ബാധ്യതയായി തിട്ടപ്പെടുത്തി നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്നും സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

8. സ്റ്റോർ പർച്ചേസ് മാന്വലിന്റെ ചട്ടം 9.55 പ്രകാരം ദർഘാസ് കൊടുത്തശേഷം പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകുന്നതിന് മുമ്പ് ആവശ്യമായ സാധനങ്ങളുടെ അളവിൽ ഉണ്ടാകുന്ന വ്യത്യാസം നേരിടുന്നതിനായി കരാർ പ്രകാരമുള്ളതിൽ നിന്നും 15% അധികരിക്കാത്ത വിധത്തിൽ ആവശ്യമായ അളവിൽ സാമഗ്രികൾ വാങ്ങാവുന്നതും അപ്രകാരം അധികമായ അളവിൽ വാങ്ങുന്ന സാമഗ്രികളുടെ വിതരണകാലത്ത് പുതിയ ദർഘാസ് പ്രകാരം വരുന്ന നിരക്കുകൾ കുറവാണെങ്കിൽ അധികമായി വാങ്ങിയ സാമഗ്രികളുടെ വില പുനർനിർണ്ണയിക്കാവുന്നതാണെന്ന് സമിതി മനസ്സിലാക്കുന്നു. അത്യാവശ്യ സാഹചര്യത്തിൽ സാമഗ്രികളുടെ ലഭ്യത ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനും, ഒരേ കാലയളവിൽ സംഭരിക്കുന്ന സാമഗ്രികളുടെ വിലയ്ക്ക് സമാനത ഉറപ്പു വരുത്തുന്നതിനും അതുവഴി ബോർഡിന് നഷ്ടം ഉണ്ടാകുന്നത് തടയുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ളതാണ് പ്രസ്തുത ചട്ടം എന്ന് സമിതി നിരീക്ഷിക്കുന്നു. വിതരണക്കാരന് ഉണ്ടാകുന്ന നഷ്ടം കണക്കിലെടുത്തും, കോടതി വ്യവഹാരങ്ങൾ ഭയന്നും അധിക അളവിലായി വാങ്ങേണ്ടുന്ന സാധനങ്ങൾ വാങ്ങാതിരിക്കുന്നതും, ചട്ടപ്രകാരം ബോർഡിന് ലഭിക്കേണ്ട വില പുനർനിർണ്ണയത്തിന്റെ അനുകൂല്യം അവകാശപ്പെടാതിരിക്കുന്നതും

ആസാസ്യമല്ലെന്ന് വിലയിരുത്തിയ സമിതി, സ്റ്റോർ പർച്ചേസ് മാനുവലിന്റെ ചട്ടം 9.55 പ്രയോജനപ്പെടുത്തി വില നിർണ്ണയത്തിന്റെ ആനുകൂല്യം കമ്പനിക്ക് ലഭ്യമാകുന്ന എല്ലാ സാഹചര്യങ്ങളും പരമാവധി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിന് നിതാന്ത ജാഗ്രത പുലർത്തണമെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

9. കരാറുകൾ നിറവേറ്റുന്നത് ഉറപ്പുവരുത്താനായി സെക്യൂരിറ്റി ഡെപ്പോസിറ്റ് ഇനത്തിൽ വിതരണക്കാരിൽ നിന്ന് വാങ്ങുന്ന ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റി യഥാസമയം നിരീക്ഷിച്ച് പുതുക്കുന്നതിന് കാലതാമസം വന്നിട്ടുള്ളതായി നിരീക്ഷിച്ച സമിതി, ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റി പുതുക്കാൻ കാലതാമസം നേരിട്ട കേസുകളിൽ റവന്യൂ റിക്കവറി നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചവയുണ്ടെങ്കിൽ ആയത് സംബന്ധിച്ച വിശദാംശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന റിപ്പോർട്ട് ലഭ്യമാക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റി യഥാസമയം പുതുക്കുന്നതിൽ വീഴ്ച വരുത്തിയ ഉദ്യോഗസ്ഥനെതിരെ കൃത്യവിലോപത്തിന് അച്ചടക്ക നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്ന് സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

10. കെ.എസ്.ഇ.ബി.യുടെ വൈദ്യുതി ഉല്പാദനത്തിന്റെ അളവ് കുറയുമ്പോൾ പവർ പർച്ചേസ് കൂടുന്നതായും പീക്ക്അവർപവർ പർച്ചേസ് വർഷം കഴിയുന്നോടും കൂടി വരുന്നതായും തയ്യാറം കെ.എസ്.ഇ.ബിക്ക് കനത്ത സാമ്പത്തിക നഷ്ടം നേരിടേണ്ടി വരുന്നതായും സമിതി വിലയിരുത്തുന്നു. വാങ്ങുന്ന വൈദ്യുതിയുടെ അളവ് നിയന്ത്രിച്ച് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാമ്പത്തികനില സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് കെ.എസ്.ഇ.ബി. നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. നിലവിലുള്ള ഊർജ്ജ പദ്ധതികൾ യഥാസമയം പൂർത്തിയാക്കുകയും ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികൾ മുഖേനയോ മറ്റ് വൈദ്യുത പദ്ധതികൾ മുഖേനയോ വൈദ്യുതോൽപാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കാനുള്ള നൂതന മാർഗ്ഗങ്ങൾ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. ആവിഷ്കരിക്കണമെന്നും സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

11. കമ്മീഷൻ ചെയ്യാൻ ശേഷിക്കുന്ന പദ്ധതികൾ സമയബന്ധിതമായി കമ്മീഷൻ ചെയ്ത് വൈദ്യുതോൽപാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്നും ഇതിനായി കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന്റെ പ്രവർത്തനം സംബന്ധിച്ച് പഠനം നടത്തി വൈദ്യുതോല്പാദനം ലാഭകരമാക്കുന്നതിന് ആധുനിക സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗപ്പെടുത്തണമെന്നും സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

12. കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. തുടങ്ങിവച്ച നിരവധി ചെറുകിട ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികൾ മുടങ്ങിക്കിടക്കുന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാന കാരണം പ്രസ്തുത വൈദ്യുത പദ്ധതിക്കായി കണ്ടെത്തിയ പട്ടയരഹിത ഭൂമി വാങ്ങുന്നതിന് സർക്കാരിൽ നിന്നും അനുമതി ലഭിക്കാത്തതാണെന്ന് സമിതി നിരീക്ഷിക്കുന്നു. ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികൾക്കായി കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. കണ്ടെത്തിയ റവന്യൂ ഭൂമിക്ക് പട്ടയമില്ലാത്തതിന്റെ പേരിൽ ഏതെങ്കിലും പദ്ധതികൾ മുടങ്ങിക്കിടക്കുന്ന

സാഹചര്യമുണ്ടെങ്കിൽ സർക്കാർ തലത്തിൽ പ്രശ്നപരിഹാരത്തിനുള്ള സാധ്യത ആരായണമെന്നും തുടങ്ങിവച്ച പദ്ധതികൾ പൂർത്തീകരിക്കാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്നും സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

13. സംഭരണ പ്രക്രിയയിലൂടെ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. സംഭരിച്ച സാമഗ്രികൾ വിവിധ സ്ഥലങ്ങളിൽ ഉപയോഗശൂന്യമായി കിടക്കുന്ന സാഹചര്യം ഒഴിവാക്കപ്പെടേണ്ടതാണെന്ന് സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

14. കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ-ഉം കരാറുകാരും തമ്മിലുള്ള തർക്കം മൂലം നിർമ്മാണഘട്ടത്തിലുള്ള ചില പദ്ധതികൾ മുടങ്ങിക്കിടക്കുന്ന അവസ്ഥയുണ്ടെന്നും അത്തരം പദ്ധതി പ്രദേശങ്ങളിൽ നിരവധി സാധനസാമഗ്രികൾ ഉപയോഗശൂന്യമായി കിടക്കുന്നതായും സമിതി മനസ്സിലാക്കുന്നു. പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് കോടിക്കണക്കിന് രൂപ വിലവരുന്ന സാധന സാമഗ്രികൾ നിഷ്ക്രിയമായി കിടക്കുന്ന സാഹചര്യം ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയ സമിതി ഒരു പദ്ധതിയ്ക്ക് ആവശ്യമായ സാധനസാമഗ്രികൾ വാങ്ങിയശേഷം അവ പാഴാക്കിക്കളയുന്ന പ്രവണത ശരിയല്ലെന്നും പൊതുമുതലാണ് ഇത്തരത്തിൽ നശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്നും കരാർ നൽകുമ്പോൾ അത് പ്രാപ്തരായവർക്ക് മാത്രം നൽകി പൊതുമുതൽ നഷ്ടമാകാതെ സൂക്ഷിക്കണമെന്ന് നിരീക്ഷിക്കുകയും പുതിയ പദ്ധതികളിൽ ഇത്തരത്തിൽ നഷ്ടമുണ്ടാകാതിരിക്കുവാൻ സർക്കാർ അനുമതിയോടെ പ്രശ്ന പരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ കണ്ടെത്തണമെന്നും നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.

15. വർഷങ്ങളായി പിന്തുടർന്നുപോരുന്ന വ്യവസ്ഥാപിത നിബന്ധനകളടങ്ങിയ കരാറുകളിലെ പോരായ്മകൾ കണ്ടെത്തി പദ്ധതി പൂർത്തീകരണത്തിനതകന്നതരത്തിലുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ച് കരാർ രൂപീകരിക്കണമെന്നും നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തടസ്സപ്പെടാതിരിക്കാൻ കോൺട്രാക്ടർമാർക്ക് മുൻകൂർ തുക നൽകുന്നതിന്റെ പ്രായോഗികത പരിശോധിക്കണമെന്നും സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.

തിരുവനന്തപുരം,
2021 ജനുവരി 11.

സി. ദിവാകരൻ,
അധ്യക്ഷൻ,
പൊതുമേഖലാസ്ഥാപനങ്ങളെ
സംബന്ധിച്ച സമിതി.

അനുബന്ധം I

സമിതിയുടെ നിഗമനങ്ങൾ / ശിപാർശകൾ

ക്രമ നമ്പർ	ഖണ്ഡിക നമ്പർ	ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പ്	നിഗമനങ്ങൾ/ശിപാർശകൾ
(1)	(2)	(3)	(4)
1	1	ഊർജ്ജം	<p>കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ-ൽ സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണ പ്രക്രിയയിലും പ്രസരണ, വിതരണ മേഖലകളിലെ ആസ്തി വർദ്ധനവിന്റേയും അറ്റകുറ്റ പ്രവൃത്തികളുടെയും കാലതാമസം ഒഴിവാക്കുന്നതിനായി വാർഷിക പദ്ധതിയും പർച്ചേസ് പദ്ധതിയും യഥാസമയം തയ്യാറാക്കേണ്ടത് ആവശ്യമാണെന്നിരിക്കെ 2010 മുതൽ 2015 വരെയുള്ള കാലയളവിലെ വാർഷിക പദ്ധതിയും പർച്ചേസ് പദ്ധതിയും തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ യഥാക്രമം മൂന്ന് മുതൽ നാല് മാസം വരെയും, ഒരു മാസം മുതൽ പത്ത് മാസം വരെയും സമയം എടുത്തിട്ടുള്ളതായി സമിതി നിരീക്ഷിക്കുന്നു. വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കാൻ ആവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ നൽകുന്നതിൽ കമ്പനിയുടെ ഫീൽഡ് ഓഫീസ് മുതൽ റീജണൽ ഓഫീസ് വരെയുള്ള തലങ്ങളിൽ കാലതാമസം വന്നതായി സമിതി വിലയിരുത്തി. ഫീൽഡ്, ഡിവിഷൻ, സർക്കിൾ, റീജണൽ ഓഫീസ് തലങ്ങളിൽ വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിനുള്ള കൃത്യമായ സമയപരിധി നിശ്ചയിക്കുന്നത്, യഥാസമയം വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കി കമ്പനി ഡയറക്ടർ ബോർഡിന്റെ അംഗീകാരത്തിന് സമർപ്പിക്കുന്നതിന് കോർപ്പറേറ്റ് പ്ലാനിംഗ് വിംഗിന് സഹായകരമാകുമെന്ന് സമിതി</p>

(1)	(2)	(3)	(4)
	2		<p>നിരീക്ഷിക്കുന്നു. ആയതിനാൽ വാർഷിക പദ്ധതി തയ്യാറാക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ വിവരങ്ങൾ ലഭ്യമാക്കുന്നതിന് ഉചിതമായ സമയക്രമം ഫീൽഡ്, ഡിവിഷൻ, സർക്കിൾ, റീജണൽ ഓഫീസ് തലങ്ങളിൽ നിശ്ചയിക്കണമെന്ന് സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.</p> <p>വാർഷിക പദ്ധതിയുടെയും പർച്ചേസ് പദ്ധതിയുടെയും പൂർത്തീകരണം വൈകിയതുമൂലം സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിലും ആസ്തി വർദ്ധന പ്രവൃത്തികളിലും അറ്റകുറ്റപ്പണികളിലും കാല താമസം നേരിട്ടതായും, അത്യാവശ്യ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്കായി കമ്പനി ഉയർന്ന നിരക്കിൽ ലോക്കൽ പർച്ചേസ് നടത്തിയതായും നിരീക്ഷിച്ച സമിതി, ലോക്കൽ പർച്ചേസിന് അനുമതി നൽകിക്കൊണ്ട് കമ്പനി നൽകിയ ഉത്തരവിന്റെ പകർപ്പ് സമിതിയ്ക്ക് ലഭ്യമാക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.</p>
	3		<p>2010-2015 കാലയളവിൽ സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിനായുള്ള ദർഘാസുകൾ ക്ഷണിക്കുന്നതിലും, പർച്ചേസ് ഓർഡർ നിശ്ചിത സമയത്തിനകം നൽകാത്തതിലുമുണ്ടായ കാലതാമസംമൂലം കെ.എസ്.ഇ.ബി.-യ്ക്ക് 1.26 കോടി രൂപ അധികച്ചെലവ് ഉണ്ടായെന്ന ഓഡിറ്റ് നിരീക്ഷണം സമിതി ഗൗരവമായി വീക്ഷിക്കുന്നു. 2010-2015 കാലയളവിൽ, സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണം, ദർഘാസുകൾ ക്ഷണിക്കൽ, ടെണ്ടർ നടപടിക്രമങ്ങളുടെ പൂർത്തീകരണത്തിന് സമയ ക്ലിപ്ത പാലിക്കൽ എന്നിവയിൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.യ്ക്ക് വീഴ്ച സംഭവിച്ചിട്ടുണ്ടെന്ന് സമിതി വിലയിരുത്തുന്നു. ടെണ്ടർ നടപടികളിൽ സമയനിഷ്ഠ പാലിക്കാത്തതുമൂലം ഉണ്ടാകുന്ന സാമ്പത്തിക നഷ്ടം തടയേണ്ടത് ആവശ്യമാണെന്ന് വിലയിരുത്തിയ സമിതി,</p>

(1)	(2)	(3)	(4)
	4		<p>ടെണ്ടർ നടപടിയുടെ ഓരോഘട്ടവും നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനും വിലയിരുത്തുന്നതിനും ഡെപ്യൂട്ടി ചീഫ് എഞ്ചിനീയർ പദവിയിൽ കുറയാത്ത ഉദ്യോഗസ്ഥനെ നിയോഗിക്കണമെന്നും ടെണ്ടർ നടപടികളിൽ അനാവശ്യ കാലതാമസം വരുത്തുന്ന ഉദ്യോഗസ്ഥർക്കെതിരെ നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്നും നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.</p> <p>കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. 2009-2010, 2010-2011 കാലയളവിൽ എസ്.പി. മീറ്റുകൾ വാങ്ങിയതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് നടത്തിയ ടെണ്ടർ നടപടികളിലും, പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകിയതിലും കാലതാമസം വരുത്തിയത് മൂലം ബോർഡിന് അധികച്ചെലവ് ഉണ്ടായതായും, പ്രസ്തുത പർച്ചേസുമായി ബന്ധപ്പെട്ട് എൽ&റി കമ്പനിയെ സഹായിച്ചതായുള്ള ഓഡിറ്റ് പരാമർശം സംബന്ധിച്ച വിശദീകരണം ലഭ്യമാക്കാൻ സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.</p>
	5		<p>റെഗുലേറ്ററി രീതിയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കെ.എസ്.ഇ.ബി. മറ്റു പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനങ്ങളിൽ നിന്ന് വിഭിന്നമാണെന്നും ആയതിനാൽ പർച്ചേസ് മാനുവൽ പൂർണ്ണമായും പാലിക്കുന്നതിൽ പ്രായോഗിക തടസ്സങ്ങളുണ്ടെന്നുള്ള വാദം അംഗീകരിക്കാൻ കഴിയില്ലെന്നും സംസ്ഥാനത്ത് നിലവിലുള്ള സ്റ്റോർ പർച്ചേസ് മാനുവൽ ഏതൊരു പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനത്തെപ്പോലെ കെ.എസ്.ഇ.ബി.യും പാലിക്കാൻ ബാധ്യസ്ഥമാണെന്നും സമിതി അഭിപ്രായപ്പെടുന്നു. സർക്കാരിന്റെ നിബന്ധനകളെ മറികടക്കാൻ റെഗുലേറ്ററി കമ്മീഷനെ ഒരുപാധിയായി അവതരിപ്പിച്ച ബോർഡിന്റെ സമീപനത്തെയും സമിതി നിശിതമായി വിമർശിക്കുന്നു. സംസ്ഥാന സർക്കാരിന്റെ സ്റ്റോർ</p>

(1)	(2)	(3)	(4)
	6		<p>പർച്ചേസ് മാന്വൽ മറ്റ് ഏതൊരു പൊതുമേഖലാ സ്ഥാപനത്തെപ്പോലെ കെ.എസ്.ഇ.ബി.യം പാലിക്കുന്നതിൽ നിതാന്ത ജാഗ്രത പുലർത്തണമെന്ന് സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. സ്റ്റോർ പർച്ചേസ് മാന്വലിൽ നിന്ന് വ്യതിചലിക്കേണ്ട ആവശ്യമുള്ള പക്ഷം ആയതിന് സർക്കാരിന്റെ പ്രത്യേകാനുമതി മുൻകൂറായി കെ.എസ്.ഇ.ബി. നേടിയെടുക്കേണ്ടതാണെന്ന് സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.</p> <p>കെ.എസ്.ഇ.ബി.യ്ക്ക് ആവശ്യമായ സാധന സാമഗ്രികൾക്ക് ഓർഡർ നൽകിയതിനുശേഷം, വാങ്ങുന്ന സമയത്തെ ടാക്സ് നൽകി കെ.എസ്.ഇ.ബി.യുടെ ആവശ്യത്തിന് അനുസരിച്ച് വിതരണക്കാരിൽ നിന്ന് വാങ്ങുകയാണെന്ന് നിരീക്ഷിച്ച സമിതി, ഒരു പർച്ചേസ് ഓർഡർ പ്രകാരം വ്യത്യസ്ത റേറ്റുകളിൽ സാധന സാമഗ്രികൾ വാങ്ങുന്നത് അഭികാമ്യമല്ലെന്നും, യഥാർത്ഥ ആവശ്യക്കാരായ ഫീൽഡ് ഓഫീസീനുവേണ്ട സാധനസാമഗ്രികളെക്കുറിച്ച് സി.ഇ.എസ്.സി. എം.-ന് ശരിയായ ധാരണയില്ലാത്തതിനാലാണ് ആവശ്യത്തിൽ അധികം സാധനങ്ങൾ ഓർഡർ നൽകുന്നതിനുള്ള സാഹചര്യം സൃഷ്ടിക്കപ്പെടുന്നതെന്നും സമിതി വിലയിരുത്തുന്നു. ഫീൽഡ് ഓഫീസുകളിലെ ആവശ്യകത തിരിച്ചറിഞ്ഞ് അതിന് അനുസൃതമായി സാധനസാമഗ്രികളുടെ സംഭരണത്തിനുള്ള സംവിധാനം ഉണ്ടാകണമെന്ന് സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. സംഭരണം നടത്തിയ സാധനസാമഗ്രികൾ വിതരണം നടത്തുന്നതിനും, വിതരണം ചെയ്യുന്ന സാധനസാമഗ്രികളുടെ വിനിയോഗം നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനും ആവശ്യമായ നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്നും, സാധന സാമഗ്രികളുടെ സംഭരണം, വിതരണം വിനിയോഗം എന്നിവ സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ കൃത്യതയോടും</p>

(1)	(2)	(3)	(4)
	7		<p>സൂക്ഷ്മതയോടെയും ശേഖരിച്ച് സൂക്ഷിക്കുന്നതിന് ആധുനിക സാങ്കേതിക സംവിധാനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തണമെന്നും സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.</p> <p>സാധാരണ അറ്റകുറ്റപ്പണികൾക്കും, സ്ഥിരമായുള്ള അറ്റകുറ്റ പണികൾക്കും ആവശ്യമായി വരുന്ന സാമഗ്രികളുടെ സ്റ്റോക്ക് പരിധി നിശ്ചയിക്കുന്നതിൽ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ വീഴ്ച വരുത്തിയതായി സമിതി നിരീക്ഷിക്കുന്നു. കെ.എസ്.ഇ.ബി.യുടെ മാനുവൽ ഓൺ കൊമേഴ്സ്യൽ അക്കൗണ്ടിംഗ് സിസ്റ്റത്തിൽ നിഷ്കർഷിച്ചിരിക്കുന്ന പ്രകാരം സ്റ്റോക്ക് പരിധികൾ തയ്യാറാക്കണമെന്നും, സ്റ്റോക്ക് പരിധികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനും നിരീക്ഷിക്കുന്നതിനുമുള്ള ഉത്തരവാദിത്തം ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനിൽ നിക്ഷിപ്തമാക്കണമെന്നും സ്റ്റോക്ക് പരിധികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിൽ ഭാവിയിൽ എന്തെങ്കിലും വീഴ്ചയുണ്ടാകുന്ന പക്ഷം ആയത് പ്രസ്തുത ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ ബാധ്യതയായി തിട്ടപ്പെടുത്തി നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്നും സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.</p>
	8		<p>സ്റ്റോർ പർച്ചേസ് മാനുവലിന്റെ ചട്ടം 9.55 പ്രകാരം ദർഘാസ് കൊടുത്തശേഷം പർച്ചേസ് ഓർഡർ നൽകുന്നതിന് മുമ്പ് ആവശ്യമായ സാധനങ്ങളുടെ അളവിൽ ഉണ്ടാകുന്ന വ്യത്യാസം നേരിടുന്നതിനായി കരാർ പ്രകാരമുള്ളതിൽ നിന്നും 15% അധികരിക്കാത്ത വിധത്തിൽ ആവശ്യമായ അളവിൽ സാമഗ്രികൾ വാങ്ങാവുന്നതും അപ്രകാരം അധികമായ അളവിൽ വാങ്ങുന്ന സാമഗ്രികളുടെ വിതരണകാലത്ത് പുതിയ ദർഘാസ് പ്രകാരം വരുന്ന നിരക്കുകൾ കുറവാണെങ്കിൽ അധികമായി വാങ്ങിയ സാമഗ്രികളുടെ വില പുനർനിർണ്ണയിക്കാവുന്നതാണെന്ന് സമിതി മനസ്സിലാക്കുന്നു. അത്യാവശ്യ സാഹചര്യത്തിൽ</p>

(1)	(2)	(3)	(4)
	9		<p>സാമഗ്രികളുടെ ലഭ്യത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും, ഒരേ കാലയളവിൽ സംഭരിക്കുന്ന സാമഗ്രികളുടെ വിലയ്ക്ക് സമാനത ഉറപ്പുവരുത്തുന്നതിനും അതുവഴി ബോർഡിന് നഷ്ടം ഉണ്ടാകുന്നത് തടയുന്നതിനുവേണ്ടിയുള്ളതാണ് പ്രസ്തുതചട്ടം എന്ന് സമിതി നിരീക്ഷിക്കുന്നു. വിതരണക്കാരന് ഉണ്ടാകുന്ന നഷ്ടം കണക്കിലെടുത്തും, കോടതി വ്യവഹാരങ്ങൾ ഭയനം അധിക അളവിലായി വാങ്ങേണ്ടുന്ന സാധനങ്ങൾ വാങ്ങാതിരിക്കുന്നതും, ചട്ടപ്രകാരം ബോർഡിന് ലഭിക്കേണ്ട വില പുനർനിർണ്ണയത്തിന്റെ അനുകൂല്യം അവകാശപ്പെടാതിരിക്കുന്നതും ആശാസ്യമല്ലെന്ന് വിലയിരുത്തിയ സമിതി, സ്റ്റോർ പർച്ചേസ് മാനുവലിന്റെ ചട്ടം 9.55 പ്രയോജനപ്പെടുത്തി വില നിർണ്ണയത്തിന്റെ അനുകൂല്യം കമ്പനിക്ക് ലഭ്യമാകുന്ന എല്ലാ സാഹചര്യങ്ങളും പരമാവധി ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നതിന് നിതാന്ത ജാഗ്രത പുലർത്തണമെന്ന് നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.</p> <p>കരാറുകൾ നിറവേറ്റുന്നത് ഉറപ്പുവരുത്താനായി സെക്യൂരിറ്റി ഡെപ്പോസിറ്റ് ഇനത്തിൽ വിതരണക്കാരിൽ നിന്ന് വാങ്ങുന്ന ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റി യഥാസമയം നിരീക്ഷിച്ച് പുതുക്കുന്നതിന് കാലതാമസം വന്നിട്ടുള്ളതായി നിരീക്ഷിച്ച സമിതി, ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റി പുതുക്കാൻ കാലതാമസം നേരിട്ട കേസുകളിൽ റവന്യൂ റിക്കവറി നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചവയുണ്ടെങ്കിൽ ആയത് സംബന്ധിച്ച വിശദാംശങ്ങൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന റിപ്പോർട്ട് ലഭ്യമാക്കാൻ നിർദ്ദേശിക്കുന്നു. ബാങ്ക് ഗ്യാരന്റി</p>

(1)	(2)	(3)	(4)
	10		<p>യഥാസമയം പുതുക്കുന്നതിൽ വീഴ്ച വരുത്തിയ ഉദ്യോഗസ്ഥനെതിരെ കൃത്യവിലോപത്തിന് അച്ചടക്ക നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്ന് സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.</p> <p>കെ.എസ്.ഇ.ബി.യുടെ വൈദ്യുതി ഉല്പാദനത്തിന്റെ അളവ് കുറയുമ്പോൾ പവർ പർച്ചേസ് കൂട്ടുന്നതായും പീക്ക്അവർപവർ പർച്ചേസ് വർഷം കഴിയുന്നോടും കൂടി വരുന്നതായും തന്മൂലം കെ.എസ്.ഇ.ബിക്ക് കനത്ത സാമ്പത്തിക നഷ്ടം നേരിടേണ്ടി വരുന്നതായും സമിതി വിലയിരുത്തുന്നു. വാങ്ങുന്ന വൈദ്യുതിയുടെ അളവ് നിയന്ത്രിച്ച് സംസ്ഥാനത്തിന്റെ സാമ്പത്തികനില സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് കെ.എസ്.ഇ.ബി. നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. നിലവിലുള്ള ഊർജ്ജ പദ്ധതികൾ യഥാസമയം പൂർത്തിയാക്കുകയും ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികൾ മുഖേനയോ മറ്റ് വൈദ്യുത പദ്ധതികൾ മുഖേനയോ വൈദ്യുതോൽപാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കാനുള്ള നൂതന മാർഗ്ഗങ്ങൾ കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. ആവിഷ്കരിക്കണമെന്നും സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.</p>
	11		<p>കമ്മീഷൻ ചെയ്യാൻ ശേഷിക്കുന്ന പദ്ധതികൾ സമയബന്ധിതമായി കമ്മീഷൻ ചെയ്ത് വൈദ്യുതോൽപാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്നും ഇതിനായി കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ.-ന്റെ പ്രവർത്തനം സംബന്ധിച്ച് പഠനം നടത്തി വൈദ്യുതോല്പാദനം ലാഭകരമാക്കുന്നതിന് ആധുനിക സാങ്കേതികവിദ്യ ഉപയോഗപ്പെടുത്തണമെന്നും സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.</p>
	12		<p>കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ. തുടങ്ങിവച്ച നിരവധി ചെറുകിട ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികൾ മുടങ്ങി കിടക്കുന്നതിന്റെ അടിസ്ഥാന കാരണം പ്രസ്തുത വൈദ്യുത പദ്ധതിക്കായി കണ്ടെത്തിയ പട്ടയരഹിത ഭൂമി വാങ്ങുന്നതിന് സർക്കാരിൽ നിന്നും അനുമതി ലഭിക്കാത്തതാണെന്ന് സമിതി</p>

(1)	(2)	(3)	(4)
	13		<p>നിരീക്ഷിക്കുന്നു. ജലവൈദ്യുത പദ്ധതികൾക്കായി കെ.എസ്.ഇ.ബി. എൽ.കണ്ടെത്തിയ റവന്യൂ ഭൂമിക്ക് പട്ടയമില്ലാത്തതിന്റെ പേരിൽ ഏതെങ്കിലുംപദ്ധതികൾ മുടങ്ങിക്കിടക്കുന്ന സാഹചര്യമുണ്ടെങ്കിൽ സർക്കാർ തലത്തിൽ പ്രശ്ന പരിഹാരത്തിനുള്ള സാധ്യത ആരായണമെന്നും തുടങ്ങിവെച്ച പദ്ധതികൾ പൂർത്തീകരിക്കാൻ നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്നും സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.</p> <p>സംഭരണ പ്രക്രിയയിലൂടെ കെ.എസ്.ഇ. ബി.എൽ. സംഭരിച്ച സാമഗ്രികൾ വിവിധ സ്ഥലങ്ങളിൽ ഉപയോഗശൂന്യമായി കിടക്കുന്ന സാഹചര്യം ഒഴിവാക്കപ്പെടേണ്ടതാണെന്ന് സമിതി നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.</p>
	14		<p>കെ.എസ്.ഇ.ബി.എൽ-ഉം കരാറുകാരും തമ്മിലുള്ള തർക്കംമൂലം നിർമ്മാണഘട്ടത്തിലുള്ള ചില പദ്ധതികൾ മുടങ്ങിക്കിടക്കുന്ന അവസ്ഥയുണ്ടെന്നും അത്തരം പദ്ധതി പ്രദേശങ്ങളിൽ നിരവധി സാധനസാമഗ്രികൾ ഉപയോഗശൂന്യമായി കിടക്കുന്നതായും സമിതി മനസ്സിലാക്കുന്നു. പദ്ധതി പ്രദേശത്ത് കോടിക്കണക്കിന് രൂപ വിലവരുന്ന സാധനസാമഗ്രികൾ നിഷ്ക്രിയമായി കിടക്കുന്ന സാഹചര്യം ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയ സമിതി ഒരു പദ്ധതിക്ക് ആവശ്യമായ സാധനസാമഗ്രികൾ വാങ്ങിയശേഷം അവ പാഴാക്കിക്കളയുന്ന പ്രവണത ശരിയല്ലെന്നും പൊതുമുതലാണ് ഇത്തരത്തിൽ നശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നതെന്നും കരാർ നൽകുമ്പോൾ അത് പ്രാപ്തരായവർക്ക് മാത്രം നൽകി പൊതുമുതൽ നഷ്ടമാകാതെ സൂക്ഷിക്കണമെന്ന് നിരീക്ഷിക്കുകയും</p>

(1)	(2)	(3)	(4)
	15		<p>പുതിയ പദ്ധതികളിൽ ഇത്തരത്തിൽ നഷ്ടമുണ്ടാകാതിരിക്കുവാൻ സർക്കാർ അനുമതിയോടെ പ്രശ്നപരിഹാരമാർഗ്ഗങ്ങൾ കണ്ടെത്തണമെന്നും നിർദ്ദേശിക്കുന്നു.</p> <p>വർഷങ്ങളായി പിന്തുടരുന്നപോരുന്ന വ്യവസ്ഥാപിത നിബന്ധനകളടങ്ങിയ കരാറുകളിലെ പോരായ്മകൾ കണ്ടെത്തി പദ്ധതി പൂർത്തീകരണത്തിനത കുന്നതരത്തിലുള്ള വ്യവസ്ഥകൾ ഉൾക്കൊള്ളിച്ച് കരാർ രൂപീകരിക്കണമെന്നും നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ തടസ്സപ്പെടാതിരിക്കാൻ കോൺട്രാക്ടർമാർക്ക് മുൻകൂർ തുക നൽകുന്നതിന്റെ പ്രായോഗികത പരിശോധിക്കണമെന്നും സമിതി ശുപാർശ ചെയ്യുന്നു.</p>

